

Varstvo kulturne dediščine

10. Dnevi evropske kulturne dediščine - Na našem območju vrsta kulturnih prireditev in dogajanj

Da bi spodbudili zanimanje javnosti za varstvo kulturne dediščine, ki jo kot nosilko zgodovinskega spomina pač najbolj varujejo osvešeni ljudje sami, potekajo v zadnji tretjini meseca septembra v Evropi že deseto leto Dnevi evropske kulturne dediščine, v katere je med 46 državami vključena tudi Slovenija. Tako letos od 20 do 30. septembra v okviru Dnevov v številnih slovenskih krajih poteka bogat sklop prireditev. Na območju širše Dolenjske bodo Dneve obeležili s prireditvami v Črnomlju (več o prireditvah na belokranjski strani), Kočevju, Krškem in v Stični.

V Kočevju je Pokrajinski muzej Kočevje pripravil vodene ogledke muzeja, ki bodo 21., 23., 25. in 30. septembra ob 11. uri ter 27. septembra ob 16. uri, predavanje o obnovi Šeškovega doma, ki je bilo včeraj zvečer, in predavanje o sakralni dediščini na Gorenjskem, ki bo 28. septembra ob 19. uri v Šeškovem domu.

V Krškem so Dneve posvetili Valvasorjevi hiši, v kateri je preživel zadnje obdobje svojega življenja naš znameniti polihistor in ki je pomemben kulturni spomenik, žal prepuščen neusmiljenemu zobu časa. Že včeraj so se začele tri-dnevne arhitekturne, slikarske in kiparske dejavnice z ogledom mestnega jedra in izobešanjem podob na mestne ustanove, likovnim se-

minarjem in razpravo o bodočnosti Valvasorjeve hiše. Jutri, 22. septembra, bo v Galeriji Krško ob 19. uri koncert učencev tukajšnje glasbene šole. 27. septembra bo v Valvasorjevi knjižnici predavanje Valvasorjeva hiša skozi čas in otvoritev razstave o delih tega znamenitega moža. V četrtek, 28. oktobra, bo ob 17.30 na občini okrogla miza o prihodnosti Valvasorjeve hiše, ob 19. uri pa predno literarno-dramski večer. V petek, 29. septembra, bodo ob 18. uri v Galeriji Krško odprli fotografsko razstavo Dediščina med nami in zaključili Dneve s koncertom skupine Autodafe.

V samostanu Stična bodo danes, 24. ter 26. in 30. septembra dnevi odprtih vrat Slovenskega verskega muzeja z razstavo Zgodovina krščanstva na Slovenskem. Od številnih strokovnih vodstev po spomenikih pa bo na našem območju 25. septembra ob 11. uri arheolog Uroš Bavec vodil ogled arheoloških najdišč v Gorenjem Mokronogu.

MIM

V Ameriko

RIBNICA - Muzej Miklova hiša vabi na otvoritev stalne razstave V Ameriko, ki prikazuje izseljevanje iz Ribniške doline do druge svetovne vojne. Razstavo bodo odprli v ribniškem gradu v petek, 22. septembra, ob sedmih zvečer.

SENATOR BOB DOLE ZA NOVOLES - Dosmrtni senator ZDA Bob Dole, nekdanji predsedniški kandidat (v sredini), je prejšnji terek v svoji pisarni v Washingtonu sprejel generalnega direktorja Novolesa Zvoneta Novino (levi) in se z njim ter z v Ameriki živečim slovenskim poslovnem Emilom Gasparijem zadržal v daljšem pogovoru. Za Novoles je ameriški trg zelo pomemben, že sedaj dobavlja pohištvo za hotelski verigi Marriott in Hyatt. Senator Dole, eden najbolj cenjenih in uspešnih lobistov, je obljubil, da bo v korist Novolesa posredoval pri ostalih velikih firmah, ki gradijo hotele v Ameriki in po svetu.

Namesto hčere kupil mater

Gradbeno podjetje Begrad je postalo več kot 50-odst. lastnik krškega Kostaka - Pot do Togrela

NOVO MESTO, KRŠKO - Danes naj bi se z imenovanjem članov nadzornega sveta odvil nekateri ključni dogodki v zvezi s prevzemom krškega gradbenega podjetja Togrel oziroma njegove materske družbe, komunalnega podjetja Kostak Krško.

Novomeško oz. še do lani belokranjsko gradbeno podjetje Begrad že nekaj časa ni skrivalo želje poseči odločneje tudi na posavski trg in združiti gradbeno operativno na območju Dolenjske, Bele krajine in Posavja, ki si po padcu Pionirja še ni opomogla.

Zanimanja za krški Togrel, nekdanje Pionirjevo podjetje, ki je bil doslej v 100-odstotni Kostakovi lasti, je bilo kar nekaj, saj je bilo znano, da je podjetje potrebno dokapitalizacije. Med drugim se je spomladaj po Posavju govorilo, da tja z nakupom prihaja Gradbeno podjetje Grosuplje.

Za prevzem, ki so ga na tiho pripravljali v Begradu, se je izvedelo že pred tremi tedni na Kostakovi skupščini. Begrad, ki je bil že nekaj mesecev prej mali delničar, je potem, ko mu je bilo jasno, da mu Kostak ne bo prodal večinskega deleža v Togrelu, poskusil dobiti mater, družbo Kostak. Z nakupom delnic od Krone, neke borzno-posredniške družbe, pida Atena in Odškodninske družbe je postal 50,23-odstotni lastnik Kostaka.

Kot nam je povedal direktor Franc Panjan, se Begrad ne želi mešati v komunalno dejavnost, saj je njegov interes predvsem gradbeno podjetje. Sicer pa ne vidi razlogov za strah pred novim lastnikom v Kostaku. "Razlika je le v tem, da je bil prej kapital v Ljubljani, zdaj pa je v Novem mestu," poudarja. O načrtih za dejavnost v

Krškem pa bo več povedal, ko bo vse pripravljeno za uradni prevzem ali, kot sam raje reče, povezavo podjetij.

B. D. G.

Uspešni dolenjski inovatorji v Celju

CELJE - Slovenski inovatorji, med njimi tudi kar nekaj dolenjskih, so se predstavljali na mednarodnem obrtnem sejmu v Celju. Predstavitel dolenjskih inovatorjev ni ostala neopazna, saj so prejeli tudi odličja, ki jih je podelila SPIM, Slovenska podjetniška inovacijska mreža. Inovator Andrej Bajt iz novomeškega Mizarstva Bajt si je z domiselno igralno sestavljanjo iz masivnega lesa, ki je hkrati darilo in učni pripomoček za najmlajše, prislužil srebrno odličje. Inovator Lojze Medle (Roletarstvo Medle, Novo mesto) je prejel bronasto odličje za rešitev senčenja pri hišah s polokroglimi okni. Odličja so dobili tudi Zdravko Tomazini iz Kočevja (za avtomobilski prtljajnik za kolesa), dolenjski rojak Danijel Puc iz Ljubljane (radiatorski in električni vlažilnik in čistilnik zraka) ter Štefan Horvat iz Višnje Gore za energetsko zaščitno medaljo. Novomeščan Andrej Škrinjar, ki že drugo leto vodi SPIM, sicer pa je direktor Podjetniškega centra Novo mesto, je prejel priznanje za odličnost pri mednarodnem pospeševanju inovacijske dejavnosti. Visoko odličje mu je podelila direktorica največje svetovne inovacijske razstave INPEX v ZDA in ena od vodij nastajajoče svetovne inovacijske organizacije L. Ellen Yarnell.

Berite danes

stran 2:

• **Se obeta mirnopoški kmečki punt?**

stran 3:

• **Novo pokopališče za Novo mesto**

stran 4:

• **Odločimo se: mi ali pločevina!**

stran 7:

• **SCT zavira gradnjo nove šole**

stran 9:

• **Novo mesto dobi ekološko tržnico**

stran 18:

• **Vse manj alkoholnih hlapov za volanom**

Perc spet svetovni prvak

Na Slovaškem ponovil uspeh iz ZDA

SEVNICA - Sevnikiški podžupan, Andrej Štriclec je preteklo nedeljo v hotelu Ajdovec pripravil sprejem za odlična državna reprezentanta Draga Perca in Igorja Štricleja (sicer člana ARK Vega Sevnica) takoj po vrnitvi s svetovnega prvenstva v raketnem modelarstvu, ki je potekalo od 10. do 17. septembra v mestu Liptovsky Mikuláš na Slovaškem. Tekmovalo je 200 tekmovalcev iz 20 držav. 32-letni diplomirani ekonomist Perc je postal svetovni prvak v raketah s padalom, v isti disciplini pa je osvojil s slovensko ekipo še srebrno kolajno. Perc je bil svetovni prvak že leta 1993 na Floridi v ZDA, hkrati je bil tekmovallec in trener naše reprezentance, zato je njegova izjava, da gre za največji uspeh našega raketnega modelarstva, še verodostojnejši. Slovenci so osvojili kar 8 medalj na tem SP, zlato pa si je poleg Perca priboril še Ljubljčanec Jože Čuden.

P. P.

CITROËN CENTER
Podružnica 6a, Novo mesto
tel.: 07/393 04 54, 393 04 64
SAMO PRI NAS NAGRADNA IGRA SAXO

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

VINSKA CESTA UTRUJE PRIJATELJSTVO - Z otvoritvijo posodobljene 2530 m dolgega asfaltiranega odseka podgorjanske vinsko-turistične ceste Vinji Vrh-Gadova Pec-Stojanski Vrh pri domačiji Kodričevih na Vinskem Vrhju in z osrednjo prireditvijo pri židancih Komatarjevih, se je s srečanjem ljudi z obeh strani meje še utrdilo hrvaško-slovensko prijateljstvo. To se je na simboličen način potrdilo že med rezanjem traku na omenjeni cesti, kar sta pričela brežiški župan Vladislav Deržić in hrvaški veleposlanik v Sloveniji Ivica Mastruko, pri slovesnem opravilu pa so se jima pridružili še (z leve): predsednik sveta KS Cerklje ob Krki Karl Kožar, predsednik gradbenega odbora Stane Molan, državni sekretar v ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj Anton Grabeljsek, domačin Alojz Kodrič in poslanec Jože Avšič. (Foto: P. Perc)

V mesto brez avtomobila

Jutri bomo avtomobile pustili v garaži. 22. september je evropski dan brez avtomobila in letošnjemu, ki poteka pod geslom V mesto brez avtomobila, se bomo prvič v večjem številu pridružili tudi v Sloveniji. Kar 21 slovenskih krajev, med njimi tudi Novo mesto, je prisluhnilo vso glasnejšo opozorjanju, da se je avtomobil, ta nekritično sprejeti in čašeni simbol človekove mobilnosti in svobode sprevrgel v svoje nasprotje - v zasmrjevanje, omejevanje, onemogočanje in dušenje te svobode. Svoboda in vse, kar je povezano s plemenitim pomenom, ki ga izraža ta beseda, ni, nikoli ni bila, ne more in ne sme biti povezana z avtomobilom. Svoboda je stanje duha, je vrisk duše in radost srca, ne pa človek za volanom.

Avto je današnja realnost. Brez njega si ne moremo več predstavljati vsakdanjega življenja, zato bi bilo nesmotno, ko bi ga v imenu nekakšne idilike zasmehovali in preganjali. Tu je! A to ne pomeni, da se mu bomo povsem prepustili in mu podredili vse naše življenje. Avto, predvsem v mestih, je škodljivec, uničevalec. Ne avto sam po sebi, ampak mi, ki ga brez zadržkov in brez meja uporabljamo.

Naša mesta, Novo mesto še posebej, niso stoletja organsko rasla in se pripravljala na avtomobilski promet. Ta je nasilno vdrl vanja, jih prizadel, ranil in poškodoval. Pomagajmo jim, da si bodo opomogla. Za začetek vsaj enkrat na leto. Jutri!

A. BARTELIJ

Svetovni dan srca

Svetovna zveza za srce je 24. september razglasila za svetovni dan srca in letos ga bodo prvič praznovali. Praznovanju se pridružuje tudi Slovenija in Društvo za zdravje srca in ožilja je ob tej priložnosti pripravilo vrsto prireditev in aktivnosti, ki se bodo vrstile do sredine oktobra. Tako bodo že jutri, v petek, 22. septembra, ob 11. uri v avli Kliničnega centra v Ljubljani odprli razstavo Srce in žile, ki bo odprta do 15. oktobra.

VREME
Ob koncu tedna bo sončno in sveže.

ZA VAS ŽE 11 LET POSLOVNI IMENIKI
RUMENE STRANI
SLOVENIJA TEL
tel.(01) 436 53 90, fax(01) 436 85 20, www.intermarketing.si
INTER MARKETING

BPH BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO
* Zaščitite se pred krajo delnic!
Odpri svoj račun pri BPH, d.o.o. Varnost 100 %!
BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 068/342-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, ☎ 068/460-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Črnomelj, ☎ 068/56-480
BPH, Kvedrova 28, Sevnica, ☎ 0608/41-371

kobra debitel
☎ 07/ 30 81 118 ☎ 041 600 700
ŠMARJE 13a, ŠENTJERNEJ, e-mail: kobra@comcast.net
• **WAP Motorola V.2288** 27.000 SIT
Ob sklenitvi naročniškega razmerja ali staro za novo (- ocena rabljenega aparata)
• **MOBI SOKOL+** 39.000 SIT

Slovenija - Avstrija

Kakšno držo naj ima Slovenija v odnosih z Avstrijo? Tako se je glasilo vprašanje tokratne ankete. Sicer je to tudi vprašanje, ki se močno dotika slovenske suverenosti. Zahteve Dunaja o Nemcih v Sloveniji in najnovejša avstrijska zaostrovanja v zvezi s premoženjskimi zadevami so, če ne drugo, za Slovenijo neprijetni. Slovenija kot suverena članica mednarodne skupnosti bi se lahko postavila severni sosedu po robu. Tega ni zmogla, celo več, zaradi pomanjkanja skupne politične volje se je Avstriji pokazala kot država sprtih državljanov. Mnenje Avstrijcev, da so Nemci izgubili premoženje zaradi Avnoja, je dobilo podporo celo iz Slovenije! Iz naše države so tudi na avstrijska ušesa prispele izjave, da je Slovenija še zmeraj "globoko v Jajcu". Nekaterim slovenskim strankarskim veljakom je Avnoj ustoličenje komunizma, zato po njihovem mnenju avnojski sklepi v samostojni Sloveniji ne veljajo. Slovenski zunanji minister je kar za to, da bi o Avnoju v povezavi s premoženjskimi pravicami Germanov Slovenci razglabljali skupaj z Avstriji, češ da gre za odprta meddržavna vprašanja. Presenetljivo, kako malo diplomatske bistrosti premorejo nekateri slovenski državni predstavniki!

DARINKA ORLIČ BEZENŠEK, prof. slovensčine na OŠ Metlika: "Mislim, da bi morali naši politiki pred svojimi avstrijskimi kolegi in njihovi zahtevami glede avnojskih sklepov nastopiti veliko ostreje in odločneje. Morali bi jim dati vedeti, da se o preklicu sklepov Avnoja sploh ne pogovarjamo! Avnojski sklepi so bili sprejeti in določeni že davno nazaj in so samoumevni."

IVAN ŠVAJGER, upokojenec iz Črnomlja: "Avnojski sklepi so bili že davno sprejeti, zato nimajo Avstrijci prav nobene pravice, vtikati se v našo zgodovino. Slovenski politiki ne smejo popustiti, avstrijskih pa ne sme nič brigati, kaj smo imeli mi Slovenci med vojno. Vse skupaj je skuhal naš minister Lojze Peterle, ki ga je treba odstraniti, ker nam dela sramoto."

LUDVIK TONČIČ, kustos za novojšo zgodovino v Dolenjskem muzeju: "Vsekakor bi se morala Slovenija odločneje postaviti po robu avstrijskim izjavam in izsiljevanjem v zvezi z avnojskimi sklepi. Se več, ob tem ne bi smeli pozabiti povedati, kakšno škodo in kakšne žrtve so nam med vojno povzročili prav Avstrijci, ki so bili med najhujšimi in najbolj zagrizenimi v nemški vojski."

BORUT LENDARO, maturant sednje trgovske šole - smer aranžerstvo, v Ljubljani, doma v Sevnici: "Za politiko se ne zanimam, a na splošno, ne le v luči zadnjih izjav, ki vplivajo na slovensko-avstrijske odnose, mislim, da bi lahko naši politiki pokazali več pokončnosti, samozavesti in nacionalnega ponosa. Haiderju in njemu podobnim v Avstriji nimamo kaj popuščati!"

POLDE KOCJAN, mehanik v novomeškem Revozu, doma v Ornuški vasi: "Klečeplazanje in popuščanje naših politikov do najnovejših avstrijskih zahtev, bodisi glede odprave avnojskih sklepov ali glede varnosti in zaprtja krške nuklearke, je sramotno. Zdi se, kot da nekateri pristajajo na položaj dunajskih podložnikov in hlapcev. Z našim ugledom v svetu se ne bi smeli tako igrati."

BRANKO PETAKOVIČ, avtoličar, iz Krškega: "Ne smemo pozabiti, da je bil v Avstriji nacizem. Avstrija se je uradno pridružila Nemčiji in mora zato tudi delne posledice nositi. Ne moremo metati vseh Avstrijcev enačiti, vendar uradno je Avstrija takrat šla k Nemčiji. Zdaj so Avstrijci izvolili Haiderja. Če so volitve demokratično dejanje, potem morajo sprejeti mednarodne sankcije."

MAJDA DROBNIČ, vodja zdravstvene enote v Termah Čatež: "Slovenija bi morala Avstriji odločno povedati, da so njene zahteve v zvezi z avnojskimi sklepi in denacionalizacijo neutemeljene in da se o tem z Avstrijo ne moremo pogajati. Pri tem vprašanju bi morale biti vse stranke v Sloveniji enotne. Vključitev Slovenije v EU s tem vprašanjem ni povezana."

MARKO PRŠINA iz Dolenjskih Toplic: "Tokrat je Peterle izjemoma modro ravnal. Strinjam pa se tudi s prejšnjim zunanjim ministrom Ruplom, da je potrebno biti z najbližjo sosedo v prvi vrsti previden in ne gre ravnati brez premisleka. S pametno politiko, ko ob Haiderju niso skočili v zrak, se niso sprli s sosedo."

MAJDA JAVORŠEK, dipl. upravna organizatorica iz Kočevja: "V zvezi z avnojskimi sklepi so za to pristojne institucije, ki bi se morale o tem izreči. Vsebine sklepov ne poznam, zato se do njih ne morem opredeliti. Stališče, ki ga no Slovenija zavzela do Avstrije ne glede na to, kakšno bo stališče, mora biti enotno. Na državni ravni je potreben kompromis."

Samo predstava za politične namene?

NOVO MESTO - V torek se je stavka v novomeškem čevljarstvu podjetju Intertob nadaljevala. Stavkajoči vztrajajo že tretji teden, delavske straže pa še vedno ne dovolijo direktorju in 80-odst. lastniku podjetja Jožetu Prazniku vstopa v tovarno. Ta, kot je povedal, ne namerava popuščati zaostrenim zahtevam stavkajočih, ki bi sicer smeli kadarkoli brez napovedi spet stavkati. V pogajanjih ni pristal na takojšnje izplačilo akontacije plač (50 tisočakov), temveč zahteva, da stavkajoči začno delati, nakar bi plače in del regresa izplačal jutri. Ne popušča niti zahtevi po vrnitvi podpredsednice sindikata Marte Vrhovac s čakanja na delo. Meni, da skupina delavcev, ki ne stavka, ne bo mogla v nedogled reševati podjetja. Po njegovem ima stavka politično ozadje, saj je Albert Pavlič kandidat za poslanca.

Bodo samoprispevek podaljšali?

VIDEM - Na področju naložb v občini Dobropolje bo nastopilo nekaj težav, ko bo ob koncu leta potekel sedaj veljavni samoprispevek, s katerim so v petih letih naredili veliko. Ker imajo poleg obnove Jakličevega doma v prihodnje v načrtu še kar nekaj gradenj, razmišljajo, da bi ob parlamentarnih volitvah izpeljali tudi referendum in podaljšali samoprispevek še za pet let.

Dan odprtih vrat v Livarju

IVANČNA GORICA, ČRNOMELJ - IMP Livar iz Ivančne Gorice bo v soboto, 23. septembra, odprl svoja vrata. V Ivančni Gorici bodo imeli od 7.30 do 11. ure vodene ogleda, ob 8. uri bodo slovesno odprli nov filter na kupolni peči, ob 8.30 pa bo odhod v Črnomelj z avtobusi. Tam bodo vodeni ogledi od 8. do 12. ure, ob 9. uri bodo podpisali štipendijske pogodbe, ob 11.30 bo slavnostna otvoritev in predstavitev mreže novih filternih naprav, od 12. do 18. ure družabno srečanje v Jurjevanjski dragi pri Hotelu Lahinja v Črnomlju in ob 18. uri povratek avtobusov v Ivančno Gorico.

Se obeta mirnopoški kmečki punt?

Zaradi nezadovoljstva z določitvijo odškodnine zaradi suše bodo v skrajni sili blokirali prometnice - Po 31. juniju suša še hujša - Nakup dragega in nekalitnega sena - Še pritisk divjadi

MIRNA PEČ - V tem letnem času ne vre le mošt v naših zidanicah, ampak vse bolj tudi med mirnopoškimi kmeti, ki se zaradi zmanjšanja osnove za kritje škode zaradi suše iz državne blagajne - ta znaša le dobre 4 odstotke končno ocenjene škode - počutijo ogoljufane in razočarane. Namesto dobrih 58 milijonov tolarjev, kot je škodo ocenila občinska komisija, jim je država namenila le dobra 2,6 milijona tolarjev pomoči.

Upravni odbor Govedorejskega društva Mirna Peč je na izredni seji pretekli teden na državno komisijo poslal pritožbo. "V tednu dni pričakujemo odgovor, sicer bomo v skrajni sili blokirali prometnice. Bili smo pošteno, realno ocenili škodo, ne tako kot druge občinske komisije, ki so pretiravale, nazadnje pa smo ostali z dolgimi nosovi. Toda svoje pravice bomo izborili," je bil odločen predsednik društva in član občinske komisije inž. kmetijstva Alojz Kastelic. Pritrdili pa so mu tudi ostali kmetje, ki se dobesedno bojujejo, kako bodo s svojo živino preživeli zimo. Krme je namreč zelo malo in kmetje jo morajo kupovati. "Večji tudi do petdeset ton sena. Mi smo jo pretekli teden pripeljali dvajset ton z Gorjancev, da bo šlo čez zimo s 110 glavami živine. Včasih smo travnike kosili tudi po šestkrat na leto, letos pa dvakrat ali trikrat, pa še to so bile bolj očiščevalne košnje. Krme je malo in ni kvaliteta," je povedal kmet iz Jablane Franc Bartelj ml.

V mirnopoški občini ima 1475 ha kmetijskih površin (757 travnikov in pašnikov ter 649 ha njiv) v lasti 312 kmetov, 218 kmetov redi 2615 govedi. Škodo na okrog 1000 ha je prijavilo 180 kmetov. Naploh so mirnopoški kmetje opozorili, da je škoda še veliko večja, ker gre za intenzivno kmetijstvo in pridelajo veliko več, kot so povprečni standardi. Že lanska toča je dobro prizadela njihov pridelek.

Odkritje spomenika častnemu občanu

LITJA - Na pobudo odborov skupnosti borcev enot 7. korpusa, 4. operativne cone, 2. grupe odredov in občine Litija bodo narodnemu heroju in častnemu občanu občine Litija, poveljniku 7. korpusa NOV Slovenije generalpolkovniku Francu Pogladnu - Kranjcu ob obletnici njegove smrti na Trgu zmage v Litiji v soboto, 7. oktobra, svečano odkrili doprni spomenik. Portret je delo akademske kiparke Vlade Zorko - Tihec, brosnat odlitek pa je izdelal livar Borut Kamšek. Slavnostni govornik na svečanosti bo Mitja Ribičič.

KMETJE RAZOČARANI - Kmetje, člani upravnega odbora Govedorejskega društva Mirna Peč, so se zbrali pri Bartljevih v Jablanu, kjer so ogorčeni nad določitvijo povračila škode zaradi suše napovedali celo blokiranje cest. (Foto: L. M.)

RAZSTAVA PLEMENSKE ŽIVINE SPET PO DESETELETJU - Pri letališču v Sentvidu pri Stični se je preteklo nedeljo na občinski razstavi plemenske živine zbrala velika množica kmetov, predvsem rejcev, in gostov, med njimi sta zbrane pozdravila tudi kmetijski minister Ciril Smrkolj in ivanški župan Jernej Lampret. Predsednik Združenja zveze Trske je podelil plaketo ZKS organizatorici razstave KZ Stična ob njeni 40-letnici in predsedniku KZ Stična Cvetu Zupančiču. Med 44 kravami in telicami (na razstavi so bili še pitanci, žrebci, kobile in trop ovac) so izbrali najboljše živali. Direktorica KZ Stična Milena Vrhovec je izročila zvonec prvesnici Mirni, ki je last Antona Čebularja z Doba (na posnetku), pri starejših kravah je dobila zvonec Srna Alojza Sinjurja z Vrha pri Sobračah, ki je zmagovalac tudi pri lisastih kravah z Mišo; pri mlajših kravah je dobila zvonec Beti Staneta Rusja iz Leskovca pri Višnji Gori, pri telicah pa Lenčka Vinka Severja z Muljave. (Foto: P. Perc)

Parlamentarne volitve 2000 • Parlamentarne volitve 2000

Kandidati za državnozborske volitve

Fabjan kandidat SLS+SKD

ČRNOMELJ - Na prvem skupnem sestanku izvršilnih odborov SLS+SKD Slovenske ljudske stranke iz Črnomlja, Metlike in Semicke v sredo, 13. septembra, so za skupnega belokranjskega kandidata na državnozborskih volitvah soglasno izvolili črnomaljskega župana Andreja Fabjana, ki je bil tudi edini predlagani kandidat. Fabjan je 28 članov izvršilnih odborov predstavil svoj program, v katerem se zavzema za enakomeren razvoj vseh treh regij Bele krajine.

LDS v Krškem

KRŠKO - Občinski odbor LDS Krško je 14. septembra v tamkajšnjem kulturnem domu predstavil strankine programske usmeritve, zbrane pa je nagovoril tudi njihov kandidat za poslanca v državni zbor Brane Janc.

Janc kandidat SKD+SLS

SEVNICA - Predsednik sevniske podružnice SLS+SKD Slovenske ljudske stranke in župan občine Kristijan Janc je kandidat te stranke za bližnje državnozborske volitve, so sporočili iz vodstva stranke.

Internet LDS-a

ŽUŽEMBERK - Žužemberškim volivcem sta se v petek prvič predstavila kandidata Liberalne demokracije Slovenije mag. Tatjana Marija Gazvoda in Gregor Golobič, gene-

ralni sekretar LDS. Zbrani so kandidatom šest volilne enote, ki vključuje tudi Dolenjsko in Suho krajino, postavili veliko vprašanj. Oba sta pokazala obilo zanimanja za probleme tamkajšnjih krajev in nakazala tudi rešitve za njihovo odpravo. Prisotni so se lahko spoznali tudi z internetom v potujočem kombiju, ki ga je stranka ob tej priložnosti pripeljala v Žužemberk.

Potrdili listo kandidatov Desusa

NOVO MESTO - Na volilni konferenci pokrajinskega odbora za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje Desus so v ponedeljek, 18. septembra, potrdili listo kandidatov za poslance državnega zbora šeste volilne enote. V 1. volilnem okraju (Črnomelj) bo kandidiral Janez Gladek, v 2. in 3. okraju (Novo mesto) Jože Zupanc in Ivan Vladimir Steblaj, v četrtem (Trebnje) Franc Žnidaršič, v petem (Brežice) Rok Kržan, v 6. volilnem okraju (Krško) Karolina-Drageca Nenadič, v sedmem (Sevnica) Adolf Milan Suštar, v osmem (Laško) Matevž Kolar, v devetem (Hrastnik) Franjo Krsnik, v desetem (Trbovlje) Alojz Vajdič in 11. volilnem okraju (Zagorje ob Savi) Jože Ranzinger.

Kandidati SDS v 2., 3. in 4. volilnem okraju

NOVO MESTO - Na tiskovni konferenci v ponedeljek, 18. septembra, je vodstvo novomeškega odbora SDS predstavilo kandidate za državnozborske volitve. V drugem volilnem okraju bo kandidiral Albert Pavlič iz Sentjerneja, v tretjem pa dosedanjí poslanec Janez Mežan iz Mirne Peči. Kandidat v 4. volilnem

okraju (občina Trebnje) bo Franc Hribar. Kandidati so povedali, za kaj bi se zavzemali, če bi bili izvoljeni. Mežan pa je poročal še o svojem dosedanjem poslanskem delovanju.

Kandidati LDS šeste volilne enote

NOVO MESTO - V kulturnem centru Janeza Trdine so 18. septembra predstavili volilni program stranke ter kandidate in kandidatke Liberalne demokracije Slovenije šeste volilne enote. Ti so: mag. Tatjana Marija Gazvoda in Gregor Golobič (Novo mesto), Jože Matekovič (Črnomelj), Ciril Metod Pungartnik (Trebnje), Jože Avšič (Brežice), Branko Janc (Krško), Andrej Stricelj (Sevnica), Andreja Kriznik (Laško), Miran Jerič (Hrastnik), mag. Zoran Gračner (Trbovlje) in Matjaž Svagan (Zagorje). Predstavitev se je udeležil tudi predsednik stranke dr. Janez Drnovšek.

SNS v Beli krajini

SEMIČ - Slovenska nacionalna stranka bo na bližnjih volitvah poslank in poslancev v državni zbor nastopila samostojno. Kandidati SNS bodo kandidirali v vseh 88. volilnih okrajih, kandidatno listo pa je predstavo stranke dokončno potrdilo v ponedeljek, 18. septembra. V Beli krajini bo kandidat SNS podpredsednik Sindikata zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije Sergej Čas, sicer zaposlen v Domu starejših občanov Črnomelj in semiški občinski svetnik.

Vabila

Novomeška ZLSD vabi

NOVO MESTO - ZLSD Novo mesto vabi v petek, 22. septembra,

ob 13. uri v restavracijo Breg na tiskovno konferenco s predsednikom stranke Borutom Pahorjem. Uro in pol kasneje bo Pahor pred novomeškim BTC-jem s kandidati stranke pekli palačinke, ob 18. uri bo z Bredo Oklešen obiskal Zvezo borcev, ob sedmih zvečer pa bo gost zabave v Sentjerneju. V nedeljo, 24. septembra, se bodo kandidati stranke predstavili v gostilni Luzar v Skočjanu, 27. septembra pa bodo pekli palačinke in kostanj v Trdinovi ulici v Novem mestu.

SDS v Posavju

ČATEŽ - Pri gostišču Les na Čatežu se bodo v četrtek, 21. septembra, ob 11. uri predstavili posavski kandidati stranke SDS.

Soočenje

Soočenja kandidatov v sevnški občini

KRMELJ - S soočenjem kandidatov za državnozborske volitve iz sevnške občine je preteklo nedeljo pred maloštevilnimi poslušalci v Krmelju sevnški radio začel cikel štirih soočenj. Med kandidati je bila tudi Marija Jazbec, kandidatka ZLSD Sevnica, ki v svojem programu daje poudarek gospodarski uspešnosti, saj bo le ta prinesla višji standard Slovincem in socialno varnost za vse. Prihodnje soočenje bo v nedeljo ob 16. uri v boštanjskem Partizanu, tretje v nedeljo, 1. oktobra, ob 16. uri v gasilskem domu na Blanci, zadnje pa bo v nedeljo, 8. oktobra, ob 16. uri v jedilnici Lisce v Sevnici.

Novo pokopališče za Novo mesto

Prihodnji mesec bodo odprli novo pokopališče gozdno-parkovnega tipa v Srebrničah - Vseh stroškov za 600 milijonov tolarjev - Prostora za 50 let - Med najlepšimi v Evropi

NOVO MESTO - Prihodnji mesec bodo odprli novo novomeško pokopališče v Srebrničah. Od odločitve za ureditev novega pokopališča do njene uresničitve je preteklo več kot 20 let. Sprva so pokopališče načrtovali na Marofu. Za to je občina že odkupila zemljišče, začela graditi cesto, kanalizacijo in vodovod, odkupili so že 2 hiši, narejen je bil projekt za rekonstrukcijo Koštalove ulice. A je leta 1983 sprejeti zakon o kmetijskih zemljiščih gradnjo onemogočil. Potem je že stekel postopek za razširitev ločenskega in šmihelskega pokopališča, a so zaradi nasprotovanja ljudi odnehali. Mesto pa je nujno potrebovalo pokopališče, saj sta bili obe mestni že povsem polni.

Z razširitvijo pokopališča v Prečni in ureditvijo novega v Stranski vasi problem nikakor ni bil za dolgo rešen, ampak samo malo omiljen, zato so iskali nove primerne lokacije in se na koncu med šestimi možnimi na obrobju mesta odločili za Srebrniče. A s tem zapletov še ni bilo konec. Izbrano zemljišče v Srebrničah je bilo takrat last Gozdnega gospodarstva, po zakonu o denacionalizaciji pa vrnjeno potomcu predvojnih lastnikov. Pogajanja z lastnikom so trajala tri leta. Bilo je že tako daleč, da so na občini razmišljali o sprožitvi postopka za razlastitev. Končno so se le dogovorili in tako je občina zemljišče leta 1995 za velik denar (800.000 mark, ves les pa ostane prodajalcu) odkupila.

Že prej so se na podlagi javnega natečaja za najboljšo urbanistično-arhitektonsko rešitev odločili za gozdno-parkovni tip pokopališča, avtor krajskih zasnov za to pokopališče pa je prof. Dušan Ogrin, krajski arhitekt svetovne veljave. Po 10 letih, kar so se odločili za to lokacijo, je pokopališče v Srebrničah končno nared. Do sedaj je vsa stvar stala 500 milijonov tolarjev, še 30 milijonov pa bo stala oprema objektov, 70 milijonov tolarjev pa rekonstrukcija ceste in gradnja pločnika od Broda do pokopališča. Končna cena bo tako okroglih 600 milijonov tolarjev.

Iz zaprašene babičine skrinje

Letošnja Straška jesen z naslovom Iz babičine skrinje prispevala k ohranitvi ljudskega izročila

STRAŽA - Prijetna toplota iz zakurjenega domačega ognjišča, mamljiv vonj po pravkar pečenem kruhu, fantovsko petje na vasi, ličkanje koruze in ruženje stročnic ob zakurjeni peči, o vsem tem vedo povedati babice, ki z žalostjo ugovarjajo, da nas je sodoben čas oddaljil od starih običajev in vrednot. Da predstava starega sveta še ne bo tako hitro zbledela, so za služni člani TD Straža, ki so na štirinajsti Straški jeseni minulo nedeljsko popoldne obudili in predvsem mlajši generaciji približali marsikateri običaj.

Po uvodnih taktih pihalnega orkestra Krka Zdravilišča so povorko slovesno otvorili konjeniki, narodne noše ter domača folklorna skupina v novih dolenskih narodnih nošah. Babice so obudile spomine na svojo mladost ter obiskovalcem pokazale dragocene predmete, ki jih skrbno hranijo za svoje vnuke: pletene prtičke, grobe lanene rjuhe, ročno izvezene prtičke, mašno židano ruto, medicinske,

verske in živalske bukve, Slavo vojvodine Kranjske, zvezke s kuharskimi recepti, pratiko, svečnike ter spomine na romanje. Domačini so prikazali rojstvo in krst otroka, otroci iz folklorne skupine Kres, kako so se otroci igrali na poti v šolo, pevci iz vokalne skupine Prima pa vasovanje ter odhajanje fantov na odsluženje večletne vojaščine.

Na vsakoletnem prizorišču pod Straških hribom, kjer vinogradniki ravno v tem času obirajo grozdje, je iz grl mnogih obiskovalcev zazvenela slovenska narodna En hribček bom kupil. Navzoče so pozdravili novomeška podžupanja Martina Vrhovnik, predsednik KS Straža Slavko Knafelj, župan občine Šentjernej Franc Hudoklin, predsednik TD Straža Jože Kregar ter Simona Križaj iz ministrstva za malo gospodarstvo in turizem, ki je povedala, da Straška jesen popestri in bogati slovensko turistično ponudbo ter prispeva k boljši promociji Slovenije. D. ŽAGAR

KAJ BABICA HRANI ZA SVOJE VNUKE - Stražani so na podstrežjih starih kajž poiskali zaprašene lesene skrinje, v katere so babice hranile mnoge dragocene stare predmete: lanene rjuhe, vezene, platnene prte, razne bukve in spominske knjige. Veliko o starodavnem ljudskem izročilu, ki ga je danes še redkokje najti na kmečkih domačijah, pa jim je povedala Ivica Križ iz Dolenjskega muzeja. (Foto: D. Žagar)

ter 1317 grobov za žarni pokop; na pokopališču je določen tudi prostor za tako imenovani anonimni pokop, se pravi za raztros pepela. Na sedaj urejenem pokopališču je dovolj prostora za naslednjih 50 let, vedno pa ga je možno razširiti.

Kaj bo z ločenskimi in šmihelskim pokopališčem, še ni dokončno določeno; vsekakor naj bi na ločenskem takoj nehali pokopavati in z leti grobove prenesli na novo pokopališče, medtem ko razmišljajo, da bi šmihelsko ostalo. Vsekakor pa lahko, kdor želi, že sedaj grob z enega ali drugega pokopališča prenese na novo.

Prof. Ogrin novo pokopališče v Srebrničah postavlja v vrh evropske moderne, najnaprednejše pokopališke kulture. Prepričan je, da bo na tem pokopališču - parku več obiskovalcev kot tistih, ki bodo hodili na grobove. "Občutek smrti bo tu komaj navzoč, saj se bodo nagrobniki vtopili v tem velikem zelenju. Prepričan sem, da bodo Novomeščani ne samo zadovoljni, ampak ponosni na to pokopališče," pravi.

A. BARTELI

Gradbeniada 2000

Šesto srečanje

OTOČEC - Na poklicni in tehniški gradbeni in lesarski šoli so v šolskem letu 1995/96 na Šolskem centru Novo mesto prvič izvedli gradbeniada - strokovno in prijeteljsko srečanje delavcev srednjih gradbenih šol Slovenije, popestreno s športnimi tekmovanji. Letošnjo, šesto po vrsti, so ponovno pripravili Novomeščani, minula leta pa šole iz Maribora, Celja, Ljubljane in Kranja.

Na Otočcu se je konec prejšnjega tedna zbralo okoli 130 udeležencev petih slovenskih gradbenih šol. V petek so se pomerili v odbojki, balinanju, košarki, lokostrelstvu, veslanju, pikadu, šahu, namiznem tenisu in tenisu ter strokovni nalogi iz gradbeništva. Novomeščani so skupno osvojili četrto mesto za Ljubljancami, Mariborčani in Kranjčani, celjska šola pa je bila peta. Drugi dan srečanja so se profesorji odpravili na strokovno ekskurzijo pod naslovom Med Krko in Gorjanci, saj, kot velewa tradicija, organizatorji udeležencem predstavijo tudi svoj kraj in okolico.

M. Ž.

Za smiselno in kvalitetno starost

Zaključek usposabljanja prostovoljcev za voditelje skupin starih za samopomoč - "Diplomiralo" je 36 voditeljev - Ustanovili 16 novih medgeneracijskih skupin na Dolenjskem

NOVO MESTO - S torkovo svečanostjo v novomeškem Kulturnem centru Janeza Trdine se je zaključilo usposabljanje voditeljev Medgeneracijskega društva Žarek v projektu "Skupine starih za samopomoč", katerega cilj je organizacija mreže skupin. Omenjeni projekt, vodita ga Inštitut Antona Trstenjaka in Združenje za socialno gerontologijo in gerontogiklo Slovenije, je luč sveta ugledal leta 1987 v domu starejših Izoli, v Novem mestu pa so ga njegovi avtorji dr. Jože Ramovš, mag. Tone Kladnik in Branka Knific na povabilo Mestne občine Novo mesto predstavili deset let kasneje.

Tako je bila ustanovitev Medgeneracijskega društva Žarek Novo mesto, ki deluje na področju Uprave enote Novo mesto, maja 1998 posledica usposabljanja prostovoljcev za voditelje skupin starih za samopomoč. "Usposabljanje, ki je trajalo od decembra 1997, je zaključilo 35 voditeljev in en voditelj različnih starosti in poklicev. Medgeneracijska skupina je prijateljska skupina, v kateri stari ljudje zadovoljujejo nematerialne socialne potrebe, ob tem pa prenašajo svoje bogate življenjske izkušnje in modrosti na mlado in srednjo generacijo. Skupine - mi jih imenujemo Medgeneracijske skupine za kvalitetno starost - vodijo usposobljeni prostovoljci srednje generacije," je razložila predsednica novomeškega društva Žarek Anica Höfferle. Prostovoljci so se med svojim izobraževanjem srečevali enkrat me-

OGLED NOVEGA POKOPALIŠČA - Prejšnji četrtek so si novo pokopališče v Srebrničah pod vodstvom njegovih načrtovalcev (prof. Dušan Ogrin prvi z desne) ogledali občinski svetniki in predstniki mestnih krajevnih skupnosti. (Foto: A. B.)

ŽUPAN SPREJEL MATURANTE - Novomeški župan dr. Anton Starc se je v ponedeljek srečal z dijaki Gimnazije Novo mesto, ki so na junijski maturi dosegli več kot 30 točk. Ob čestitkah so Saša Češnovar, Katja Bajec, Matej Bobnar, Tanja Brakočević in Petra Krnc v dar dobili monografijo Novo mesto, dijak Miha Jukić pa se srečanja žal ni mogel udeležiti. Ob tem jim je župan zaželel uspešen nadaljnji študij in izrazil upanje, da bi se po njegovem zaključku vrnil na Dolenjsko in v Novo mesto. Dijake oziroma bodoče študente sta spremljali profesorici Tatjana Durmič in Natalija Petaković, pomočnica ravnateljice, ki je poudarila, da županova gesta pomeni tudi potrditev njihovega pedagoškega dela. (Foto: M. Žnidaršič)

STROKOVNA NALOGA - Novomeščani so najbolje opravili strokovno nalogo, med drugim so morali izdelati tudi hodulje (na sliki), zmagali pa so še v odbojki, tenisu in šahu. (Foto: M. Žnidaršič)

družine eno, danes pa so starejši dostikrat kar nekako izločeni. Skupine starih za samopomoč naj bi predstavljale nekakšno nadomestilo za razširjeno družino. Ljudje se težko odločijo za vključitev, ko pa se, so navdušeni."

M. ŽNIDARŠIČ

Minister za rondo in dva priključka

NOVO MESTO - Minister za promet in zveze Anton Bergauer, državni sekretar za ceste Žare Pregelj in direktor Družbe za avtoceste mag. Janez Božič so pretekli torek v Novem mestu povedali, da ministrstvo podpira izgradnjo peterokrakega rondoja namesto običajnega križiča z obvoznico v Bučni vasi. Ministrstvo je podprlo tudi drugi priključek na avtocesto pri Novem mestu, vendar ob pogoju, da občina namesto predora na Karteljevskem klancu sprejme prekrit vkop. Več o tej temi prihodnjič.

Ena gospa je rekla, da morajo vsaj v predvolilnem času bodoči poslanci požreti tisto, kar skuhaajo.

Izlet v neznano

NOVO MESTO - Najzanimivejši del programa izletov - izleta v neznano se je udeležilo sto članov Društva invalidov Novo mesto. Pot jih je iz Novega mesta vodila mimo Otočca, ob toku reke Krke do Kartuzije Pleterje. Ogledali so si znamenito gotosko cerkev, v predstavitvenem filmu nastanek samostana, pregled lastnikov in sedanje delo v samostanu ter park, v katerem je prava domača kmečka hiša z ostalimi poslopji in živino. Po krajši vožnji skozi Krakovski gozd so izlet nadaljevali do Motela na Čatežu, nato pa do grada Mokrice, kjer jim je vodičica razkazala igrišče za golf ter povedala veliko zanimivega o samem gradu in življenju v njem. Ker je ta del naše države znan po toplicah in turizmu, so jih z obilo hrane, dobrih vinskih kapljic ter domačim muzikantom in ansambлом Tonija Hervola toplo pričakali na Hervolovem kmečkem turizmu v Bukošku.

M. G.

OBNOVLJENA HIŠA - Predsednica Društva upokojencev Šentjernej in gospodar Tone Kovačič pred lepo obnovljeno hišo društva. (Foto: A. B.)

Bedno mirnopoško zdravstvo

Ker občina ne uredi prostorov, dela zobozdravstvena ambulanta v nemogočih razmerah, splošna pa sploh ne

MIRNA PEČ - V Mirni Peči in celi občini so ljudje že dalj časa nejevoljni zaradi neurejenega zdravstvenega varstva. Zobozdravstvena ambulanta sicer dela, a v zelo slabih in neprimernih prostorih, ni pa splošne ambulante. V občini za take razmere bolj ko ne krivijo Zdravstveni dom Novo mesto, tam pa bolj ko ne občino.

"Primerne prostore za delo ambulanta je dolžna zagotoviti občina," pravi direktorica novomeškega zdravstvenega doma prim. mag. Tatjana Gazvoda. "Na to čakamo že več let, spominjam se vsaj štirih načrtov za ureditev sedanjih nemogočih prostorov, a od vsega skupaj do danes ni nič. Zobna ambulanta deluje v nemogočih prostorih." Tako je bilo lani dogovorjeno, da bo občina uredila prostore in tako omogočila normalne razmere za delo zobne ambulante, ki naj bi v primernih prostorih začela delati konec lanskega poletja. Zdravstveni dom je prav za to ambulanto kupil nov zobozdravstveni stroj, ki stane 4,5 milijona tolarjev; a za ta stroj je potrebna sodobna inštalacija, poleg tega pa ga ne morejo montirati na lesena tla.

Pred časom je v zobni ambulanti v Mirni Peči delala zobozdravnica domačinka, a je, tudi zaradi nemogočih razmer, po enem letu vse skupaj pustila in odšla v Ljubljano. Pred leti je v Mirni Peči delovala tudi splošna ambulantna, a le dva-

krat na teden po štiri ure. "To pa ni v skladu s konceptom družinskega zdravnika. Poleg tega zdravniki niso hoteli delati v takih nemogočih delovnih razmerah, kakršne so v Mirni Peči. Danes imamo na razpolago zdravnika za splošno ambulanto v Mirni Peči, a je najprej treba primerno urediti prostore," pravi dr. Gazvoda. To pa naj bi se zgodilo šele čez leto dni. Če ne bo to že 5. neuspešni načrt...

A. B.

"To je sposoben narediti samo Tone!"

Pod vodstvom gospodarja Toneta Kovačiča so hitro in kakovostno obnovili hišo Društva upokojencev Šentjernej

ŠENTJERNEJ - V okviru prireditve ob občinskem prazniku Jernejem je bila tudi otvoritev prenovljene stavbe Društva upokojencev Šentjernej. Tako ob vstopu v Šentjernej iz novomeške strani tako sedaj prihajajoče pozdravi lepo obnovljena hiša, ki je lahko za zgled drugim, zlasti nekaterim v najbližji sosesčini. Za to je v veliki meri zaslužen Tone Kovačič, od letošnje spomladi gospodar upokojenskega društva in član njegovega upravnega odbora.

Kovačič je bil pri obnovi te lepe stare šentjernejske hiše vse, od načrtovalca in nadzornika do zbiralca denarja, vmes je pa še marsikatero delo opravil kar sam. In vse obsežno in zahtevno delo so končali v dobrih dveh mesecih. "To je sposoben narediti samo Tone!" pravi Tina Kuhelj, predsednica šentjernejskega društva upokojencev, ki deluje od leta 1954, danes pa šteje okoli 700 članov.

Ko je Kovačič pod novim vodstvom pristal, da bo gospodar društva, mu je bilo jasno, da bo treba zanemarjeno hišo obnoviti. V začetku so se pogovarjali, da bi obnovili samo fasado, a ko si je stvar ogledal, je takoj videl, da to ne bo šlo in da bo treba zamenjati tudi dotrajana okna. Naredil (in izrisal) je program obnove in ga predložil upravnemu odboru. Po tem programu bi stvar stala okoli 5 milijonov tolarjev, društvo pa je imelo na računu 100 jurjev. Pa je Kovačič

naredil še "finančno konstrukcijo", kot se reče seznamu donatorjev, ki jih je večina sam tudi "obdelal".

Ko so se dela začela, pa so se kar naprej kazala nova in nova. Na koncu je prišlo do tega, da ima stavba ne samo novo fasado in okna, ampak je povsem obnovljen celoten spodnji, gostinski del hiše. Te lepo prenovljene gostinske prostore bodo sedaj dali v najem primernemu ponudniku in so prepričani, da se bodo tu radi zbirali člani društva.

Ob tem so uredili še dvorišče, kjer je 25 parkirnih mest in prostor za dva avtobusa, terasa z uto, edino balinišče v Šentjerneju. V gostinskem lokalu bo v dveh prostorih več kot 50 sedežev, na dvorišču pa še za dva avtobusa ljudi. Vrednost vsega, kar so pod skrbnim in zavzetim Kovačičevim vodstvom naredili, je blizu 7 milijonov tolarjev. "Res sem tista dobra dva meseca, ko smo delali, bolj malo in

slabo spal, a sem vesel in zadovoljen," pravi. Že kot predsednik krajevne skupnosti v letih 1967 - 1974, ko je po zaslugi pokojnega direktorja IMV Jurija Levičnika Šentjernej dobil asfaltno cesto do Novega mesta in so zgradili prvo kanalizacijo in postavili še marsikaj, si želi, da bi polepšali in uredili tudi podoba kraja, zlasti pročelja hiš. "40 let že pojem, da lepšega raja ni kot je Šentjernej. Mi smo k temu, da bo to še bolj res, prispevali s tem, da smo uredili naš upokojenski dom. Da bi nas le še kdo posnemal!"

Pa se Kovačič ne misli ustaviti samo pri do sedaj narejenem. Je še poln načrtov, volje, znanja in moči. A. BARTEJ

Dnevi štrukljev in zavitkov

DOLENJSKE TOPLICE - Od danes do nedelje, 24. septembra, potekajo v gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah dnevi štrukljev in zavitkov. V teh dneh bodo na voljo skutni, drobnjakovi, kašnati, tovrni, dolenski štrukli in bučnica, vsi iz vlečenega testa; iz kvašenega testa bodo pripravili kuhane orehove štruklje, iz krompirjevega testa pa ocvirkove in štruklje z drobtinami. Tu so še ajdovi štrukli z ocvirki, orehi ali skuto. Štruklje postrežejo kot samostojno jed ali kot prilogo k raznim mesnim jedem. Od sladkih zavitkov so na izbiro jabolčni, borovničev, slivov, višnjevi, pehtranov in skutni zavitek. Ob slastnih jedeh bodo točili tudi portugalko in mošt trškogorskega šardoneja.

Petel'n kikirika, da občinska koklja že predolgo vali obrtno ceno in se boji, da gre za klopotec.

Lz topliškega vodnjaka

ENKRATNO - Topliški svetnik Miha Luzar, ki sam kot gostinec dobro ve, kako težko je dobiti dobrega natakara, je poleti razpisal štipendijo za natakara ali kuharja. Zanj bo namenil svoje sejnine in sam primaknil še enkrat toliko denarja, da bo štipendija dosegla 14 tisočakov mesečno. Pred tednom dni smo zvedeli, da zanimanja ni bilo prav dosti. Škoda, da se mladi ne zavedajo enkratne prilike. Morda čisto zares enkratne, saj štipendijski fond ni dolgoročen. Kdo ve, če bo podeljevalec čez dve leti še svetnik.

PARKIRNINA - Ko je Jože Pršina iz Dolenjskih Toplic hotel pokazati, kako pereč je problem s parkiranjem v kraju, se je javno vprašal, kaj bi bilo, če bi lepega dne zaprl svojo parcelo pri zdravstvenem domu, kjer redno parkira po 50 avtomobilov. Dobil je tudi javen odgovor: odrezala se je njegova znamenita sokrajanka gospa Ančka: "Kaj vprašuješ, pa bi kasil!"

Suhokranjski drobiž

OBLETNICA - Pred kratkim je v krogu svojih domačin in prijateljev praznoval častitljivih 50 let prizadevanj gasilcev in dolgoletni poveljnik Maks Sinkovec z Dvora. Svojo čestitko so dodali tudi dvorski gasilci, ki so mu zaželeli še veliko zdravja in po gasilsko slavili pomemben jubilej pozno v noč.

ZVONČEK - Janez Gliha, zgovorni turistični vodič TD Suha krajina je oba kandidata LDS za poslanca v državnem zboru, dr. Tatjana Gazvoda in Gregorja Golobiča, ki sta se mudila minuli petek v Žužemberku, povabil k na novo posajeni lipi. Pred lipo sta z zvončkom, ki je bil po Janezovih besedah last grofice Ane, zazvonila za dobro rast, pa tudi za čimboljši izid na bližnjih volitvah. Pri cingljanju se jima je pridružil tudi župan Franc Skufca.

100-ODSTOTNA ŠKODA - Če bo še kaj dežja in nato tople jeseni, bo morda nekoliko porasel tudi standard marsikaterega prebivalca vasi okoli Prevol. Letos je bila suša tudi v gozdu, ki je beri gob povzročila skoraj 100-odstotno škodo. Zato so suhi tudi žepi Suhokranjcev.

Odločimo se: mi ali pločevina!

Spremembe ureditvenega načrta za staro jedro Dolenjskih Toplic bodo omogočile razvoj zdravilišča in ureditev občinskega središča - Manj pločevine?

DOLENJSKE TOPLICE - V ponedeljek zvečer se je z javno obravnavo zaključil rok za pripombe na spremembo ureditvenega načrta zgodovinskega jedra Dolenjskih Toplic. Za spremembo so se odločili zaradi potreb zdravilišča pa tudi na željo občanov in občine. V mesecu dni se je, kot je povedal župan Franci Vovk, povprečno 10 občanov na dan oglasilo s pripombami. Načrt naj bi se pred koncem leta potrdil občinski svet, če bo kaj od načrtovanega tudi zaživel, pa bo odvisno od lastnikov, njihovih načrtov, želja in razpoložljivega denarja.

Kot je v obrazložitvi povedala Mojca Tavčar iz Toposa, naj bi zdravilišče v smeri proti trgovini dogradilo hotel Kristal, ker mu zdaj primanjkuje še vsaj 100 ležišč. Obnovili in popeltrili bodo obstoječi zunanji bazen, na severovzhodnem delu pa je načrtovan

prostor za novo kopališko zgradbo, garažno hišo za hotelske goste in v nadstropju za notranji bazen, ki bo povezan z zunanjim. V naslednji fazi naj bi na parkirišču zgradili nove bazene in na nasprotni strani nova parkirna mesta.

Direktor Zdravilišča Dolenjske Toplice Brane Krevs je opozoril, da bi brez prenove morali sedanji zunanji bazen zapreti. Vodne površine nameravajo povečati za dvakrat, vendar to dolgoročno ne bo zadostovalo za potrebe, ki jih prinašata novo apartmajsko naselje in tudi pričakovani povečani obisk. Nadaljnja širitev bo posegla tudi izven območja ureditvenega načrta. Po besedah Dušana Grande iz Toposa naj bi za to rezervirali kmetijske površine do Cviljca. Kot je dejal, je širitev zdravilišča predvidena tudi po dolini Sušice navzgor, več prenočišč pa bi lahko zgradili še za apartmajskim naseljem proti Sušicam.

Dopolnjeni načrt predvideva tudi ureditev osrednjega topliškega trga med pošto, župniščem in prostori bivše KS ter pod njim parkirno hišo. Vključuje tudi prenovo stavbe bivše lekarne za potrebe občinske hiše, dozidavo pri pošti, kamor naj bi se preselila trgovina, ureditev Sokolskega trga, dograditev kulturnega doma s podzemno parkirno hišo, nekaj mostov za pešce čez Sušico ter dopolnilno gradnjo za individualna stanovanja in poslovne dejavnosti.

Prostorski načrtovalci želijo s predlogom razbremeniti Dolenjske Toplice, kjer se zdaj marsikdaj krešejo javni, turistični in stanovanjski nameni. Ta turistični kraj naj bi "očistili" pločevine, zato je posebna pozornost posvečena parkiriščem in parkirnim hišam ter ureditvi enosmerne prometa s pasom za pešce, ki bi ponekod onemogočil

parkiranje. Dolgoročno računajo še na obvoznico, za katero bodo ob spremembah prostorskega plana, ki je ravno zdaj v javni obravnavi, pustili več koridorjev.

B. DUŠIČ GORNIK

Letos 7 milijonov za turizem in gospodarski razvoj

DOLENJSKE TOPLICE - Na tukajšnji občini so do včeraj sprejemali vloge za sofinanciranje projektov s področja malega gospodarstva in naložb v turizmu. Občina je za sofinanciranje projektov v malih podjetjih in obrti namenila 3 milijone tolarjev, dobijo pa jih lahko tisti, ki so lani ali letos odprli nova delovna mesta z obstoječo ali novo tehnologijo, zmanjšali vplive na okolje, pridobili certifikat kakovosti ali sodelovali na sejnih.

Občina je v letošnjem proračunu namenila tudi 4 milijone tolarjev za sofinanciranje razširitev turistične ponudbe (za nove turistične programe ali razširitev obstoječih) ter za izboljšanje urejenosti okolice objektov, starejših fasad in preureditev prenočišč.

Rezultati razpisa bodo znani do 10. oktobra, denar pa bodo izbranim nakazali do konca oktobra.

MALČKI NA ZRAKU, A POD STREHO - V žužemberškem vrtcu so veseli pokritih teras, kjer se bodo malčki lahko igrali in gibali na svežem zraku tudi ob deževnih dneh. (Foto: S. M.)

PRENAVLAJAO DOM NA FRATI - "Cel mesec sva z bratom tolkla po ometu, da sva razkrila zidove in njihovo trdnost," je povedal ob našem obisku Ludvik Legan (na sliki), ki je kupil pogoreli dom na Frati in ga že obnavlja. Dozidal je pritličje in ga pokril s prvo ploščo, obnovil kapnico in ohranil spominsko ploščo. Planinski dom bo dobil nekdanjo podobo in bo oblečen v les. Spodaj po prostor za goste, v zgornjem delu pa bodo ponujali prenočišča. (Foto: B. D. G.)

Končno so se lotili Frate

Če bo vse po sreči, bo še pred zimo planinski dom na Frati dobil streho

FRATA, DVOR - Za obnovo bo poskrbel novi lastnik tega sicer zelo obiskanega kotečka, kamor pogosto najdejo pohodniki, kolesarji in izletniki. Ludvik Legan je julija ob občini kupil parcelo in zaraščene ostanke leta 1993 pogorelega planinskega doma na Frati. Zanj je odštél 1,8 milijona tolarjev in plačal še vse dajatve in prepis.

Odločitev za tak nakup in ne ravno majhno naložbo, saj v Frato namerava vložiti 150 do 200 tisoč mark, se nemara komu zdi nenavadna. Legan odgovarja, da je bil doma z Ajdovca, zato ga je bolelo, da dom na Frati po požaru

zarašča in da vse propada. "Ljudje, ki hodijo mimo, dom zelo pogrešajo in so zdaj zadovoljni, da se ga je končno nekdo lotil," pravi.

Zdaj živi na Dvoru, ljudje pa so ga v preteklih letih poznali kot prodajalca rib. Podjetje je prodal in zavihal rokave na Frati. Upa na podporo vseh treh občin pri napeljavi elektrike, ki je nekoč v domu že bila, potegoval pa se bo tudi za sredstva za demografsko ogrožena območja ali za razvoj turizma. Ko bo objekt zgrajen, se bo držal bolj v ozadju, saj ima tri hčere, ki so navdušene nad naložbo.

B. D. G.

Prostorski plan

ŽUŽEMBERK - V prostorih občine Žužemberk te dni poteka javna razgrnitev osnutka sprememb in dopolnitev prostorskega plana za območje občine. Konec meseca bo še javna obravnava na Prevolah, Smihelu, Žužemberku, Ajdovcu in na Dvoru.

VETER - Občine Ronke, Wa-gen in Metlika so nedavno v Metliki praznovali svoje pobratenje. Ob tem dogodku so imeli pripravljena razna tekmovanja, tudi v ribolovu. Metličani so se odrezali zelo klavirno, saj so bili povsem na repu, razlog za neuspeh pa so našli v brezvetrju. Kaj ima veter opraviti z ribami pod vodo, ni jasno, verjetno pa to samo potrjuje, da je dober prav vsak izgovor.

Črnomaljski drobir

NI JIH BILO - V Črnomlju so minul petek izžrebali reševalca kviza Prežihov Voranc In Koroška, ki jih bo s svojo mentorico zastopal na prireditvi in snemanju oddaje v Ljubljani, izžrebali pa so še dva, ki sta poleg glavnega nagajenca dobila knjižno nagrado. V dvorani Kulturnega doma je bilo veliko otrok, ki so upali, da bo Breda Kočevar prebrala ravno njihovo ime. Izkazalo pa se je, da nikogar izmed treh izžrebanih ni bilo na prireditvi. Morda so imeli pomembnejše obveznosti, morda jim nagrada ne pomeni veliko. So torej nagrade šle v prave roke?

SCENA - V Črnomlju so v petek svečano odprli prenovljeno Zadržno cesto. Za obiskovalce so izpraznili eno parkirišče, pred stavbo Trgovsko-poslovnega centra pa so posedeli glasbenike iz Glasbene šole Črnomelj. Ko so se na pločniku začeli zbirati tamkajšnji stanovanjci in ostali obiskovalci, se je izkazalo, da bodo morali "oder" obrniti v drugo stran. Ko bi ne bil predvolilni čas, bi obiskovalce vladno povabili na kraj, ki so ga zanje pripravili, tako pa so samo prestavili mlade glasbenike, da jim obiskovalci niso gledali v bok. Pred volitvami je svet pač malo drugačen.

Semiške tropine

ULICE - V Semiču so svetniki na seji občinskega sveta razpravljali o novih imenih ulic. Eden izmed svetnikov je predlagal, da bi črtali Ulico Janeza Trdine, ker je ta pisatelj žaljivo pisal o Semičanih in bi bilo neumno, če bi sedaj njemu v čast poimenovali ulico. Drugi predlog se je nanašal na Topliško ulico, ki nosi ime po Dolenjskih Toplicah. Rečeno je bilo, da ni treba častiti kraja iz sosednje občine, zato bi bilo pametneje, če bi ulico poimenovali Roška ali Črmošnjjska. Proti koncu razprave o združitvi okoliških naselij v Semiču so izglasovali, da bo tovarna Iskra stala v Vajdovi ulici. Nekdo je župana vprašal, če je to sploh slovnično pravilno, Ivan Bukovec pa mu je odgovoril, da se bo ulica imenovala tako, kot bodo oni rekli.

CEVI - Kar 40 odst. vseh vodovodnih cevi v semiški občini je narjenih iz smrtne nevarnega azbesta, zato so po besedah župana Bukovca v Ljubljani sklenili, da se morajo te cevi zamenjati v šestih letih. Ker gre za velike denarje, ki jih v Semiču nimajo, država pa jih ne da, je župan potolažil svetnike, da je azbest škodljiv samo, če se odkruši sloj kamna, ki ga prekriva. Tolažba pa taka.

RAZNO - Zadnji predlog v točki Razno na semiški seji občinskega sveta je bil, da ukinejo to točko. "V tej točki sprejemamo zelo pomembne sklepe, zato bi bilo prav, da bi bili uvrščeni v dnevni red." Župan se je s svetnikom strinjal, vendar je pripomnil, da mora ta točka ostati, saj lahko takrat na seji svoje predloge povedo tudi krajinjani. Smola pa taka.

Drugo leto dograja Vrtec Semič

SEMIČ - Na 15. seji občinskega sveta občine Semič so svetniki sprejeli sklep, da bo širitev in rekonstrukcija vrta Semič prioriteta naložba leta 2001. 139-milijonsko naložbo bosta sofinancirala ministrstvo za šolstvo in šport, ki bo prispevalo 61 milijonov, 77 milijonov pa bo prispevala občina Semič. Lokacijsko in objaviteljsko dokumentacijo za ureditev in dograditev vrta Semič so pridobili že lani, septembra letos so pridobili enotno gradbeno dovoljenje, razpisali pa so tudi javni razpis za izbiro izvajalca. Oktobra bodo podpisali pogodbo, še isti mesec pa se bo začela gradnja. Prevzem novih prostorov bo predvidoma avgusta drugo leto.

Največ denarja za ceste in šole

V občini Črnomelj so v petek otvorili Zadržno cesto, septembra pa bodo namenu predali telovadnico pri OŠ Mirana Jarca, oktobra pa še dograjene prostore OŠ Loka in Varstveno delovni center

ČRNO MELJ - "Naložbe za državne in lokalne ceste, javne poti, vodovod, kanalizacijo, javno razsvetljavo in elektro omrežje v črnomaljski občini bodo do konca tega leta stale dobrih 810 milijonov tolarjev, naložbe v osnovne šole, kulturo, zdravstvo, socialno varnost in športno dejavnost bodo stale dobrih 800 milijonov, kmetijstvo okoli 20 milijonov in turizem slabih 9 milijonov tolarjev," je na novinarski konferenci minuli torek povedal župan Andrej Fabjan. Omenjene naložbe ne bo v celoti krila občina, pomagali jim bodo občani in država.

Največ denarja so in še bodo v občini Črnomelj namenili za področje komunalne infrastrukture. Med državnimi cestami so jih največ stale ceste v Kanižarici, Belo-kranjska cesta in turistična regionalna cesta Sinji Vrh - Stari Trg, katere modernizacija bo končana drugo leto. Med lokalnimi cestami je bila najdražja prenova Zadržne ceste, sledi pa širitev vozišča in rekonstrukcija opornih zidov na cesti od Črnomlja proti Hajki - Mavren, za katero so od Ministrstva za

ekonomske odnose in razvoj iz naslova za demografsko ogrožena območja prejeli 3 milijone. Tudi za cesto od Tribuč proti Vinici so denar prejeli od države - Ministrstvo za okolje in prostor jim je izplačalo 3 milijone za odpravo posledic neurja. Za ureditev javnih poti največ denarja prispevajo krajinjani, iz Ručetne vasi so to storili letos in pred dvema letoma, zato so jim cesto preplastili in modernizirali. Ravno zdaj urejajo pločnik ob cesti Sadež, v drugi polovici septembra

nameravajo s pločnikom in javno razsvetljavo modernizirati Zeleno pot v Črnomlju in Cankarjevo ulico, oktobra načrtujejo nujne sanacije od Butoraja do Zorenice, ureditev pešpoti od Ul. 21. oktobra do Zdravstvenega doma in na Delavski poti do Zdravstvenega doma, še letos pa naj bi začeli tudi z modernizacijo Prešernove ulice.

Urejšajo tudi vodovod, in sicer naj bi v oktobru končali III. etapo vodovoda od Adlešičev do rezervuarja na Plešivici, malo kasneje II. etapo vodovoda Belčji Vrh - Stara Lipa, I. etapo od skupno treh vodooskrbe Preloka pa je že zaključena. Za prvi dve naložbi je nekaj denarja prispevalo Ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj, za zadnjo pa tudi Ministrstvo za okolje in prostor. Letos naj bi zaključili tudi kanalizacijo na Dragah in južnega dela Črnomlja, oktobra pa se bo Begrad lotil še severnega dela mesta.

Konec septembra bodo odprli 290-milijonov "težko" telovadnico, ki so jo začeli graditi že leta 1998, z njo pa bo Osnovna šola Mirana Jarca pridobila 1550,81 kv. metra površin. V prvi polovici oktobra bodo predali namenu tudi 1776,32 kv. metrov novih površin osnovne šole Loka in popolnoma nov varstveno-delovni center, kjer bodo varovali odrasle motene osebe iz Bele krajine. Črnomaljska občina je tudi sofinancirala centralno kurjavo v Kulturnem domu na Vinici, do konca septembra pa bodo na rojstni hiši Otona Zupančiča zamenjali kritino. Okoli 3 milijone so naložili v nabavo zobozdravstvenega stroja v črnomaljskem Zdravstvenem domu, v viniškem pa so uredili klimo. V sodelovanju z Dolenjsko banko so razpisali kredite pod ugodnejšimi pogoji, okoli 63 milijonov je namenjenih za malo gospodarstvo.

Za kmetijstvo so namenili okoli 15 milijonov. Denar so porabili za pospeševanje kmetijstva in ekološko kmetovanje, izobraževanje kmetov, delovanje društev, sofinancirali pa so tudi prevoz vode na območja brez vodovoda, v času suše so krili kar 70 odst. stroškov. V Črnomlju skrbijo tudi za turizem, zato so nekaj proračunskega denarja namenili za promocijske dejavnosti, za dodaten odvoz smeti v poletni turistični sezoni, turistična društva in javna dela - za Turistično društvo Poljanska dolina in informativno pisarno. Največja kulturna prireditev Jurjevanje pa je črnomaljsko občino stala slabe 4 milijone slovenskih tolarjev.

MOJCA RAPUŠ

PREREZAN TRAK NA ZADRŽNI CESTI - Črnomaljski župan Andrej Fabjan in predsednica Krajevne skupnosti Črnomelj Vika Lozar sta minuli petek odprlo prenovljeno Zadržno cesto, ki so jo preplastili, ob njej zamenjali poškodovane robnike, uredili prometno signalizacijo in prehode za pešce. Na slavnostni otvoritvi so nastopili člani Trobilnega kvinteta Glasbene šole Črnomelj, župan Fabjan pa je spregovoril nekaj besed o 20-milijonski naložbi. (Foto: M. R.)

Priprave na novo sezono

SRC Rog Črmošnjice gradi vodovod, modernizirali pa bodo tudi cesto Črmošnjice-Gričice

ČRMOŠNJICE - Smučarsko-rekreacijski center (SRC) Rog Črmošnjice pričakuje, da bo letos zaradi velikih naložb in asfaltirane ceste prišlo k njim skoraj dvakrat več obiskovalcev kot do sedaj, pa tudi sezono bodo podaljšali za dva meseca. To je na občinskem svetu minuli četrtek povedal direktor SRC Rog Črmošnjice Peter Henčič.

Trenutno se v SRC Črmošnjice največ posvečajo pripravam na prihajajočo zimsko sezono. Začeli so graditi primarno vodovodno omrežje za potrebe dodatnega zasneževanja in oskrbovalnega vodovoda za naselje Gričice ter z rednimi vzdrževalnimi deli, med katere spadajo zemeljska dela, ureditev travniških površin in tekaške proge ter odpravljanje pomanjklivosti na vlečnih sistemih. Direktor Henčič je povedal, da bodo za dodatno

zasneževanje potrebovali laguno, ki so jo že našli in je na idealnem mestu, na sredini smučišča, vendar še niso našli skupnega jezika z lastnikom zemljišča, na katerem leži laguna, zato so letos že zamudili rok za izgradnjo vodne akumulacije. "Gre za naravno vrtačo, narobe obrnjen stožec, katerega najgloblji del je 8 metrov pod zemljo," je laguno, ki jo je treba pred uporabo še zatesniti, opisal direktor. Do prvega novembra bodo predvidoma zaključili izgradnjo primarnega vodovoda, ki jim bo omogočil, da bodo imeli vodohran na najvišji točki smučišča, še prej pa bodo končali nujna vzdrževanja dela na smučišču, modernizirali pa bodo tudi lokalno cesto Črmošnjice-Gričice. V prihajajoči zimi bodo tako smučarjem z zasneževalnim sistemom zagotovili od 25 do 30 cm snega, s smučarsko šolo Rog pa bodo zagotavljali strokovno reševalno in rediteljsko službo na smučišču, redarji pa bodo tudi na parkirišču.

Občinski svet občine Semič je lanskega julija sprejel sklep o pristopu občine kot soustanoviteljice v gospodarsko družbo SRC Rog Črmošnjice. Konec letošnjega maja je bil na prvi skupščini SRC za direktorja izvoljen Peter Henčič, avgusta pa so zaposlili še vodjo smučišča, strojnika teptalnega stroja in strojnika - žičničarja. Na zadnji seji občinskega sveta so svetniki tudi sprejeli ponudbo ljubljanskega podjetja Algas, d.o.o., za soinvestiranje v izgradnjo novega večnamenskega objekta z apartmaji in restavracijo, ki bo ob vnožju smučišča.

M. RAPUŠ

Blagoslov „narodne pomiritve“ v Kovači vasi

STARI TRG - Župnija Stari trg ob Kolpi vabi v soboto, 23. septembra, vse Slovence iz domovine in zamejstva k odkritju in blagoslovu slike Narodna pomiritve Maksima Sedeja ml. Umetniško delo, veliko 160 krat 500 centimetrov, je že dvajseto iz serije narodne sprave, ki nastaja od šestdesetih let. Blagoslov slike in slovesna maša bo ob 10. uri v podružnični cerkvi sv. Antona nad Kovačo vasio, vodil pa jo bo novi ljubljanski pomožni škof monsinjor Andrej Glavan. Pred tem bo ob 9. uri blagoslov križevke pota, ki ga gradijo od farne cerkve v Starem trgu do cerkve sv. Antona.

Okoliške vasi bodo združili v Semič

Oktobra bodo osnutek združitve okoliških naselij javno razgrnili - Sprejeli polletno realizacijo proračuna - Za Unitplast bodo razširili meje industrijske cone

SEMIČ - Najpomembnejša točka dnevnega reda na četrtkovi redni seji občinskega sveta občine Semič je bil sklep o javni razgrnitvi osnutka združitve naselij Gabef, Kašča, Mladica, Sadinja vas, Kot, Semič, Sela pri Semiču, Vavpca vas in Vrtača v enovito naselje Semič ter uvedba uličnega sistema, kar so ga svetniki po dolgi razpravi tudi sprejeli. Osnutek bo po desetem oktobru razgrnili v Občini Semič, organizirane pa bodo tudi javne obravnave.

Čeprav so svetniki na koncu obravnave te točke celo glasovali o nekaterih boljših poimenovanjih ulic, so na seji večkrat poudarili, da gre zgolj za osnutek, ki ga bodo dodelali skupaj z vaščani, zato je javna razgrnitev nujna. Glavni argument proti so bile številne pripombe svetnikov na osnutek, zato so se bali, da bodo krajinjani na javni razgrnitvi njihov predlog dobesedno raztrgali. Kljub vsemu so se odločili, da je čimprejšnja javna razgrnitev nujna, saj bi bilo pametneje, kot je poudaril župan Ivan Bukovec, združitev okoliških naselij v Semič izpeljati do konca tega leta, ker se takrat izteče veljavnost sedanji osebni izkaznici, čez dve leti bo treba zamenjati tudi potni list.

Svetniki so predlagali, da se ulica, v kateri se nahaja tovarna Iskra, imenuje Vajdova ulica (ne Vajdetova), Ulica 25. julija naj se pre-

imenuje v Industrijsko ulico. Topliška cesta pa naj ima raje ime po kraju iz domače občine, na primer po Rogu ali Črmošnjicah. Izglasovali so tudi, da v novi kraj Semič sprejmejo tudi Trato in Coklovo. Nekateri svetniki so predlagali delo na terenu, kjer bi videli, v katero ulico je najsmotnejše uvrstiti katero izmed hiš, da ne bi imeli stanovanjci dovoz do hiše iz ene ulice, spadali bi pa v drugo. Malo so podvomili tudi v ulični sistem, v katerem bi oštevilčenje stavb potekalo kontinuirano od enega naselja oz. ulic v tem naselju do drugega, sedanja imena naselij bi se ohranila kot imena ulic, ledinska imena, ki so v uporabi, pa bi uradno evidentirali s hišno številko. Alternativna rešitev je preoštevilčenje obstoječih naselij, obe možnosti pa prinašata enake stroške.

Na seji občinskega sveta so svetniki sprejeli tudi polletno realizaci-

jo proračuna. Prihodki semiške občine so bili v prvi šestih mesecih letošnjega leta 209 milijonov tolarjev ali 45 odst. planiranih, porabili pa so 170 milijonov tolarjev ali 36 odst. planiranih, saj se večje naložbe še niso začele. Semičani so zato za dva meseca pri Dolenjski banki vezali 15 milijonov tolarjev, zdaj pa bodo denar uporabili za naložbe, ki se začnejo drug mesec. Poleg tega so se svetniki z dvigom rok obvezali, da bodo prihodnje leto iz proračuna plačali Cestnemu podjetju Novo mesto 14 milijonov tolarjev za preplastitev cest Kravčji Vrh. Za omenjeno ureditev ceste bodo 10 milijonov prispevali že letos.

Proti koncu seje so svetniku odobrili prošnjo po povečanju zazidalnega načrta PSC Vrtača podjetju Unitplast. Podjetje je leta 1998 kupilo parcelo na javnem razpisu, lani pa so med izdelavo dokumentacije ugotovili, da ne morejo zgraditi dovolj velikega objekta, zato nameravajo kupiti sosednji parceli, ki nista v industrijski coni, pred tem pa so občinski svet zaprosili za povečanje meje cone oz. zazidalnega načrta na sosednji parceli.

MOJCA RAPUŠ

ČRNO MALJSKE PODOBE - V Špeličevi hiši so v petek, 15. septembra, odprli razstavo slik, risb in izdelkov iz gline, ki jih je 12 mladih likovnikov tretji teden v avgustu ustvarjalo v Likovni delavnici v Špeličevi hiši. Vodja delavnice, akademski slikar Robert Lozar, je pohvalil vztrajnost svojih varovancev, ki so ustvarjali v največji vročini. Razstava Črnomaljske podobe - odprta bo do 15. oktobra 2000 - spada med Dneve evropske kulturne dediščine v Črnomlju, ki jih prireja črnomaljska izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti. Tako je imel minuli torek Milko Bizjak v črnomaljski župnijski cerkvi orgelski koncert, naslednji torek, 26. septembra, pa bo ob 17. uri v OŠ Dragatuš še predstavitev knjige Otroške igre v Beli krajini. Na sliki: Petra Senica iz OŠ Mirana Jarca pred svojo sliko. (Foto: M. R.)

DOSTOJANSTVO ARHITEKTURE - Razstava, ki sta jo predstavila Tomaž Brate (levo) in avtor Marko Mušič (desno), bo v galeriji Miklove hiše na ogled do konca tega meseca. (Foto: M. L.-S.)

Postajamo arhitekturna provinca

Razstava, na kateri se srečujeta arhitekta avtobiografija in oporoka - Komorno vzdušje

RIBNICA - V galeriji Miklove hiše v Ribnici je že od začetka tega meseca na ogled razstava "Dostojanstvo arhitekture". Zanimivo razstavo že premnulega arhitekta Marjana Mušiča, po rodu iz Novega mesta, ter njegovega sina Marka sta minuli petek predstavila avtorja postavitev razstave Tomaž Brate in Marko Mušič.

Da ne gre za običajno arhitekturno razstavo, so se poznavalci lahko sami prepričali, nepoznaval-

KUD Marij Kogoj ne počiva

VELIKE LAŠČE, TURJAK - V turjaškem kulturnem društvu Marij Kogoj so poleti obudili običaj petja pod vaškimi lipami. V ta namen so obiskali Rute in pred šolo v Mohorju pripravili kulturni program. Nastopili so moški oktet, recitator Matjaž Janez, harmonikar Jani Gačnik in pevka Katarina Gačnik. Naslednji tak večer bo v vasi Centa ob otvoritvi asfalta. V začetku oktobra pa KUD Marij Kogoj in SLKD Ljubljana okolica organizirata v osrednji Turjaški dvorani že sedmo medobmočno srečanje harmonikarjev. 27. oktobra bo otvoritev likovne razstave samorastnikov, ki bo združena s praznovanjem ob dnevu reformacije v Domu krajanov Turjak. Ob dnevu mrtvih se bo KUD Marij Kogoj aktivno vključil v komemoracijo pri spomeniku žrtvam vojne. Sredi decembra bodo organizirali 5. tradicionalni božično - novoletni koncert Dobrepolske godbe, na predvečer božiča bodo v sodelovanju s krajevnim odborom organizirali božično - novoletno obdaritev otrok, so organizirali pa bodo tudi krajevno družabno silvestrovanje.

Šola bo zgrajena do roka

Pogodbeni rok za dokončanje III. gradbene faze je 20. december - Še letos bodo pripravili razpis za oddajo preostalih del

KOČEVJE - Občina Kočevje in gradbeno podjetje Gramiz sta v začetku prejšnjega tedna podpisala pogodbo za dokončanje III. gradbene faze pri izgradnji nove osnovne šole v Mestnem logu. Pogodbo so podpisali v skladu s 55. členom zakona o javnih naročilih brez razpisov, kar kaže pripravljenost kočevske občine in domačih gradbenic, da preprečijo škodo, ki bi nastala na nedokončanih objektih preko zime. Nič manjša pri tem pa tudi ni želja občine, da po prvotni pogodbi okoli 700 milijonov tolarjev vredno investicijo končajo najkasneje do leta 2003 ter tako tudi kočevskim otrokom omogočijo pričetek devetletke.

Kot je povedal prejšnji ponedeljek župan Janko Veber, se je občina z vso odgovornostjo lotila postopka, da prekinejo z GP Grosuplje. Poudaril je, da je do razhajanj med občino in grosupeljskimi gradbinci prišlo tako pri obveznostih pri sami gradnji kot pri končnem izračunu do tedaj izvedenih del. Medtem ko je GP Grosuplje opravljena dela ocenilo na 170 milijonov tolarjev brez DDV, jih je občina ocenila na 130. Direktor Gramiza Brane Oberč je ob tej priložnosti povedal, da je postalo praksa, da si velika gradbena podjetja na osnovi nizke cene pridobijo delo, potem pa izsiljujejo z višji ceni. Poudaril je, da je bila njihova ponudba za 180 milijonov

tolarjev višja od ponudbe GP Grosuplje ter da so zato že ob podpisu pogodbe med občino in GP Grosuplje ugotavljali, da posla ne bodo mogli speljati.

Vrednost pogodbe z Gramizom znaša 193 milijonov tolarjev z vključenim DDV. Gradili bodo po sistemu funkcionalen ključ v roke, pogodbeni rok za dokončanje del pa je 20. december. Kot je povedal Veber, bi o večji škodi na gradbišču težko govorili, bi pa do nje prišlo, če že aprila ustavljenih del ne bi dokončali pred zimo. Preprečitev škode na objektih je bila osnova za podpis pogodbe, ki pa so jo lahko podpisali šele, ko je opravil svoje delo sodni izvedenec, ki ga je določilo sodišče. Ta je namreč pregledal vsa opravljena dela na gradbišču in vso razpoložljivo dokumentacijo, s čimer so zavarovali vse dokaze na gradbišču. Da bodo postopek peljali preko sodišča, so se na občini namreč odločili tudi zato, kot je povedal Veber, da bo možno po sodni poti izterjati obveznosti od GP Grosuplje in tako priti do korektnega izračuna opravljenih del. Če se z GP Grosuplje ne bodo mogli dogovoriti, bo njihov spor reševalo sodišče, še letos pa bodo pripravili razpis za oddajo ostalih del za dokončanje objekta. Ta naj bi bil, kot je zatrdil Veber, končan do leta 2003, kot je bilo prvotno predvideno.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Predstavitev Kočevske domačinom

Samostojna akcija kočevskega Centra za promocijo in razvoj turizma - V sredo akcije po šolah in podjetjih, v soboto izleti

KOČEVJE - Ob svetovnem dnevu turizma, 27. septembra, in bližnjem občinskem prazniku, ki ga v Kočevju praznujejo v počastitev spomina na 1. - 3. oktober 1943, ko je v Kočevju potekalo zasedanje Zbora odposlancev slovenskega naroda, bo Center za promocijo in razvoj turizma občine Kočevje prihodnji teden izpeljal akcijo predstavitev Kočevske domačinom. Ob tem, da bo to njihova prva povsem samostojna akcija, bo tudi precej neobičajna, saj bodo turistični delavci domačinom predstavili njihov domači kraj na način, kot ga sicer predstavljajo turistom.

Mateja Gavranč in Petra Jelenovič, ki sta na kočevskem Centru za promocijo in razvoj turizma zaposleni kot turistični animatorji, sta se za akcijo odločili, ker sta

po odzivih turistov ugotovili, da domačini slabo poznajo svoj kraj. "Namen akcije je, da bi domačinom predstavili naravne in kulturne znamenitosti, ki jih turisti

organizirale likovne ali literarne delavnice, posvečene domačemu okolju in naravnim ter kulturnim znamenitostim, ali razpisale natečaj na to temo. Priložnost bi lahko dale tudi turističnim krožkom, da bi predstavili svoje delo, učenci pa bi si lahko ogledali tudi katero od znamenitosti. V akciji bo sodeloval tudi lokalni radio Univox, želijo pa si, kot je povedala Gavrančeva, da bi lahko pritegnili tudi podjetja, da bi dan posvetila osveščanju zaposlenih o krajevni dediščini. V soboto bodo za občane organizirali brezplačne ogledne znamenitosti. Pod vodstvom turističnih vodičev jih bodo popeljali v Rog, Poljansko dolino, Gotenico, Kočevsko Reko ali na ogled mestnega jedra Kočevja, pri čemer bodo občani lahko izbirali med celodnevним izletom ali ogledom samo posameznih zanimivosti.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Mateja Gavranč

iščejo, a jih domačini bodisi ne poznajo ali pa se nanje tako navedeni, da jih ne obravnavajo kot nekaj, kar bi za turiste lahko bilo zanimivo," je povedala Gavrančeva. Vsa gospodinjstva v občini bodo prihodnji teden prejela letake s kratkim opisom naravne in kulturne dediščine Kočevske, sicer pa bosta osrednja dneva, ki bosta posvečena akciji, sredo, 27., in sobota, 30. september.

Z namenom, da bi akcija uspela, so k sodelovanju povabili vse šole. "Le navdušeni otroci bodo pripravili tudi svoje starše in stare starše, da bodo z njimi delili navdušenje nad spoznavanjem svojega kraja," je prepričana Gavrančeva. Šolam so predlagali, da bi v sredo

vo želeli, kot je dejal, na skromen in nevsiljiv način vzpodbuditi zanimanje za arhitekturo, obenem pa blago, a vendar resno opozoriti, da postaja Slovenija arhitekturna provinca. Poudaril je, da v Evropi in svetu že nekaj časa opazujemo renesanso arhitekture, ki ponovno postaja predmet nacionalnega ponosa, da pa pri nas, kljub temu da smo dežela, ki je stoletja rojevala vrhunske arhitekture, tako stilne kot ljudskega stavbarstva, ter svetovno znane arhitekta, danes zaradi lastne krivde in neambicioznosti izgubljam korak s svetom.

M. LESKOVŠEK-SVETE

DEKD

KOČEVJE - V okviru dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD) bodo v Pokrajinskem muzeju v Kočevju do konca tega meseca organizirali več prireditev. Prva je bila že včeraj predavanje Gojka Zupana in Ivana Kordiša pod naslovom "Šeškov dom: Od zapuščene dvorane do prenovljenega doma", zadnja pa bo 28. septembra predavanje Gojka Zupana o sakralni dediščini na Kočevskem. Vmes bodo organizirali vodene ogled po muzejskih zbirkah in obnovljenih muzejskih prostorih v Šeškovem domu, in sicer 21., 23., 25. in 30. septembra ob 11. uri ter 27. septembra ob 16. uri.

Tekmovanje mladih gasilcev

KOČEVJE - Gasilska zveza Kočevje organizira v soboto na igrišču pri osnovni šoli v Stari Cerkvi gasilsko tekmovanje za pionirje in mladince. Otvoritev tekmovanja bo ob 9.30, zaključek z razglasitvijo rezultatov pa ob 11.30.

Krompirjeva noč pri Koritu

DOBREPOLJE - Turistično društvo Podgora in krajanji Podgore so v začetku septembra pripravili Krompirjevo noč pri Koritu. Krompirjeva noč in razstava krompirja sta nastali letos prvič kot spomin na nekdanje močno vejo kmetijstva v dobrepolski dolini. Sedaj je pridelovalec krompirja le še okoli deset. Med tistimi, ki imajo največ različnih sort, je tudi župan občine Anton Jakopič. Na razstavi krompirja so izbirali tudi najtežji in najbolj nenavadno oblikovan krompir. Najtežji krompir, ki je imel 1013 gramov, je pridelal Janez Gačnik iz Kompolj, krompir najbolj nenavadne oblike pa sta družno prinesla Kastelic iz Podgore in Petan iz Grosuplje.

Porušili Jakličev dom

VIDEM - DOBREPOLJE - Jakličev dom, ki je bil zgrajen 1939 leta in so ga hoteli v letošnjem letu obnoviti, so morali v celoti porušiti. Strokovnjaki so po začetku del ugotovili, da bodo zaradi slabih temeljev in nekaterih drugih pomanjkljivosti problemi s statiko objekta neresljivi. Prejšnje ocene so temeljele na širini zidov, ki so ustrezali predvideni obnovi. Izvajalec del, GPG Grosuplje, bo v letošnjem letu postavil nov kulturni center. V osrednji dvorani bo prostora za 300 ljudi kot do sedaj.

Maksini učenci so se fotografirali pod spominsko ploščo na nekdanji mohorski šoli.

Spominska plošča učiteljici

V 32 letih je Maksa Gross učila preko 200 Rutarčkov - Danes jih živi še okoli 150

VELIKE LAŠČE, MOHORJE - Okoli 50 od okoli 150 še živečih učencev se je v soboto, 9. septembra, s postavitvijo spominske plošče na nekdanji OŠ Mohorje zahvalilo učiteljici Maksi Gross, ki je tu poučevala 32 let. Bila je prva stalna učiteljica na območju Rut in je vsa leta poučevala dvoimensko, dnevno tudi do sedemdeset učencev. Bila je stroga in natančna učiteljica. Nikoli se ni poročila, ker je skrbela tudi za svojo invalidno sestro. Po petdeset letih poučevanja se je upokojila in nekaj let zatem umrla na Ponikvah. Pokopana je v bližnjem Robu.

Vsega tega sta se spomnili njeni učenki Marija Petelin iz Velikih Lašč in Darinka Oražem iz Ribnice, pridružili pa sta se jima še Tone Žagar z ženo Milko iz Velikih Lašč. Skupaj so v dveh mesecih organizirali postavitve spominske plošče in slovesnost ob njenem odkritju. Pri tem so jim tako finančno kot tudi organizacijsko pomagali občina Velike Lašče, OŠ Primoža Trubarja in odbor za družbene dejavnosti občine. Pri srečni svečanosti se je udeležilo preko 200 ljudi.

Na slovesnosti ob odkritju spominske plošče, je Darinka Oražem orisala delo pripravljalnega odbora. Poudarila je, da učiteljica Maksa ni le poučevala, pač pa je bila šola središče živahnega družbenega in kulturnega življenja. Ravnatelj OŠ Velike Lašče Edi Zgonc je dodal, da je mohorska šola zaradi urejenega vrta in sadovnjaka, kjer so imeli učenci praktični pouk, tedaj veljala za najbolj urejeno šolo v Dravski banovini. Spominsko ploščo je odkrila podžupanja občine Velike Lašče mag. Tatjana Devjak. Marija Petelin pa se je zahvalila vsem, ki so pomagali pri postavitvi plošče in povedala, da je bila hkrati obnovljena tudi spominska plošča dogodka iz druge svetovne vojne.

Svečanost so popestrili otroški pevski zbor OŠ Primoža Trubarja in upokojenski pevski zbor Velike Lašče, oba pod vodstvom Majde Kokošinek, mladi so igrali na glasbilo, Marija Lušin pa je prebrala tudi nekaj odlomkov iz šolske kronike učiteljice Makse. Razen tega smo si lahko ogledali razstavo fotografij učencev in odlomkov šolske kronike.

B. ŽAGAR

"KOT ZA ŠALO" - Gasilska zveza Kočevje bo v soboto v Stari Cerkvi izpeljala tekmovanje za pionirje in mladince gasilskih društev Gasilske zveze Kočevje. Ker so bili gasilci iz Kočevja maja letos organizatorji državnega mladinskega gasilskega tekmovanja, bodo tekmovanje v Stari Cerkvi lahko izpeljali. Še posebno, ker je bil eden od redkih očitkov dobro organiziranemu tekmovanju, da so organizatorji slabo poskrbeli za pijačo, in to za tiste vrste pijač, ki jih tisti, ki so tekmovali in se potili, še ne pijejo ali pa jih, če gre za starejše mladince, naj še ne bi pili.

NERODNI MEDVEDJE - Na nedavni 8. kotski kolesarski štartnik v Banjaloki in ciljem Potoku sta dve kolesarki doživeli bližnje srečanje z menda kar tremi medvedi. Z medvedom se je pred nedavnim srečal tudi kočevski župan Janko Veber na Jasnici pri Kočevju. Vendar pa po tem in številnih drugih primerih srečanj z njimi ne smemo govoriti, da je medvedov na Kočevskem preveč, saj je to v nasprotju z uradnimi ugotovitvami o staležu medvedov v Sloveniji!

Ribniški zobotrebeci

ŠPORT V LETU 2000 - Člani predsedstva Športne zveze Ribnica so se na svoji zadnji seji ta ponedeljek odločili, da bodo tudi letos organizirali prireditev "Šport v letu 2000". Gre za prireditev, ki je še lani imela ponesrečeno ime "Športnik leta". Prav zato so se odločili, da spremenijo ime, sicer pa vse drugo ostaja enako kot prejšnja leta. Prireditev bo še vedno organizirala Športna zveza Ribnica v sodelovanju z ribniško občino, imela bo bogat kulturni program, potekala bo 15. decembra, poleg najzaslužnejših športnikov pa bodo tudi letos za promoviranje imena Ribnice in prispevek k razvoju in krepitevi športa v Ribnici nagradili tudi športne delavce.

Za razred otrok od drugod

VELIKE LAŠČE, DOBREPOLJE - Šolo Primoža Trubarja iz Velikih Lašč obiskuje devetnajst učencev iz drugih občin, ki ne sofinancirajo prevoza otrok v šolo. Otroci, ki so iz ribniške in dobrepolske občine, so v glavnem iz višjih razredov osnovne šole. Iz ribniške občine se je letos v devetletko vpisalo šest otrok, nekaj je bilo zanimanja za vpis otrok tudi med starši s Ponikev. V bodoče bodo v velikaško šolo vpisovali učence iz drugih občin le s potrdilom, da njihova občina financira prevoze otrok, saj so stroški prevoza teh otrok na skrbni občine Velike Lašče in znašajo letno okoli 600.000 SIT.

Kostelski rižni

NARASLA KOLPA - Zaradi dežja jenec minulega tedna Kolpa narasla, vendar ne tako, da bi se iztekla iz korita. Niso pa porasli pritoki Kolpe. Narasla Kolpa je zdaj zelo primerna za colnarjenje.

BREZ POPA - Na vprašanje, kako so Kostelci sprejemali predvolilno predstavitev strankarskih veljav na POP TV, smo dobili odgovor, da POP TV v tem koncu Slovenije še ne vidijo in so tako prikrajšani za take resno-saljive nastope slovenskih politikov. Zelo dobro pa lahko spremljajo podobne nastope hrvaških politikov, kadar pač so, na hrvaški televiziji. Vendar za predvolilne nastope niso povsem prikrajšani, saj domači poslanski kandidat že prireja zbor volivcev po domači občini in pri sosedih.

V soboto s čolni po Kolpi

KOSTEL - Tekmovalni in kreativni spust s kajaki, kanuji in rafti po Kolpi bo v soboto, 23. septembra. Start bo ob 11. uri pri Fari, cilj pa v 10 km oddaljeni Žagi, kjer bo tudi družabno srečanje. Na njem bodo najboljšim veslačem v posameznih kategorijah podeljeni pokali, medalje in praktična darila. Kdor nima svoje čolna in bi želel sodelovati na tekmovanju, naj rezervira čoln pri organizatorju tekmovanja Turističnem športnem društvu Kostel (tel. 061-802-175). Veslači ne bodo imeli posebnih težav, saj je Kolpa primerno visoka. Startnina je 1.500 tolarjev.

SCT zavira gradnjo nove šole

Na javnem razpisu za gradnjo osnovne šole Veliki Gaber trebanjska občina izbrala OZ Unitehna Trebnje - SCT se pritožil in zavlačuje s postopki - Letos še ne bodo pričeli z rušenjem stare šole?

VELIKI GABER - Ne držijo govornice, da naj bi se šola oz. celo kar sama ravnateljica v osnovne šole Veliki Gaber "pozabila prijaviti", da bi od države dobila obljubljeno oz. običajno finančno pomoč pri tovrstnih naložbah, kajti investitor okrog 391 milijonov tolarjev (z opremo!) vredne naložbe je trebanjska občina. Kot nam je pretekli ponedeljek povedal direktor občinske uprave v Trebnju Janez Slak, so naredili vse, kar je bilo v pristojnosti oz. moči občine, da bi letos pričeli s pripravo za novogradnjo oz. z rušitvijo dela 120 let stare šole, ki jo je pred časom ob zobu časa razmajal še potres.

Toda potem ko je ministrstvo za šolstvo in šport sprejelo sklep o odobritvi investicije, se pravi, da je naložbo za gradnjo nove šole v Velikem Gabru uvrstilo v svoj program, zapletenih postopkov še zdaleč ni bilo konec, saj je bilo potrebno najti način financiranja še na ministrstvu za finance. Po dveh

in na zadnjem SCT Ljubljana. Toda prav Zidarjev SCT je s pritožbo sprožil postopek za revizijo razpisa. Trebanjci bodo zdaj zaprosili za pomoč neodvisnega strokovnjaka, toda tudi njegova presoja oz. odločitev ni odločilna, kajti SCT se lahko, če spet ne bo zadovoljen, pritoži še drugič, na ministrstvo za finance... Začetek gradnje bo tako pomaknjen šele na prihodnje leto, če bo obveljal najbolj črn scenarij, v najboljšem primeru pa bi z deli pričeli ob koncu oktobra letos. Vsekakor pa bodo, kakršnakoli bo že končna odločitev o izboru izvajalca, šolo gradili po projektni dokumentaciji IBT oz. po idejni zasnovi arhitekta Andreja Ravnarja, ki je izdelal projekte tudi za pred enim letom odprti Dom starejših občanov v Trebnju.

Nova OŠ Velika Gaber bo imela 1500 m² koristnih površin, od tega bo 900 m² novih. V tem šolskem letu je vpisanih 226 učencev, trije manj kot lani. Vprašanje je, kako bo vplivala na migracijske tokove in nataliteto nova avtocesta. "To bo najsodobnejša šola po kakovosti gradnje in po funkcionalnosti prostorov. Imela bo kar 250 m² t.i. komunikacijskega prostora, kjer se bodo otroci oz. učenci zadrževali, ko bodo čakali na avtobus ali ob prireditvah. Imeli bomo vse pogoje za devetletko.

Letošnje leto bo izredno težko za naše učence, starše in učitelje, saj bo zaradi gradnje spet dvoizmenski pouk, ki smo ga ukinili lani, ko smo najeli dva prostora v krajevni skupnosti za malo šolo in prvošolce. Na šoli je več kot 60 odstotkov vozačev. K nam naj bi iz Šentlovrenca vozili učence po ukinitvi tamkajšnje šole. S tem bi razbremenili trebanjsko osnovno šolo. Ta nam je obljubila pomoč med rušenjem naše stare šole. Če bo rušenje trajalo 14 dni, bomo po dogovoru z ministrstvom pouk prekinili, če bo pa dlje, bi se vsi učenci in učitelji začasno vozili popoldne v Trebnje. Do konca julija 2001 naj bi bila nova šola pripravljena za pouk," pravi ravnateljica OŠ Veliki Gaber Marija Mežnaršič.

P. PERC

"Uprimo se zahtevam Heimatdiensta!"

Z zbora studenških izgnancev

STUDENEC - Pred osmimi leti ustanovljena krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije na Studencu se uvršča med začetnike organiziranja društvenega povezovanja izgnancev v sevnjski občini. Na Studencu so pod vodstvom prizadevnega predsednika Jožeta Žiberta in drugih uspešno združili izgnance in begunce v načrtnem delu, kar je vplivalo na poznejšo organiziranost izgnancev tudi v drugih delih občine. Studenci so doumeli, da le z javno besedo lahko pridejo do svojih pravic, kot je zapisala v svoji knjigi podpredsednica DIS prof. Ivica Znidaršič.

"Preko 1500 prebivalcev tega področja je bilo izgnanih v taborišča sovražne države, ki je potrebovala le njihove roke in imetje. Bili ste ob vse razen prepričanja o vrnitvi, kar vas je ohranjalo v najtežjih razmerah življenja. Predlogi smo bili prezrti, kakršna je bila tudi usoda drugih nesrečnikov, žrtve nacifašističnega nasilja po Evropi. Žal tudi v Sloveniji nekaterim ne ustreza vzorna organizirana dejavnost izgnancev in njih družbeni vpliv. Izgnanci ne bomo nikoli pristali, da bi izenačili povzročitelje, sodelavce in žrtve, saj se ne borimo le za simbolično odškodnino, ampak tudi za čast in poštenje. Nasprotujemo nam predvsem prikriti somišljeniki povzročiteljev našega gorja, seveda brez jasne besede in prepričljive utemeljitve, ker še vedno potrebujejo naše glasove. Uprimo se tudi zahtevam Heimatdiensta, ki je bil skovnik našega trpljenja, danes pa hoče materialno in moralno zadoščenje. Na naš račun so potiskali južno mejo Reicha na Sotlo in Savo!," je med drugim poudaril predsednik koordinacijskega odbora KO DIS Sevnica prof. Jože Bogovič na zboru izgnancev na Studencu.

P. P.

SREČANJE KRAJANOV TREBELNEGA - Več kot 600 krajanov krajevnega skupnosti Trebelno se je preteklo nenavadno lepo, sončno nedeljo (potem ko jim je še prejšnja noč viharno vreme ponekod tudi s točo odkrivalo strehe in naredilo precej škodo!), zbralo pri lovski koči na prvem srečanju. Ob slastnem volu, ki ga je na raznju speklo Mesarstvo Cvetan, in pijači so se veselili še ob družabnih igrah (na posnetku skok v daljavo) in plesu družno z nekaterimi visokimi gosti, med katerimi je bil tudi trebanjski župan Ciril Metod Pungartnik. (Foto: P. P.)

CERKEV V ŠENTJANŽU OBNOVLJENA - Te dni se končuje temeljita obnova župnijske cerkve v Šentjanžu (na posnetku). Obnovili so fasado, ostreže in zamenjali kritino, zvonik pa preoblekli z bakrom. Za izvedbo zidarskih del je poskrbel SL Inženiring iz Brežic, za tesarska dela na ostrežju in zvoniku Čepin iz Kozjega, za preobleko zvonika pa stavbni klepar Groznik iz Smartnega pri Litiji. Pri okrog 20 milijonov tolarjev vredni naložbi so župniku Janezu Cevcu na pomoč priskočili farani (zbrali so več kot 7 milijonov tolarjev in pomagali mojstrom), pa tudi sevnjska občina. Nadzornik obrtniških del je bil domačin, direktor uspešnega Armata Andrej Repše. (Foto: P. P.)

Grand prix karate turnir Slovenija Open za Hypo pokal 2000

SEVNICA - V soboto, 23., in v nedeljo, 24. septembra, priredi Karate klub Hypo Sevnica, ki je pridobil za novega generalnega sponzorja Hypo Leasing, d.o.o., iz Ljubljane in Celja, velik mednarodni karate turnir Slovenija Open za Hypo pokal 2000. Tekmovanje v sevnjski športni dvorani bodo pričeli v soboto ob 11. uri kadeti in mladinci v katah. Uradna otvoritev bo ob 14. uri, ko se bodo predstavili plesno društvo Latino Koper, evropski prvak v akrobatskem smučanju (skoki) Miha Gale in sevnjsko gimnastično društvo. Zatem se bodo kadeti in mladinci pomerili še v športnih borbah. V nedeljo bodo najprej v katah tekmovali otroci in člani, zatem pa še v športnih borbah. Finalne borbe se bodo v soboto in nedeljo pričele ob 18. uri.

Sevničani krepijo stike s Hrvati

SEVNICA - Malonogometni klub Sevnica je odigral prijateljsko tekmo z vrstniki iz Petrinje iz sosednje Hrvaške, s katerimi se srečujejo že dlje časa. V I. kolu letošnjega državnega prvenstva pa so Sevničani doma zmagali s 4:0 na tekmi z novincem v ligi.

Občina Sevnica na Celjskem sejmu

CELJE - Občino Sevnica je na centralnem prostoru Celjskega sejma obiskovalcem predstavil podžupan Andrej Stricelj ob sodelovanju ljudskih pevcev in društva kmetič, zanimivosti občine pa je predstavil tudi na sejemskem radiu. V okviru Celjskega sejma se je podžupan udeležil tudi predstavitev Regijskega pospeševalnega centra za Posavje. Razgovor je potekal o izkoriščanju kreditov s strani garancijskega sklada, izpostavljene pa so bile tudi nekatere težave s kadrovskimi zadevami.

Več prostora v studenški šoli?

STUDENEC - Na seji sveta staršev osnovne šole Studenec so se pogovarjali o potrebnih investicijah v to šolo, saj bi tudi razširitev prostorskih možnosti morda povečala vpis otrok, kar bi pomenilo samostojne oddelke in enake možnosti izobraževanja, kot jih imajo drugi učenci v sevnjski občini. V tej osnovni šoli v letošnjem šolskem letu namreč poteka kombinirani pouk v 1. in 2. ter 3. in 4. razredu.

Sevnjski paberki

MANJ LUČI ALI ZAKAJ SO PREBARVALI SVETILKO? - Marsikje si zvečine zelo želijo hitrejšega napredka, bodisi da gre za oskrbo s kakovostno vodo, elektriko ali gradnjo telefonskega omrežja, in morajo za tako "razkošje" še krepko seči v žep. V mestu pa so potrebe in kaprice ljudi precej drugačne. Sicer redki Sevničani so (bili) celo proti postavitvi kandelabrov za električno razsvetljavo v bližini svojih domov, ker naj bi se bali, da bi jim kdo ponoči kukal v spalnico (zakaj neki so rolete, senčila in druga podobna šara, je seveda drugo vprašanje). Ena zadnjih cvetk pa je ta, da so na Glavnem trgu občinarji po trmastem vztrajanju neke gospe (dične) celo prebarvali del svetilke javne razsvetljave. Nekateri stari Sevničani se ob tem zgroženi spominjajo časov med vojno, ko so morale biti zatemnjene ulice in hiše zaradi nevarnosti pred letalskimi napadi.

VILJEM - Direktor Lisce Viljem Glas (na posnetku) je v soboto v družbi z direktorjem Kopitarne Marjanom Kurnikom, županom Jancem in za tele vrstice povsem (ne)odgovornim novinarjem prikolesaril v Šentjanž. Tenisa Glas ni igral, zato je na turistični kmetiji Majcnovih preizkusil, če je v njegovi krvi morebiti kaj slo-

Marija Mežnaršič

javnih razpisih v Uradnem listu za gradnjo te šole v vrednosti gradbenih del do 310 milijonov tolarjev občinarji niso mogli akcije speljati do konca, ker niso dobili t.i. predhodnega soglasja finančnega ministrstva za financiranje naložbe v OŠ Veliki Gaber. Če bi se lotili gradnje brez tega "blagoslova" financarjev, bi se ti lahko po izvedenem javnem razpisu sprenevedali, da pač nimajo s to investicijo nič skupnega, ker imajo Trebanjci očitno dovolj denarcev v občinski malhi ali kje drugje, da se lotevajo naložbe mimo pravil igre.

Ko so v tretjem poizkusu javnega razpisa julija vendarle dobili to famozno soglasje, je bilo črno na belem zapisano, da bo ministrstvo za finance zagotovilo v treh letih 126 milijonov tolarjev, in sicer letos 10, prihodnje leto 56 milijonov tolarjev in preostanek leta 2002. V enem tednu so Trebanjci med tremi prijavljenimi kandidati izbrali za najboljšega ponudnika Obrtno zadrugo Unitehna Trebnje, na 2. mestu je pristal Ingrad Celje

Vseslovenski svetoletni shod vdov in vdovcev

MOKRONOG - Vse, ki ste izgubili svoje drage, posebej pa vdove in vdovce, vabi Župnija Mokronog na vseslovenski svetoletni shod vdov in vdovcev na Žalostno goro pri Mokronogu na Dolenjskem, ki bo v nedeljo, 24. septembra, ob 10. uri. Shod bo vodil novomeški prošt Jožef Lap, sodeloval bo tudi družinski trio Novina.

Ure, ki lepšajo domove

Megas Janija Mesingerja iz Sevnice ponuja za darilo tudi unikatne ure - Oblikovanje oboda iz lesa in gline

SEVNICA - Šesto leto ima 32-letni Sevnčan Jani Mesinger, lesar po osnovnem poklicu, obrt. V njegovi poslovalnici Megas (ime firme je sestavljenka priimkov Mesinger in Gašperin, kot je dekliski priimek Janijeve žene, ter Sevnice) na Planinski cesti v Metelkovem centru prodaja tudi ure, ki jim daje unikatno podobo pretežno leseni obod, v katerega je Mesinger opasal urni mehanizem.

Prej je bil Jani modelar v Kopitarni, najstarejšem tovrstnem podjetju daleč naokoli, ki se je v zadnjih letih uveljavilo tudi z obutvijo za prosti čas. Rad se preizkuša v oblikovanju iz lipovega lesa, tudi iz topole, jelše, suhe trte in gline. Najprej je izdelal take stenske za svoje prijatelje. Ko pa je uvidel, kako ljudje občudujejo njegove umetnine, je začel izdelovati take in tudi na lesenih podstavkih stoječe ure še za kupce, ki se oglašajo v njegovi prodajalni z različnimi izdelki (tudi z izbranimi predikatnimi vini) za darila ob najrazličnejših priložnostih. Pri tem se Mesinger ogiba kičastim izdelkom. Njegove unikatne ure merijo čas in lepšajo podobo že kar številnih domov v slovenskih krajih, največ jih je v Posavju ter v Ljubljani in v štajerski metropoli Mariboru. Mesinger se

je učil urarstva pri mojstru Jožetu Pavkoviču v Krškem, ki mu še zdaj pomaga, predvsem pri popravilu ur, ker bi mu to vzelo preveč časa. Zdaj ima Megas 3 zaposlene, 2 redno in eno prodajalko preko študentskega servisa. V prodajalni so na voljo tudi vizitke sevnjske slikarke Damjane Stopar. Veliko vpraševanje je (zanimivo, da zlasti pri gasilcih!) tudi po nerjavečih cisternah za vino, ki jih Mesinger posilja; najpogostejše gre za stiliziran grozd in še kakšen verz oz. posvetilo slavljenju.

P. P.

MEGAS - Jani Mesinger (na posnetku) uporablja za zaščito lesa ure le prozorni nitrolak. (Foto: P. P.)

vitega lokostrelca Viljema Tella. No, prej bi to lahko rekli za upokojeno direktorico Inpleta Marijo Jazbec, ki je vsem dala lekcijo in se sama ni mogla načuditi, kako natančno zadevajo tarčo njene puščice... (Foto: P. P.)

Odstranitev hiše pri Taninu

SEVNICA - Direktor Stanovanjskega sklada Joško Kovač in direktor občinske uprave Zvone Košmerl sta se z direktorjem Tanina Ivanom Mirtom dogovorila o izpraznitvi Taninove hiše na Savski cesti in o preselitvi stanovanca v nove stanovanjske prostore. Tako bo dana možnost za odstranitev hiše, ki ovira promet na Savski cesti.

Sevnjska suša v napačni luči

Občina še ni prejela nobenih nujnih sredstev za odpravo škode - Pritožba na državno komisijo - Do začetka oktobra lahko škodo prijavijo oškodovanci, ki prvokrat niso bili vključeni

SEVNICA - V zadnjem času je veliko govorja o odpravi posledic škode zaradi letošnje suše. Občinske komisije so podrobno popisale, analizirale in ocenile škodo, povzročeno do 30. junija letošnjega leta.

Državna komisija pa je za verifikacijo ocenjene škode uporabila kriterij, da je 20 odstotkov posledic suše možno omiliti z agrotehničnimi ukrepi, zato so iz osnove za določitev sredstev državne pomoči izločili vse kulture, kjer je prizadetost manjša od 30 odstotkov. S tem se je zmanjšala osnovna škoda, ravno tako pa je občino Sevnica glede na količino padavin, ki so bile merjene na Lisci in v nižinah, razvrščena v 2. skupino občin. Občinska komisija občine Sevnica

je o tem tudi prejela podatke o višini ocenjene škode, na katere so Sevničani vložili pritožbo na državno komisijo, saj menijo, da dejstva in kriteriji za oceno škode v občini niso bili pravilno predstavljeni. Občina še ni prejela nobenih nujnih sredstev za odpravo škode. V torek je bil v Ljubljani ponovno razgovor predsednice državne komisije za oceno škode Sonje Beničar s predstavniki lokalnih komisij, državna komisija pa si je že ogledala posledice suše v Posavju.

Z ukrepi naj bi delno sanirali škodo pri živinorejih in tistih, ki živijo zgolj od kmetijske dejavnosti. Škodo iz drugega vročinskega vala tistim, ki so jo že prijavili, ni potrebno obnavljati, saj bodo občinske komisije same povečale odstotke oškodovanosti, do začetka oktobra pa lahko na sedežih občinskih komisij škodo prijavijo tisti oškodovanci, ki v prvi prijavi do 30. junija niso bili vključeni. Po tej je bilo škodo zaradi suše 298 milijonov tolarjev, do 5. septembra pa je po drugem vročinskem valu narasla na 437 milijonov tolarjev na 4605 ha.

P. P.

Po šoli bo mladinski center

V Posavju si utirajo pot mladinski centri - Za brežiškim zdaj ustanavljajo krškega - V krškem občinskem proračunu rezervirali denar - "Takega centra si mladi ne želijo"

KRŠKO - Mladinski centri naj bi bili v prihodnje tiste ustanove v Sloveniji, kjer naj bi potekala glavna dogajanja, ki ga organizirajo mladi. Nekateri menijo, da so mladinski centri bodoča jedra slovenske mladinske politike. V Posavju je v Brežicah po dolgotrajnih razpravah v občinskem svetu in mučnih merjenjih političnih moči tak center začel delovati in še živi. V Krškem ustanovi še utirajo pot.

Mladinski center Krško bo po zdajšnjih zamislih v dijaškem domu, in sicer tam, kjer ima zdaj del svojih prostorov Srednja šola Krško. Ker so v teh učilnicah še dijaki, še ni mogoče urejati prostorov bodočega centra.

Občina bo lahko sklenila pogodbo o najemu prostorov v dijaškem domu za mladinski center, ko se bo

izselila iz internata šola, in šele po podpisu take najemne pogodbe bo lahko naročila načrte za urejanje prostorov za mladinsko središče. Ob tem je dejstvo, da je nekaj denarja za ustanavljanje krškega mladinskega centra na voljo v letošnjem krškem občinskem proračunu in tudi v ustreznih blagajni vlade Republike Slovenije.

Srednja šola ostaja v dijaškem domu, ker v novem krškem srednješolskem središču še manjka oprema. Po navedbah krške srednje šole bo oprema v novi šoli najverjetneje že sredi novembra. To bo potem tudi čas, ko bodo občina in mladinci lahko močneje zavahali rokave za ustanavljanje Mladinskega centra Krško.

V teh dneh, mogoče že danes, naj bi občinski svet sprejel predlog odloka o ustanovitvi javnega zavoda Mladinski center Krško. Tudi če krški svetniki sprejmejo predlog, besedilo predpisa, bodo krški mladinski center postavili zgolj na papirju, saj za center še manjkajo prostori. Očitno so se uspeli pred tem mladi in občina dogovoriti o glavni odprtih vprašanji, med katerimi so izstopala najbolj vprašanja o dejavnostih bodoče ustanove.

O tistem, kar naj bi se dogajalo v bodočem centru, pravi Dženi Rostohar iz Krškega: "Nekatere ugotovitve kažejo, da v krškem mladi odhajajo zvečer ven, da delajo in da imajo mnogo zamisli ter da bi

• Bodoči center, ki bi pritegnil k sodelovanju študente in kot mentorje tudi, zakaj ne, doktorje znanosti, bi pripravil različna predavanja, kulturne prireditve, koncerte, v njem bi po sedanjih zamislih lahko začela svetovalnica mladim o najrazličnejših odprtih generacijskih in drugih vprašanjih.

radi delali. Mladinski center bi povezal te številne interese. V mladinskem centru mladi pač lažje delajo, to je nekako bolj njihov kraj. Mogoče je koga strah, da bi mladinski center postal center odvisnikov, ne vem kakšnih vse. Toda mladi si ne želijo ustanavljati takih mladinskih centrov, prav gotovo ne."

M. L.

Poletni sad

KRŠKO - V dvojni številki revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo Sad obsežno pišejo o osnovah integrirane pridelave sadja, katero pri nas poznamo pod kratico SIPS. Tako med drugim lahko beremo o napravi nasadov, integriranem varstvu, obiranju, skladiščenju in pripravi sadja za trg, organiziranosti posestva, pogojih za sodelovanje v integrirani pridelavi, blagovni znamki SIPS, točkovanju in ocenjevanju ter o dovoljenih kemičnih sredstvih za varstvo rastlin v SIPS-u. Nadalje pišejo o možnostih trajnega zatiranja vinogradov v razmerah submediteranske klime, o kakovosti vin letnika 1999 na lokalnih ocenjevanjih v vinorodni deželi Podravje in o novostih v tehnologiji pridelovanja češenj.

P. P.

"Nemalokrat smo rešitev v sili"

Preventivno in drugačno zdravljenje - Negovalni oddelk v Termah Čatež za ljudi po kapi in tudi drugače - Sodelovanje z društvom obolelih za ankilozirajočim spondilitisom

ČATEŽ OB SAVI - "Ljudje se vedno bolj zavedajo pomena zdravja, vendar na žalost šele takrat, ko zbolijo. Preprečevanje bolezni in skrb za lastno zdravje si počasi utira pot v vsakodnevno razmišljanje. Nedvomno bi morali na tem področju narediti več, na primer s telesnim dejavnostmi, masažami, rednim preverjanjem zdravstvenega stanja. Terme Čatež skušajo ponudbo približati ne le ljudem širom po Sloveniji, pač pa v veliki meri tudi svojim najbližjim sosedom, in to ob vsakem času, zato je v našem zdravilišču odprto do večernih ur ter ob sobotah in nedeljah Center zdravja. Seveda je pomembna tudi termalna voda, ki jo v toplicah uporabljamo v zdravstvene in športnorekreativne namene." Tako pravi Majda Drobnič, vodja zdravstvene enote v Termah Čatež, d.d.

Kot je povedala vodja zdravstvene enote, ima čateško zdravilišče negovalni oddelk za težje in nepokretne bolnike, kjer je organizirana 24-urna nega bolnika. Rehabilitacija oseb po kapi je le del njihovega programa. Večji del teh bolnikov premestijo sem neposredno iz bolnišnice. "V prehodnem času, ko ne more nihče od domačih skrbeti zanje, ko npr. čakajo na namestitev v dom, ponujamo možnost,

SREČANJE V DSO KRŠKO - Stanovanci Doma starejših občanov (DSO) iz Krškega so minulo nedeljo povabili v goste svoje prijatelje in sorodnike. Direktorica DSO Krško Jožica Mikulanc je povedala veliko lepega o starejših ljudeh, pozdravni govor sta imela krški podžupan Andrej Božič in poslanec Branko Janc, stanovalka DSO Krško Poldka Kravos pa je zbranim opisala bolečino ob prihodu v dom in zaželela vsem "veliko svetlih zvezdic", kot je opisala obiske prijateljev. Karmen Molan je prebrala pesmico, ki jo je napisala za to priložnost. Pevski zbor DSO Krško pa je zapel tri ganjive pesmi o mladosti. Na koncu je Mojca Partljič zaigrala monokomedijo Čistilka Marija in z odlično igro navdušila številno občinstvo. Na sliki: direktorica Jožica Mikulanc je predstavila varovanca doma Draga Zaviška (levo), ki je napisal njihovo himno, za njo pa Pevski zbor DSO Krško. (Foto: M. R.)

Prisiljeni v sodelovanje

Ob otvoritvi 2.530 m dolgega odseka vinsko-turistične ceste Vinji Vrh-Gadova Peč-Stojanski Vrh

VINJI VRH - Živi stiki med ljudmi z obeh strani meje le krepijo hrvaško-slovensko prijateljstvo, ki je vedno bolj pristno kot zgolj formalni, diplomatski stiki, čeprav seveda tudi politika bolj ali manj spretno vpliva na obmejno sodelovanje. Kot nam je po otvoritvi skoraj 2600 metrov dolgega odseka vinsko-turistične ceste Vinji Vrh-Gadova Peč-Stojanski Vrh na srečanju hrvaško-slovenskega prijateljstva pri Komatarjevi zidnici dejal upokojeni novinar Mladen Arsovski, ko je govoril o rednih športnih in drugih stikih Hrvatov iz Zapršiča z brežiškimi (ne)znanci in prijatelji: "Drugega kot sodelovanje nam naposled niti ne preostane!"

O pomenu vinske ceste ob meji za še boljše sodelovanje so spregovorili tudi brežiški župan Vladislav Deržič, poslanec Jože Avčič, državni sekretar v Ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj Anton Grablješek in veleposlanik Hrvaške v Sloveniji Ivica Mastruko. Slednji se je pošalil, da Hrvatom uspe pripraviti veliko veselice šele, kadar gre za odprtje avtoceste, Slovincem pa že, kadar odpirajo vinske ceste. Nekateri domačini in lastniki zidanic v teh prelestnih krajih imenujejo to cesto kar Deržičeva cesta, zaradi zaslug župana za kritje po predračunu 50,5 milijonov tolarjev vredne naložbe in zato, ker ima župan tu svojo zidnico. Na 2530 m dolgi odsek je KOP Brežice po besedah vodje gradbišča Matjaža Resnika položil 1800 ton asfalta v širini 3,5 do 4 metre. Podjetje Uni Ivana Urbanca je še poprej poskrbelo za 4500 m³ izkopov in je navozilo kar 8500 m3 groma za na cestno traso.

V kulturnem sporedu srečanja sta med drugim sodelovala moški pevski zbor Planina Cerklje ob Krki in godba Loče. Predsednik Društva slovensko-hrvaškega prijateljstva Jože Stegne iz Vinice pa se je (spet) sukal okrog aktualne miss Hrvaške Andreje Čupor iz Ozlja, ki ji je družbo delala tudi posavska misica Tina Urbančič. Če bo kaj kruha iz te moke oz. tega sodelovanja, se bomo lahko pričeli že v soboto na izboru za miss Slovenije v Ljubljani, kjer bo Tina finalistka, v žiriji za izbor najlepšega slovenskega dekleta pa naj bi sedela tudi njena hrvaška prijateljica.

Domačinka Mojca Komatar je naposled pred povabilom na pečnega vola in dobrote, ki so jih pripravili njena družina, pekarna Zenič in aktiv kmečkih žena Cerklje, povedala, da so šele pred leti ti kraji dobili elektriko, lani so se veselili vodovoda, letos pa so z odrekanjem in prispevki prišli še do asfalta. Predsednik gradbenega odbora Stane Molan je dejal, da bo 115 uporabnikov ceste obročno plačalo po 60.000 tolarjev.

P. PERC

Koncert Gibonija in Cubisma

BREŽICE - Mladinski center Brežice bo jutri ob 22.30 pripravil na dvorišču brežiškega gradu velik dvojni koncert Gibonija in Cubisma ter modno predstavitev. S koncertoma in modno revijo brežiški mladinski center zaključuje letošnjo sezono dogodkov na prostem, hkrati želi javnosti predstaviti novo možno brežiško lokacijo za take prireditve.

"ZMAGALI SMO" - Miran Resnik iz Krškega je bil takole prepričljiv na Stojanskem vrhu na zapravlječku. Njegova zmagovita drža verjetno pomeni le to, da je voziček srečno prispel

na vrh po novi cesti, in najbrž ni povezana z nastajanjem težko pričakovane mestne občine Krško. Vedro razpoloženje je prevzelo tudi druge, kot kaže fotografija.

MOST - Graditelji, ki so jih nedavno opazili na mostu čez Savo v Krškem, niso bili nadežja za meščane. Most je bil namreč potreben popravila, ker se je v letošnji peklenski poletni vročini na koncu mostu nagubal asfalt pod kolesi težkih tovornjakov.

Jedrska elektrarna v avgustu

KRŠKO - Jedrska elektrarna Krško je v avgustu poslala v omrežje 438.309 MWh električne energije. Njeni vplivi na okolje so bili v zakonsko predpisanih okvirih, s tem da je segrevanje Save doseglo v tem času tudi 3° C, t.j. največjo dovoljeno stopnjo. V avgustu so v elektrarni uskladiščili 34 sodov s srednjeraziaktivno vsebino, s čimer je skupno število sodov naraslo na 4.350. V avgustu je elektrarna dosegla 100-odstotno razpoložljivost in 88,7-odstotno izkoriščenost.

Novo v Brežicah

TEKOČINE - V vodovodnem stolpu v Brežicah se nekaj premika. V prostoru, ki nastaja tam, bodo nekaj točili. V glavnem ne vodo. Brežičani se že veselijo, bolj, kot bi se nove pekarne.

LETALA IN AVTOMOBILI - Ker se Brežice ne morejo hitro dogovoriti, kdaj bo v Cerkljah ob Krki začelo delovati civilno letališče, civilni avioni lokalnih letalcev še kar mirujejo. Za razliko od njih že zelo živahno delujejo ljubitelji avtomobilov. Na letališkem kompleksu v Cerkljah ob Krki pripravljajo vse potrebno za bližnje avtomobilске dirke.

OBUPNOSTI - V brežiškem občinskem svetu so razprave obupne. - Naj namestijo nov mikrofon ali nov zvočnik! Nikakor ne novih trobil.

"PREVEČ NAROBE" - Adolf Korber je na nedavni seji brežiškega občinskega sveta takole rekel nasprotnemu političnemu krilu: "Vi ste pozicija. Pozicija kontrolira razmere, da ne bi bilo kaj preveč narobe."

DRUG DRUGEMU - V brežiškem občinskem svetu si svetniki z različnih bregov brežiške politične reke marsikaj, kar mislijo o drugem, povedo naglas. To so nekako poslastice za poslušalce. Še večje poslastice so tiste, kar si povedo bolj potihom. Kaj je šele tisto, česar sploh ne izrečejo, ampak samo mislijo!

Zaključek kviza

BREŽICE - Knjižnica Brežice bo danes ob 17. v Mladinskem centru Brežice pripravila občinski zaključek slovenskega kviza Prežihov Voranc in Koroska. V priložnostnem programu bo nastopila pevka Nuša Derenda. Izžrebali bodo tudi reševalca kviza, ki bo z mentorjem iz občinske knjižnice sodeloval na republiškem zaključku kviza 4. oktobra v Ljubljani.

GOLAZ ZA KLAVIR - Neutrudna direktorica krškega hotela Sremič Mojca Dostal skuša popestriti dogajanje v hotelu in v gostišču Tri lučke na izjemno lepi razgledni lokaciji na Sremiču. To dokaj posrečeno skuša doseči tudi s takšnimi stvarmi, kakršno je bilo kuhanje golaža za dobrodelne namene pri Treh lučkah. Tokrat je šest kuharskih pripravnikov, ki so se v pičli poldrugi uri prelevili kar v kuharske mojstre, spet kuhalo golaž, ki so ga prodali obiskovalcem, izkupiček pa pojde za glasbeno šolo. (Foto: P. Perc)

Kuhalnice za klavir

Kuhanje golaža za nakup klavirja za krško glasbeno šolo pri Treh lučkah na Sremiču

SREMIČ - Sončna sobota je bila kot nalašč za trgateg, zato je kuhanje golaža za nakup klavirja za krško glasbeno šolo pri Treh lučkah na Sremiču privabilo manj gostov, a dober namen je vseeno dosežen. Kuhalnice so tokrat vrteli Barbara Drnač, novinarka TV Slovenija, zlasti odlična poznavalka plesa, poslanec Branko Janc, Stane Gramc, tehnolog in delavski direktor krškega Vipapa, Nuša Somrak, krška samostojna svetnica in vodja izpostave Savaprojekta v Brežicah, sevniki nepoklicni podžupan in vodja AOP sevnike lekarne Andrej Štricelj in direktor krške glasbene šole Drago Gradišek. Slednjemu ni zgolj prišepetovala, kakšne začimbe naj dodaja, ampak je tudi pomagala mešati njegova kolegica Elizabeta Križanič, ki se je izkazala ob podobni priložnosti lani.

Da kar dobro meša, je za Jančevim kotlom dokazovala miss Posavja, Senovčanka Tina Urbančič, medtem ko so Drnačevi pomagali kuhati golaž kuharji gostišča Tri lučke, saj Barbara s tovrstnim kuhanjem in mešanjem nima nikakršnih izkušenj. Sta pa to izvrstno plesalko prijetno presenetila obetavni plesalec krškega Lukca Sebastijan Vodlan s stepom in njegov oče, ki sta med potjo proti

Celju zvedela, da je Barbara na Sremiču, in sta se vrnila v Krško. Za dobro razpoloženje občinstva in kuharjev so sicer dobro skrbeli tudi učitelji in učenci glasbene šole. Komisija, ki jo je vodila Ana Antolič, je ugotovila, da poslanski golaž ni predvolilni, ampak čisto pravi, po mnenju občinstva resda nekoliko preveč začinjen in kuhan. Verjetno zato, ker se je s kuhlalnico preizkušala mlada gospodična. Janc je podaril glasbeni šoli, kot je poudaril, vnovčljiv ček za 30 tisočakov (tolarjev, da ne bo pomote!). Golaž Drnačeve je bil pravo nasprotje Jančevega, dietetičen, blag, a za otroke in občutljive želodce odličan. Somrakova je presenetila z dodajanjem gob si taku. Štricelj je primešal zaseko že v začetku k čebuli, zato je dobil njegov golaž ime - kmečki, a je najhitreje pošel, čeprav je novopečeni kuharski mojster skoparil pri porcijah. Pri Gramcu je žena Milena skrbela za pretežno vse začimbe, le o soli je odločal Stane. Sicer pa je bil posrečena rezerva za tehničnega direktorja Vipapa Miloša Harnala, ki je s predsednikom GZS Jožkom Čukom raje odletel na Olimpiado v Sydney kot na Sremič...

ČAS ZDRAVJA IN ČAS PO TEM - Kdaj je pravi čas za telovadbo? "Zmeraj", odgovarjajo tudi v zdravilišču Terme Čatež, od koder je slika. Tamkajšnje osebe menijo, da je vse več Slovencev prepričanih enako in da je skrb za preventivno zdravljenje in obiskovanje zdravilišča vse več, čeprav nedvomno še premalo. (Foto: M. L.)

Novo mesto dobi ekološko tržnico

Po dogovoru med Združenjem ekoloških kmetij in mestno občino bo še to jesen začela delovati ekološka tržnica - Vse več članov združenja

NOVO MESTO - Na delu obstoječe mestne tržnice bodo vsak petek dopoldne prodajali kmetje, člani Združenja za ekološko kmetovanje, ki so že vključeni v kontrolo pridelave in že imajo certifikat za ekološke pridelke ter tudi tisti, ki so v 2. letu kontrole in imajo status kmetije v preusmerjanju.

"Vse ekološke kmetije bodo prodajale pod blagovno znamko Biodar, edino slovensko znamko za ekološke pridelke. Na tržnici v Novem mestu pa bodo na voljo tudi zloženke z informacijami o pridelovalcih." To je povedala Sonja Kastelic s Sel pri Ajdovcu, predsednica združenja, ki so ga dolenjske, posavske in belokranjske kmetije dobile februarja letos.

Združenje zdaj šteje 60 članov, od tega je 18 kmetov že v sistemu kontrole pridelave, 20 se jih na vstop pripravlja, ostali pa so podporni člani. Kot je povedala predsednica, ki se tudi sama že dolga leta ukvarja z ekološkim kmetovanjem, število članov še narašča.

Združenje se je resno lotilo dela in že spomladi pripravilo seminar o pridelavi soje ter organiziralo več srečanj kmetij z ogledom in tematskimi prikazi, v avgustu pa je začelo izdajati mesečni bilten z novicami, strokovnimi nasveti in oglasi za člane.

Letos ima v Sloveniji certifikate za ekološko pridelavo 34 kmetij,

naslednje leto pa naj bi bilo takih že nekaj sto. Ekološko kmetovanje se uspešno širi tudi na našem območju, ki ima primerne lege in razmere za tako pridelavo. Ker se mora kmetija preusmeriti v celoti, se

• Ekološke kmetije so pod stalnim nadzorom od semena do pridelave in prodaje. V ekološko kmetovanje in nadzor se mora preusmeriti celotna kmetija, nosilec kmetije mora biti član združenja in mora opraviti osnovni tečaj o ekološkem kmetovanju. Preusmeritev traja najmanj dve leti, nato pa, če pri kontroli ustreza priporočilom in urebam za ekološko kmetovanje, dobi certifikat in pravico do uporabe znamke Biodar.

kmetije bojijo odločitve predvsem zaradi vinogradov. V združenju pravijo, da se z ekološkimi pripravki in dovoljenimi sredstvi zmore tudi to. Največ izkušenj imajo Primorci, ki na tržnici v Ljubljani prodajo kilogram grozdja po 500 tolarjev.

Sonja Kastelic

Kot meni Kasteliceva, bi Dolenjska lahko imela dobro in zdravo hrano in ne potrebuje grške ali španske hrane. Potrebno pa bo veliko dela, predvsem pri osveščanju potrošnikov, ki jim je treba povedati, kako se prideluje običajna in kako ekološka hrana, ter jim pokazati, kaj vse danes pojedjo. "Kupci pravijo, da smo predragi, ker je na primer naš paradižnik dražji za 30 tolarjev pri kilogramu. Ker vemo, na kakšen način je pridelan, kako majhne so tu količine in koliko truda je potrebno, nas take izjave kar boljijo," pravi.

B. DUŠIČ GORNIK

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Vzroki za motnje pri alkoholnem vrenju mošta

Kako ravnati s kvasovkami

Kljub temu da se je do današnjega dne nabralo veliko znanja o alkoholnem vrenju, so kvasovke tudi v sodobnem modernem kletarstvu vzrok dvema velikima težavam: vrelnim prekinitvam in tvorbi vonja po gnilih jajcih.

Cilj kletarja je, da mu mošt v nekaj tednih povre do suhega (2 g/l ostanka sladkorja ali še manj). Glede na zahteve trga želimo vino čimprej prodati, zato pričakujemo od kvasovk, da bodo zelo razsluzeni mošt prevrele pri nizki temperaturi in bi vrenje potekalo umirjeno. Takšne želje se v preteklih letih niso vedno uresničile in v mnogih kletih se je vrenje predčasno ustavilo. V vinih z višjim pH (letos ima velika večina moštov višji pH) se je zgodil nenačrtovan biološki razkis ob prekinitvah vrenja ali celo mlečni cik in cik. V strokovni literaturi lahko beremo, da so lahko za vrelna zastoje naslednji vzroki: pomanjkanje dušične hrane, strupenost nastalega alkohola, prisotnost kvasovk ubijalk (killerfaktor), strupi mikrobiološkega izvora, zelo nizke in zelo visoke temperature mošta, ostanki škropiva na grozdju, konkurenca ostalih mikroorganizmov v moštu, kletarske napake (preveč SO₂), preostro razsluzenje, prevelika nihanja temperature mošta) in še in še. Našteti dejavniki delujejo skupaj, in če se pojavita dva od naštetih, je oviranje kvasovk močnejše kakor od katerega koli posameznega.

Da bi čimuspšeje obvladovali te probleme, se je v Nemčiji povežalo 15 kleti in naročilo na vinariskem inštitutu v Neustadtu študijo, ki je trajala 4 leta. Zaradi aktualnosti bom opisal za zdaj samo tiste izsledke, ki so v tem trenutku za nas lahko najbolj koristni. V naslednjih proiz-

vajalcev kvasovk zasledimo priporočene količine suhih kvasovk od 10 do 20 g/hl, za prebrotitev vrelnih zastojev pa celo do 75 g/hl. S priporočeno količino 10 do 20 g/hl se osedeni mošt s približno 1 do 2 milijonoma celic kvasovk na mililiter. Za popolno povretno mošta je potrebno zagotoviti pogoje, da se bodo kvasovke v sodu razmnoževale in dosegle število okrog 100 milijonov celic na mililiter mošta. Ugotavljali so odvisnost zadostnega končnega števila celic v moštu od začetne količine dodanih kvasovk. Doza 10 g/hl se je pokazala premajhna, z njo niso dosegli potrebnega števila celic v moštu oziroma se je vrenje zavleklo. Zato svetujemo, naj se pri pripravljanju nastavka ne varčuje s količino kvasovk. Kakšno pripravo kvasnega nastavka svetujejo? Ne svetujejo cepiti novega mošta iz posode, ki že fermentira. Ta praksa je sicer doma v celem svetu, toda je tudi vzrok za vrelna zastoje, ne vedno, vendar je tvegana. Pregled mošta v vrenju pod mikroskopom bi dal pravi odgovor, ker na oko ocena tu ne zadostuje. Ne ve se, kakšni mikroorganizmi so v moštu, ki fermentira. Priprava nastavka samo z mlačno vodo in dodatkom sladkorja ne pripravi kvasovk na kislost mošta in so šokirane, ko se znajdejo v sodu, v manj prijaznem okolju, kot je blaga mlačna voda, kjer so bile oživljene. Najbolje je pripraviti mešanico vode (neklorirane) in mošta v razmerju 1:1. Mešanico je potrebno segreti na 30° do 35° C, vanjo stresti odtehtano količino suhih kvasovk in po 15 minutah premešati. Če smo to storili takoj potem, ko smo napolnili posodo za razsluzenje z moštom, se bo temperatura kvasnega nastavka v recimo 12 do 15 urah, kolikor časa traja razsluzenje, lepo približala temperaturi mošta v sodu ali cisterni. Pri rdečem moštu (drozgi) storimo to na začetku trgatve, da je kvasni nastavek že gođen, ko začnemo pecljati prvo grozdje.

(Nadaljevanje sledi)
Dr. JULIJ NEMANIČ

Sadje iz zalivanega sadovnjaka

Malnaričevi iz Vavpče vasi so eni redkih v Beli krajini, ki namakajo intenzivni nasad jablan, ter edini, ki imajo montažni sistem oroševanja proti spomladanski pozebi

VAVPČA VAS - Malnaričevi iz Vavpče vasi pri Semiču so bili med prvimi v Beli krajini, ki so se odločili zasaditi intenzivni nasad jablan. Na parceli, na kateri so temeljito izkrčili kamenje in navozili zemljo, so pred osmimi leti zasadili prva drevesa, pred petimi pa so sadovnjak še dosadili. Danes je njihov sadovnjak, v katerem raste na 90 arih 3.600 dreves, največji v semiškem koncu.

Kot je povedal mag. Samo Malnarič, ki skupaj z brati Vilijem, Petrom in Markom, ženo, mamo in staro mamo nadaljuje delo, ki ga je uspešno zastavil žal že pokojni oče Milan, ima njihova kmetija premalo zemlje, da bi se v današnjih časih uspešno ukvarjali z živinorejo. Za vinograd leži parcela pod vasjo prenizko, ugotovili pa so, da bi bila zelo primerna za sadovnjak. Vendar so se dobro zavedali, da ni dovolj sadno drevje zgolj zasaditi, ga obrezovati in škropiti ter jeseni pobirati pridelek. Zato so pred tremi leti ob robu sadovnjaka zvrtili 155 metrov globoko vrtino, iz katere priteče vsako sekundo 7 decilitrov vode. Z njo ne glede na vremenske razmere kapljično namakajo sadovnjak od cvetenja do konca obiranja, enkrat na teden pa dodajo tudi gnojilo.

Odkar Malnaričevi kot eni redkih v Beli krajini namakajo sadov-

njak, je pridelek dvakrat večji kot prej, a tudi življenjska doba dreves se je precej podaljšala. "Edini v Beli krajini pa imamo montažni sistem oroševanja proti spomladanski pozebi. Tako ostaja naš največji sovražnik toča, a če bi hoteli drevesa zavarovati proti toči z mrežo, bi nas to veljalo tri milijone tolarjev, kar je velik zalogaj. Zato pa v primeru toče pridelek zavarujemo pri zavarovalnici," pojasni Samo.

Malnaričevi v povprečju pridelajo po 40 do 50 ton jabolk na leto. Vse prodajo že jeseni, od tega približno petino posameznikom za ozimnico, ostalo pa grosistom. Postavili so tudi hladilnico, a so ugotovili, da so z njo tolikšni stroški, da je ugodnejše prodati pridelek po nižji ceni že jeseni. O tem, ali bodo dosadili sadna drevesa, Malnaričevi še razmišljajo. Z vodo, ki priteče iz vrtnice, bi lahko namakali še približno hektar sadovnjaka. Zagotovo pa vedo, da se ne bodo več ukvarjali z živinorejo, ki so jo opustili pred časom, medtem ko nameravajo letos dati od hiše prašiče. Zato pa se bodo poleg sadjarstva še bolj posvetili vinogradništvu in vinarstvu. Po odličnih, zlasti prediktnih vinih, za katere pridelajo grozdje v svojem in najetem vinogradu z okrog 7.500 tr-

tami, so namreč poznani še bolj kot po jabolkah. Hkrati pa spoznavajo, da je, čeprav imajo pri hiši veliko pridnih rok, ob delu ali šoli v sadovnjaku in vinogradu za vse več kot dovolj dela.

M. BEZEK-JAKŠE

Obvestila in nasveti

Za vinogradnike

Kmetijska svetovalna služba opozarja vinogradnike, da so v skladu s pravilnikom o registru pridelovalcev grozdja in vina dolžni napovedati obnovu vinograda. Zato je potrebno prijaviti načrtovano obnovo vinograda v sezoni 2000/2001. Obnovo prijavite na upravni enoti svoje občine, kjer vodijo register pridelovalcev grozdja. Rok za prijavo je izjemoma podaljšan do 30. septembra.

S 14. septembrom se je pričela trgatve naslednjih sort po vinorodnih okoliših: belokranjski vinorodni okoliš: laški rizling in renki rizling; dolenjski vinorodni okoliš: laški rizling, renki rizling, šipon, rumeni plavec, ranfol; bizelsko-sremski vinorodni okoliš: laški rizling, šipon, rumeni plavec. Za vse informacije in vprašanja smo vam na voljo v Kmetijskem zavodu Novo mesto na Šmihelski 14 in po telefonu: 373-05-70 ali 373-05-77.

Za sadjarje

V nasadih jablan nadaljujemo s postopnim obiranjem. Na drevesu oberemo le tiste plodove, ki dosežejo značilno obarvanost. Pri določanju zrelosti si pomagamo s škrobnim testom. Po obiranju zdrave plodove čim prej skladiščimo.

POUK V SADOVNJAKU - Malnaričev sadovnjak v Vavpči vasi, v katerem je kar za poltretji kilometer vrst, je največji na semiškem koncu. Zato, a tudi zategadelj, ker je lahko za vzor, ima veliko obiskovalcev. Nedavno, ko so ga obiskali člani Sadjarskega društva Bele krajine (na fotografiji), je predsednik društva Marjan Pezdirc dejal, da je Malnaričev sadovnjak dokaz, da znajo tudi v Beli krajini pridelati dobro sadje. Ob nazorni razlagi Sama Malnariča pa so se veliko koristnega naučili tudi sadjarji, ki imajo doma le po nekaj sadnih dreves. (Foto: M. B.J.)

Slovenski pilotski projekt za Farmo Stična

STIČNA - Tridnevni mednarodni posvet o projektu čiščenja gnojek na velikih farmah so udeleženci iz 6 držav končali v petek z obiskom Farme Stična. Tako so se tudi tuji strokovnjaki lahko približali seznanili s slovenskim pilotskim projektom, izdelan za stiško farmo. Farmo in njene okoljske zagate je gostom predstavil direktor Alojz Plantarič. Poglavitna težava farme je, da nima zadostnih površin, ki bi jih lahko gnojili z gnojevko, podobno kot imajo to sistemsko urejeno v razvitih evropskih državah. Farma Stična bi potrebovala 600 ha površin, lastnih pa ima le 130 ha. Več prihodnjic!

Z NOVOMESKE TRŽNICE

V ponedeljek so branjeve na novomeski tržnici ponujale: česen po 500 tolarjev kilogram, čebulo po 150, šalotko po 400, jajčevce po 200, sveži fižol v zrnju in grah po 1000, solato po 400 do 500, rdečo peso, ohrovt in črno redkev po 200, koren po 250, kolerabo po 200 do 250, zelje po 100, kisel zelje po 250, blitvo po 400, cvetačo po 300, papriko po 130 do 150, paradižnik po 150 do 200, kumarice po 100 do 150, sladke feferone po 300 do 400, krompir po 80 ter kozarček semena za zimsko solato in motovilec po 100 tolarjev. Šopek peteršilja je stal 50, kilogram kostanja 500, jabolko 100, hruško 100 do 200, grozdja 200 do 300, fig 600, marelice 150 do 200, orehovi jedrc 1200, zavitek rezancev 300, liter sadjeveca 800, slivovke 1000, liter in pol domačega kisa 200, kilogram medu 900 do 1000 in steklenička propolisa 300 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 62 do 3 mesece starih prašičev, 54, starih 3 do 5 mesecev, in 18 starejših. Prve so prodajali po 340 do 400 tolarjev kilogram, kar je 9.000 do 14.000 za žival, druge po 280 do 330, kar znaša, 13.000 do 24.000, in tretje po 320 do 350 tolarjev kilogram, kar pomeni 32.000 do 35.000 tolarjev za žival. Prašiče, težke 120 kg, so prodajali po 40.000 tolarjev.

kmetijsko svetovanje

Pred jesensko setvijo žit

Pomemben je kolobar, dovolj zgodaj zaorana njiva in izbor sorte - Seznam priporočenih sort žit

Pred nami je čas jesenske setve žit. Da bo setev uspešna, moramo upoštevati več dejavnikov. Pri vrstjenju pšenice in ječmena upoštevamo, naj si sledita na isti površini vsake tri leta, rž pa samo sebe dobro prenaša. Pri izbiri njive pazimo, da so tla dovolj globoka, primerno zalozena s hranili, ustrezne kislosti ter da na njih ne zastaja voda. Pri pripravi njive za setev je pomembno, da jo pripravimo dovolj zgodaj. Osnovno oranje opravimo vsaj 7 - 10 dni pred setvijo, da se ornica sesede. Če je le mogoče, gnojimo na osnovi kemične analize tal, saj posamezne odmerke rastlinskih hranil lahko določimo le, če vemo, kakšna je njihova raven v zemlji. Priprava setvišča mora biti omejena na čim manj obhodov, zato da zemljo čim manj tlačimo in ne povzročimo stroškov obdelave.

Pomemben je tudi izbor sorte. Sorte se razlikujejo po ranosti, obliki klase, dolžini slame, občutljivosti na bolezen, kakovosti zrnja, intenzivnosti pridelave, gostoti setve. Vsak pridelovalec si lahko izbere sorto, ki ustreza njegovim potrebam in zmožnostim. Tudi letos so na tržišču različne sorte ozimnih žit. Kmetijski inštitut Slovenije in Kmetijska svetovalna služba vsako leto objavita seznam priporočenih sort ozimnih žit. Sortam so v poskusih na različnih lokacijah preverjene vse gospodarsko pomembne lastnosti.

Za jesensko setev 2000/2001 priporočamo naslednje sorte: ozimna pšenica: nosilne sorte: ana, marija, žitarka, srpanja, soissons, justus, profit; sorte v uvajanju: murka, lenta, lara, gk mura, mihelca, gk len-dava, renan, bratus; ozimni ječmen: plaissant, rex, alpha, gotie, helga, astrid; ozimna rž: warko, eho-kurz, marder; ozimna tritikala: clercal, almo; pira: ostro.

HELENA GRAMC

HELENA MRZLIKAR gospodinjki kotichek

Prebavilom prijazne vlaknine

Jesenski čas, poln sadja in zelenjave, je kot nalašč ugoden za vse, ki imajo težave s prebavili. Hrana, ki jo uživamo, je pogosto preveč nasičena in vsebuje vse premalo vlaknin. To je hidroskopičen del rastline, kar pomeni, da vpija in veže vodo. Netopne vlaknine, kot so žitni otrobi, lahko vežejo vodo za osem in pol odstotkov svoje teže, topne vlaknine v sadju in zelenjavi pa kar za desetkrat več od svoje teže. Zaradi sposobnosti vpijanja povečujejo prostornino blata in pospešujejo prebavo.

Tako kot mnoge druge prebavne motnje lahko tudi zapeko ozdravimo po čisto naravni poti, tj. z uživanjem sadja in zelenjave ob vsakem dnevnem obroku. Če želimo, da bodo vlaknine v črevesju res učinkovite, moramo popiti do dva litra vode na dan, poleg tekočine, ki jo dobimo v obliki juhe, čaja, sokov in podobnega. Vsa živila, bogata z vlakninami, imajo nizko kalorično in visoko nasitno vrednost, kar je prednost tudi pri redukcijskih dietah. Prehrano, ki vsebuje malo vlaknin, lahko povežemo z zapeko, s srčnimi in žilnimi obolenji, sladkorno boleznijo, zvišanim krvnim tlakom, debelostjo, žolčnimi kamni, rakom in nekaterimi drugimi težavami črevesja. Pretiravanje v uživanju hrane, bogate z vlakninami, pa privede do napenjanja, driske ali celo do zapore v črevu (prevelika količina otrobov) ter

pomanjkanja nekaterih mineralnih snovi. V okviru zdrave prehrane naj bo največ do 50 g dietnih vlaknin dnevno, kar so celuloza in lignin. Zelo dober učinek imajo ovseni otrobi, ki znižujejo koncentracijo slabega holesterola. Hrano z veliko dietnih vlaknin moramo temeljito prežvečiti, kar povečuje nasitljivost (jabolka zelena listna zelenjava, fižol v zrnju, kisel zelje).

Za zajtrk ali malico si lahko pripravimo naslednje: tri velike žlice ovsenih kosmičev prelijemo z dva decilitra hladne vode. Ko nastane gosta kaša, ji vmešamo nastrgano jabolko, poljubno zelenjavo, kot je rdeče korenje, rdeča pesa, mlada koleraba, repa, in dolijemo eno žlico limoninega soka, eno žlico oljčnega olja, eno žličko zmletega lanenega semena in, po okusu, tudi med. Kot prigrizek lahko pripravimo pecivo iz polnozrnatih moke, kot je na primer LEŠNIKOV KRUH. Zanj potrebujemo 1 kocko kvasa, 1 žlico medu, 350 ml mlačnega mleka, 125 g grobo sesekljanih lešnikov, 400 g pšeničnega drobljenca, 2 žlički soli in dišave po okusu (cimet, pimet, limonina lupinica). Vzhajajmo kvas, ki ga pripravimo iz kvasa, vode in medu, vmešamo med drobljenec, lešnike, sol in dišave. Vse dobro premešamo in pustimo vzhajati do tri četrt ure. Nato testo premešamo, oblikujemo in ga preložimo na pekač ter površino premazemo z vodo. Pecivo pečemo eno uro pri 220° C.

Žareče barvita likovna pripoved

V Galeriji Dolenjskega muzeja so odprli veliko slikarsko razstavo akademskega slikarja Jožeta Marinča - Na ogled je trideset najnovejših slik velikega formata

NOVO MESTO - V Galeriji Dolenjskega muzeja so v petek, 15. septembra, zvečer odprli veliko slikarsko razstavo najnovejših del akademskega slikarja Jožeta Marinča. Po uvodnem nagovoru direktorja muzeja Zdenka Picla in predstavitvi slikarja in njegovih del, ki jo je opravil muzejski svetovalec Jožef Matijević, sta priložnostna nagovora imela še novomeški župan dr. Anton Starc in krški podžupan Andrej Božič, ki je razstavo tudi odprl. Za prijetno vzdušje je v uradnem delu otvoritve poskrbel ljubljanski ansambel Tri A s pevko Alenko Kozolc iz Novega mesta.

Jože Marinč je doma iz Dolnje Brige pri Kočevski Reki, od koder ga je umetniška žilica vodila v Ljubljano, najprej v šolo za oblikovanje, potem na Pedagoško akademijo in nazadnje na Akademijo za likovno umetnost, kjer je leta 1979 diplomiral, v naslednjih dveh letih pa obiskoval še slikarsko specialko. Udomil se je v Dobah pri Kostanjevici na Krki. Intenzivno ustvarjanje in vzpostavljane last-

nega likovnoumetnostnega položaja ga je uvrstilo ne le med najvidnejše likovne ustvarjalce širše Dolenjske, ampak po besedah Jožeta Matijevića v vrh sedanjega slovenskega abstraktnega slikarstva, o čemer pričajo številne samostojne in skupinske razstave doma in v tujini. V Novem mestu je Marinč razstavljal že štirikrat, od tega kar trikrat v Dolenjskem muzeju. Na sedanji razstavi je postavil na ogled

trideset najnovejših slik, za katere je značilen veliki format (v Galeriji razstavlja eno največjih slik, kar jih je bilo doslej tu postavljenih). Slikar uporablja veliki format za doseganje zelenih kompozicijskih in barvnih učinkov, hkrati pa je neobičajna velikost slik povezana tudi s posebnim načinom njegovega slikanja. Marinč namreč ne slika na običajni "štafelajni" način, ampak na vodoravno položeno podlago, kar mu omogoča bolj vehementen in sproščen gib. Tako je gestualnost ob intenzivni barvitosti in nepredmetnosti značilnost Marinčevih slik.

Dolenjski muzej je ob razstavi izdal tudi katalog z izbranimi barvnimi reprodukcijami in s spremno besedo Jožeta Matijevića.

M. MARKELJ

Medobmočna razstava

MULJAVA - V galeriji Kresnička na Jurčičevi domačiji so v torek, 19. septembra, odprli medobmočno likovno razstavo, za katero je selektor, akademski kipar in slikar Boris Prokofjev izbral dela likovnih ustvarjalcev iz Ivančne Gorice, Kočevja, Ribnice in iz okolice Ljubljane.

Svetloba v temi

BRESTANICA - Jutri, 22. septembra, bo ob osmih zvečer na gradu Rajhenburg kulturni večer iz niza Jesenske serenade. Nastopila bo flavtistka Alenka Zupan, ki je zasnova projekt Svetloba v temi na besedilo Mojce Vočko v prepletanju zvokov narave z improvizacijami na flavti in z odlomki iz klasične glasbe.

Živahno v Gogi

NOVO MESTO - V Knjigarni Goga sta ta teden kar dva dogodka. Že včeraj, 20. septembra, je zvečer potekal pogovor Janeza Mežana s sedanjim ministrom za kulturo, jutri, 22. septembra, pa se bo ob osmih zvečer v pogovoru z Brigitto Judež predstavil pesnik in pisatelj mlajše generacije Aleš Šteger.

Tršarjeva razstava

KOSTANJEVICA - V samostanski cerkvi, razstavišču Galerije Božidarja Jakca, bodo jutri, 22. septembra, ob osmih zvečer odprli razstavo del akademkega kiparja prof. Dušana Tršarja. Otvoritev bo popestril nastop Ljubljanskega okteta.

S PESMIJO - Šukarji so na predstavitvenem večeru zaigrali in zapeli nekaj romskih pesmi, nekaj pa jih je recitiral Rom Enver Memiš, ki je pomagal pri nastajanju pesmarice.

Romske pesmi s slovarjem

Glasbena skupina Šukar je za desetletnico igranja izdala knjigo s pesmimi romske glasbene tradicije

NOVO MESTO - Glasbena skupina Šukar, doma in tudi na tujem znana in priznana kot kvalitetna izvajalka romske glasbe, letos praznuje desetletnico. Šukarji so glasbeno pot od leta 1990 do danes zabeležili z množino nastopov, kakovostno rastjo, širitvijo repertoarja, s štirimi albumi in z glasbenimi projekti, izpeljanimi z drugimi znanimi glasbeniki. V počastitev jubileja pripravljajo peti album, pri založbi KD Etno karavana pa so že izdali romsko pesmarico z naslovom Šukar Gilja. Knjigo so v četrtek, 14. septembra, zvečer predstavili v avli Knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu v sklopu projekta Življenje brez predsodkov, ki ga knjižnica izvaja z zbiranjem romske literature in literaturo o Romih, z vodenjem posebne knjižnične enote v novomeškem romskem naselju in z drugimi oblikami dela. Osnovni namen projekta je ob prosvetljevanju Romov predvsem približati romsko kulturo javnosti in tako zmanjšati nestrpnost večine do romske etnične skupine.

Večer je s predstavitvijo projekta in skupine Šukar uvedla Slavka Kristan, nato pa je z romskim pozdravom "lače dive" (dober večer) novinar Dolenjskega lista Andrej Bartelj začel pogovor z Mihom Šventom, Novomeščanom, članom ansambla in urednikom pesmarice, v pogovor pa so se vključili tudi poslušalci, med katerimi je bilo več Romov. Švent je med drugim povedal, kako je prišlo do zamisli o pesmarici, ki so jo namenili vsem ljubiteljem romske glasbe, in s kakšnimi težavami so se srečali. Predvsem je šlo za jezikovne

težave, saj enotne romščine ni; evropski Romi govorijo številna med seboj zelo različna narečja. V pesmarico je vključenih 35 pesmi romske glasbene tradicije, predvsem iz vzhodnoevropskega prostora in Balkana, vsaka pesem pa je predstavljena z enostavnim notnim zapisom, fonetično zapisanim besedilom v romščini ali ruščini ter s slovenskim vsebinskim povzetkom. Za lažje razumevanje besedil je dodan romsko-slovenski slovarček, vsebino pa dopolnjuje uredniška spremna beseda, predstavitev skupine Šukar ter kratek zapis o Romih in njihovem jeziku.

M. MARKELJ

Stiki prek meja

Novomeški literarni klub v Srbiji

NOVO MESTO - Člani Literarnega kluba Dragotina Ketteja so od 8. do 10. septembra gostovali pri srbskih pesnikih in pisateljih v Užicah. Prvi dan obiska so imeli intervjuje na radijskih postajah Užice, Svobodna Evropa, Luna in TV5, popoldan so si ogledali mesto in mestno knjižnico, zvečer pa so po sprejemu pri užičkem županu Milanu Nikitoviću imeli literarni večer, na katerem jih je občinstvo zelo lepo sprejelo. Naslednji dan so si ogledali muzej na prostem v vasi Sirogojno na planini Zlatibor, zvečer pa so v Požegi obiskali knjižnico, imeli v Domu kulture literarni večer in srečanje z urednikoma revij Medjaj in Razvigor Miljanom Despotovićem in Draganom Jovičevićem.

S. D.

Jože Marinč ob svoji veliki sliki v Dolenjski galeriji.

Ustvarjalni z več znanja

Z razstavo v rajhenburskem gradu zaključili trimesečno likovno delavnico - Mentor akademski slikar Todorče Atanasov

BRESTANICA - Krška območja izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti je že drugi pripravila likovno delavnico, ki je pod mentorstvom akademskega slikarja Todorčeta Atanasova potekala od februarja do junija, udeležilo pa se je 27 ljubiteljskih slikarjev iz treh posavskih občin in iz Dolenjske. Kaj so se udeleženci naučili v štiridesetih urah zavzete in marljivega dela, ko so tri mesece vsak teden prihajali v brestaniški gasilski dom, so pokazali na zaključni razstavi, ki so jo odprli v začetku prejšnjega tedna v renesančni galeriji rajhenburskega gradu. Na otvoritvi sta o delavnici in o razstavljenih delih govorila mentor delavnice akademski slikar Todorče Atanasov in predsednica območne izpostave Tatjana Avsec, za popestritev pa sta s plesnim nastopom poskrbeli Katja Žigante in

Jernej Picelj iz Plesnega kluba Novo mesto. Oba govornika, še posebej pa mentor, sta poudarila izobraževalni pomen likovne delavnice in pohvalila letošnjo skupno udeležencev, ki je zavzeto sledila strokovnim nasvetom ter v teoriji in praksi osvajala osnove slikarskega dela z risbo, barvami, kompozicijo in ostalim, kar sodi v obrtniški del ustvarjalnega procesa, ki ga nikakor ne gre zapostavljati, saj se brez "obrnitiških" vednosti in spretnosti likovni ustvarjalec ne more ustrezno izraziti.

Iz množine ustvarjenih del je Todorče Atanasov izbral za zaključno razstavo portrete, figure in tihožitja v različnih tehnikah osemnajstih udeležencev, za katere je v svoji zaključni besedi dejal, da upa, da bodo ostali zvesti likovnemu ustvarjanju, da bodo v tem delu uživali in z njim razveseljevali tudi druge.

M. MARKELJ

Dolenjske plesalke v polfinalu

LJUBLJANA - V širši polfinalni izbor za nastop na državi plesni prireditvi Sredi prostora 2000, ki bo oktobra v Novi Gorici v organizaciji Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, se je uvrstila Klara Magič iz Plesne skupine Roza pirueta II iz Novega mesta s točko Ples teme. V polfinalni izbor za prireditev Migam 2000 pa Plesna skupina Glasbene šole Marjana Kozine iz Novega mesta pod vodstvom mentorice Sonje Rostan.

Glasbeno-baletno popoldne

KRŠKO - Kulturni dom Krško vabi ob začetku vpisa za jubilejno 10. abonmajske sezone v nedeljo, 24. septembra, ob štirih popoldne na glasbeno-baletni popoldne. Nastopila bosta vokalna skupina Solzice in novoustanovljena Posavska oktet (oba vodi Marjetka Podgoršek Horžen), nato pa bo sledila predstava Lectiove srce baletne skupine Croatia iz Zagreba.

ZAKLJUČEK GRAJSKIH PRIREDITEV - Turistično društvo Suha krajina je v soboto, 16. septembra, zvečer v vinski kleti žužemberškega gradu pripravilo zadnjo izmed letošnjih grajskih prireditev. Večer, ki ga je vodil Vlado Kostevc, so posvetili spominu na pokojno pesnico Milo Kačič, večkratno gostjo žužemberških kulturnih prireditev. Program so prepletili s poezijo, glasbo in petjem. Z izvirnimi verzmi sta se predstavila pesnika Jurij Marussig in Ivan Malavašič, za vzdušje domačnosti so s petjem poskrbele pevke tukajšnjega turističnega društva s harmonikarjem Sašom Kovačem, nekaj narodnozabavnih viž sta na diatonično harmoniko mojstrsko odigrala Lidija Virant in Jure Ciber, letošnji dobitnik Zlate harmonike Ljubecne (na sliki s pesnikoma), za glasbeno zanimivost pa je poskrbel domačin Primož Pasar z igranjem na orglice in na doma narejenem tolkalu. (Foto: M. Markelj)

Železniku velika nagrada

Na 35. piranskem ekstemporu

PIRAN - Ena najstarejših in najbolj množičnih likovnih prireditev v Sloveniji je piranski likovni ekstempore, ki v organizaciji Obalnih galerij redno poteka že od leta 1965. Letos je v tem slikovitem istrskem mestu od 4. do 10. septembra več kot štiristo likovnikov z vseh koncev Slovenije in iz devetih drugih držav ustvarjalo likovna dela na raznovrstno tematiko in v različnih likovnih tehnikah, prvikrat pa se je slikarjem pridružil več kot šestdeset ustvarjalcev v keramiki. Dela, ustvarjena na ekstemporu, so zadnji dan prireditve razstavili po piranskih ulicah, izbranih 110 del pa v treh galerijah. Zvečer so na Tartinijevem trgu podelili 55 nagrad. Veliko nagrado je prejel italijanski slikar Pope, nagrado za najboljši akvarel Roberto Krajcar iz Umaga, za keramiko Zvonko Butković iz Zagreba. Med nagradenci sta izmed likovnikov, ki ustvarjajo na našem območju, tudi slikar Jože Kotar in Franc Zeleznik.

Zelezniku, ki ima svoj slikarski atelje v vasi Kij nad Lutrkim selom, je letos pripadla ena od šestih najvišjih nagrad piranskega ekstempora, in sicer velika odkupna nagrada. Prejel jo je za delo z naslovom Piranski simbol. Gre za konceptualno likovno delo, v katerem je umetnik na platnu in na vkomponiranem kosu starega lesa upodobil simbole Pirana in vitalnosti morja. Nagrada je nedvomno šla v prave roke, saj sta Franc Zeleznik in piranski ekstempore stara znanca. Slikar je bil skupaj z zdaj že pokojnim Pavletom Zamarjem, nekdanjim tajnikom Zveze kulturnih organizacij, med soustanovitelji ekstempora, in je edini od likovnikov, ki je sodeloval prav na vseh ekstemporih doslej.

MiM

Zaključni koncert

SREDNJI GLOBODOL - V soboto, 23. septembra, bo v Domu glasbene dediščine ob sedmih zvečer zadnji iz niza Koncerti ob svečah. Nastopil bo komorni duo s Karolino Šantl Zupan (prečna flauta) in Pavlo Uršič Kunej (harfa).

Na svoji Vesni

NOVO MESTO - Jutri, 22. septembra, bo ob sedmih zvečer na Glavnem trgu pred knjigarno Goga predstavitev odlomkov iz najnovejše akcijske komedije Na svoji Vesni, ki nastaja v novomeški filmski produkciji.

Delavnica s Stoparjem

BREŽICE - Z novim šolskim letom je v Posavskem muzeju stekel program muzejskih delavnic, ki ga je pripravil kustos pedagog Ivan Kastelic. Prva delavnica je bila na vrsti v četrtek, 14. septembra, ko je v dopoldanskih urah sevnški likovnik Rudi Stopar na grajskem dvorišču pokazal učencem višjih razredov brežiške in blanske osnovne šole, kako nastajajo njegove plastike iz varjene pločevine. V spretnosti varjenja in rezanja pločevine so se poskusili tudi šolarji.

Pestrost kulturnih prireditev

Kulturni center Janeza Trdine ponuja v tej sezoni štiri abonmaje: gledališkega, dva glasbena in kot novost otroški abonma - Zanimiv in pester tudi ostali del programa

NOVO MESTO - Kulturni center Janeza Trdina (KCJT) je sezono 2000/2001 programsko sicer začrtal podobno kot prejšnja leta, se pravi, da bo v jesenskih, zimskih in pomladnih mesecih ponudil javnosti pestro vrsto abonmajskih in zunajabonmajskih kulturnih prireditev, znotraj teh ustaljenih okvirov pa je ponudbo razširil in obogatil. S programom bo Kulturni center redno seznanjal vse zainteresirane z zastojnim Mesečnim napovednikom. Pestra ponudba naj bi preseгла prejšnjo sezono, ko si je skupno 1.140 prireditev ogledala blizu 99 tisoč obiskovalcev.

Najstarejšemu in najbolj priljubljenemu gledališkemu abonmaju ter dvema glasbenima, koncertnemu in Mladi mladim, se v tej sezoni kot novost pridružuje otroški abonma. Uvedli so ga na željo mnogih staršev, namenili pa otrokom od tretjega leta starosti naprej, ki si bodo lahko ogledali štiri lutkovne in tri dramske predstave. Gledališki abonma ponuja šest predstav, od tega tri drame in tri komedije v izvedbi poklicnih slovenskih gledališč. Ker zanj že nekaj sezon zapored vlada veliko zanimanje, bo vsaka predstava na sporedu dvakrat, v ponedeljek za abonma A in v torek za B. Za ljubitelje gledališča bo na voljo tudi nekaj zunajabonmajskih predstav, od Đurič-Đurovega Rigoletta do dveh monodram. Kmečlovega Srečanja s Prešernom in Reichovega Govora malemu človeku.

V velikem koncertnem abonmaju je za to sezono predvidenih pet koncertov (eden več kot v prejšnji

sezoni). V veliki dvorani Kulturnega centra bodo gostovali vrhunski slovenski in tuji izvajalci, od Orkestra Slovenske filharmonije, Camarate Labacensis in najodličnejšega slovenskega zbora Carmina Slovenica do Zagrebških solistov in Salonskega orkestra Budimpeštanske opere. V okviru

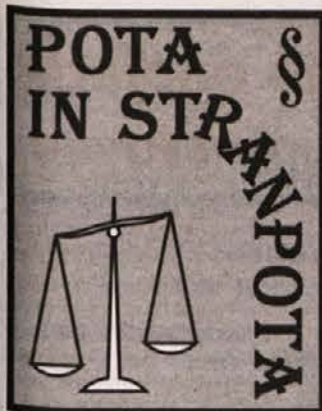

Direktorica Kulturnega centra Janeza Trdine - Mira Maljuna.

abonmaja Mladi mladim, za katerega doslej žal ni bilo večjega zanimanja, se bo v dvorani Glasbene šole Marjana Kozine zvrstilo šest koncertov mladih perspektivnih slovenskih glasbenikov. Razveseljiva novost je, da za učence in mladino ne bo vstopnine. Zunaj teh dveh abonmajev bo še več koncertov, omenimo le tradicionalni novoletni nastop Pihalnega orkestra Krka Zdravilišča iz Straže in koncert Simfonikov RTV Slovenija, ki bodo med drugim izvedli dve deli v Novem mestu rojenega skladatelja Pavla Mihelčiča. Ljubitelji plesa bodo prišli na svoj račun ob plesni predstavi Tri sestre. Za vrtnice, osnovne in srednje šole KCJT ponuja v tej sezoni raznolik kulturnovzgojni program lutkovnih, dramskih predstav in glasbenih predstav. Dosedanji abonenti lahko obnovijo abonmaje od 18. do 22. septembra, vpisovanje novih pa traja od 18. do 29. septembra.

Za ljubitelje dobrega filma je gotovo posebej razveseljiva še ena letošnja novost: od začetka tega meseca v veliki dvorani v vseh prostih dnevih potekajo filmske predstave po programu, ki ni zasnovan komercialno. Na ogled so in bodo predvsem kakovostni filmi.

MiM

dežurni poročajo

VLOM V AVTO - V noči na 17. september je neznanec v Mokricah vlomil v osebni avto Yugo 65 in ukradel 30 tisoč tolarjev vrednih mobilnih telefonov znamke Ericson.

RAD IMA GLASBO - Neznanec je 17. septembra iz avta znamke Honda izven naselja Vrbinja ukradel deset zgoščenk, denarnico, bankovec za 10 tisoč tolarjev in osebne dokumente oškodovanca.

OB ŠPORTNE COPATE - G. S. iz Novega mesta je oškodovan za skoraj 19 tisoč tolarjev, ker mu je 8. septembra nekdo v garderobi trebanjske osnovne šole ukradel športne copate znamke CD Royal.

OKRADEN "COMING" - Med 9. in 11. septembrom je neznanec vlomil v trgovino Coming na Novem trgu v Novem mestu in ukradel več prenosnih GSM telefonov in več vrednostnih kartic za telefone. Trgovina je oškodovana za 350 tisoč tolarjev.

POSKUS VLOM V AKRONO - V noči na 12. september je neznanec na Glavnem trgu v Novem mestu skušal vlomiti v zlatarno podjetja Akrona - izvoz - uvoz, d.o.o., Ljubljana, vendar mu ni uspelo.

IZTOČIL 160 LITROV GORIVA - Na parkirnem prostoru poslovne cone Rudnik v Kanižarici je v noči na 12. september nekdo iz rezervuarja tovornjaka, ki je last B. F. iz okolice Črnomlja, iztočil okrog 160 litrov goriva, vrednega 30 tisoč tolarjev.

NAVALIL NA STROJE - V noči na 13. september je neznanec iz trgovine Mercator - Dolenjska v Krškem odnesel motorni žagi znamke Jonsered in Husqvarna, rezkar znamke Filisatti, akumulatorski vrtnik, kotni brusilnik in vbodno žago - vse znamke Iskra, krožno žago znamke Filisatti, tri vrtnalne stroje, več ključev in trsnih škarij, vse v vrednosti 550 tisoč tolarjev.

600 LITROV NAFTE - Na delišču regionalne ceste Bučka - Zavratec izven naselja Dolenje Radulje je neznanec v noči na 12. september iz treh delovnih strojev iztočil okrog 600 litrov nafte.

Pijan v 14-letno peško

Teden, poln prometnih nesreč - Avto zagorel - Ni upoštevala znaka stop - Zaletel v kup peska - Zbil peško

Pretekli teden se je na naših cestah zgodilo kar precej prometnih nesreč. 11. septembra popoldne je 46-letni voznik osebnega avta L. J. iz Gradca zapeljal na bankino, čez travnati nasip in trčil v drevo. Avto je zagorel, hudo poškodovanega voznika pa je iz gorečega avta rešil I. B. iz Podzemlja, ki je še z nekom ognjen tuji pogasil. Ravno tako 11. septembra je nekaj po 19. uri 44-letni voznik osebnega avta B. S. iz Prečne na Rozmanovi ulici v Novem mestu zapeljal na pločnik in trčil v 14-letno peško N. A. iz Novega mesta. Ta se je lažje telesno poškodovana. Policisti so med postopkom voznika preizkusili z alkotestom, ki je pokazal 3,12 promila alkohola, voznik pa je vozil brez voznškega dovoljenja. Prepovedali so mu nadaljnjo vožnjo in ga predlagali v postopek k sodniku za prekrške.

13. septembra zjutraj 32-letni voznik osebnega avta iz Sežane E. H. na Kandijki cesti v Novem mestu ni ustavil pred prehodom za pešce, trčil v 75-letno peško R. N. iz Novega mesta in jo zbil po vozišču. Hudo poškodovana se zdravi v novomeški bolnišnici. Četrtek, 14. septembra, je bil tudi bolj črn dan. 18. letna N. L. iz Dolnjega Ajdovca se je s kolesom z motorjem peljala med naseljem Boršt in Ajdovec. V križišču je zapeljala na

Policija je zaprla vrata politiki

Tako je na PU Novo mesto dejal generalni direktor policije Marko Pogorevc - Oktobra obisk PP - Policisti vljudni, etični, urejeni - Nujen sprejem nacionalnega varnostnega programa

NOVO MESTO - Policijska uprava (PU) Novo mesto z direktorjem Francijem Povštom je pretekli teden imela na obisku generalnega direktorja slovenske policije Marka Pogorevca. Seznanil se je z delom uprave in pohvalil delo novomeških policistov. Sicer pa bo na Dolenjsko prišel spet v začetku oktobra, ko bo obiskal vse policijske postaje in se srečal z njihovimi komandirji.

Pogorevc je varnostno stanje na področju PU Novo mesto označil za ugodno, področje javnega reda in miru se je v primerjavi z lanskim letom celo izboljšalo, zaskrbljujoča pa je prometna varnost, zlasti na hitri cesti št. 1 od Ljubljane do Novega mesta. Tu je največ nesreč s smrtnim izidom in hudimi telesni-

mi poškodbami. "Ni dovolj le delo policije, zadnji čas je za sprejem nacionalnega programa prometne varnosti," je dejal generalni direktor slovenske policije, ki se je dotaknil tudi perečega problema z ilegalci. Slovenija je pravi filter pred Zahodom in po ocenah prime okrog 70 do 75 odstotkov vseh ile-

galnih migrantov. "Če bi se tudi druge države, ne le naša, obnašale bolj odgovorno, bi bil ta problem manjši. Tako pa mi lahko ilegalce vrnemo na Hrvaško, če imamo res trdne dokaze, da so prišli od tam."

Glede na predvolilni čas je Pogorevc poudaril, da je policija zaprla vrata politiki, saj si ne želi nobenih provokacij, široko pa jih je odprla za vse državljane. "Policisti moramo ceniti svojo stroko in jo zagovarjati. Sicer pa sem policistom položil na srce, naj bodo urejeni, vljudni v postopkih z ljudmi in naj upoštevajo etična načela."

S prvim oktobrom bodo začela veljati pravila o nadzoru policijskih postaj, "da si vpogleda v njihovo delo ne bom ustvaril le s policijskimi poročili", je zaključil svoj obisk v Novem mestu Marko Pogorevc.

L. MURN

OBISK V NOVO MESTU - Generalni direktor slovenske policije Marko Pogorevc bo novomeško PU obiskal spet oktobra. Na sliki je z direktorjem uprave Francijem Povštom. (Foto: L. M.)

Razbijala in grozila

METLIKA, NOVO MESTO - 17. septembra zvečer so policisti od strežnitve pridržali vinjenega 20-letnega A. Š. iz okolice Metlike, ki je doma razbijal in grozil očetu, 16. septembra zvečer pa se je ravno tako zgodilo z 62-letnim A. K. iz okolice Novega mesta, ki je doma razgrajal, pretepal ženo in ji grozil z ubojem. Zagovarjati se bosta morala pred sodnikom za prekrške.

Popravek

V članku z naslovom Glas, ki rabi moj glas? so pri izjavi Jožefa Kočevarja pri upoštevanju razlogov za znižanje dovoljene koncentracije alkohola v krvi od 0,5 na 0,1 promile pomembni tudi sociološki (in ne socialni) razlogi, kot smo pomotoma zapisali.

Novo vozilo tudi uradno v rokah gasilcev

Za hitra posredovanja

LOŠKI POTOK - Poročali smo že, da je prostovoljno gasilsko društvo Retje, ki deluje v največjem naselju v občini Loški Potok, ob pomoči občine in OGZ Loški Potok z nekaj lastnimi sredstvi ter velikim prispevkom vaščanov in nekaj sponzorjev kupilo sodobno gasilsko vozilo z že vgrajeno visokotlačno črpalko, gasi pa lahko z vodo ali peno. Primerno je predvsem za začetne požare in hitra posredovanja. Ko bo društvo zmoglo kupiti še primerno prikolico za prevoz motorke in ostale opreme, se bodo gasilci lahko spoprijeli z vsakim požarom. Čeprav je vozilo last PGD Retje, je namenjeno za posredovanje po vsej občini in tudi širše.

Nujna uporaba prisilnih sredstev

KRŠKO - Zaradi kršitve javnega reda in miru so krški policisti 12. septembra ponoči posredovali v Inn - klubu, kjer sta razgrajala 22-letni M. O. in 22-letni G. Ž., oba iz okolice Krškega. G. Ž. je med postopkom žalil policiste in ni upošteval njihovega ukaza, tako da so morali zoper njega uporabiti prisilna sredstva. To pa je hotel preprečiti M. O. Policisti so oba kršitelja obvladali in ju odpeljali na postajo. Sledi kazenska ovadba.

Prijeli pijanega ilegalca

VINICA - Zaradi suma povzročitve prometne nesreče so policisti 14. septembra na mednarodnem mejnem prehodu ustavili 25-letnega voznika osebnega avta I. P. iz Hrvaške in ugotovili, da je vozil pijan - alkotest je pokazal 1,82 promila - ter da je mejo prestopil ilegalno v naselju Zunci. Predlagali so ga v postopek.

V Slovenijo s pištolo

OBREŽJE - Na mejnem prehodu je policist v avtu 56-letnega hrvaškega državljanca L. P. našel malokalibrsko pištolo znamke CZ92, kal. 6,35 mm, in šest pripadajočih nabojev.

Pretepači pristali v zaporu

Za lanski pretep pred diskoteko Bruno, v katerem je umrl 19-letni Bojan, Medvedu 4 leta in pol zapora - Ostali trije manj

KRŠKO - Po desetih mesecih je tragični dogodek, ko je 14. novembra lani v pretepu pred diskoteko Bruno v Gabrijelah umrl 19-letni Bojan Florjančič iz Šentpetra, dobil sodni epilog. Na Okrožnem sodišču v Krškem je senat s predsednikom Milošem Medvedom četverico fantov, obtoženih nerazumljivega nasilja, katerega posledice so več kot tragične, spoznal za krive in jim dosodil zaporno kazen.

25-letni Rudi Medved iz Prilešja je za dvojje kaznivih dejanj (povzročitve hudih telesnih poškodb, celo s smrtnim izidom) dobil enotno kazen 4 leta in pol zapora, za sodelovanje v pretepu pa: 20-letni Andrej Vidmar iz Krmelja osem mesecev, solastnik diskoteke 34-letni Bruno Vidmar iz Gabrijel sedem in 24-letni Marko Uroš Kozolc z Mirne šest mesecev zaporne kazni. Zoper 22-letnega Marka Struno iz Ivančne Gorice je bila obtožba umaknjena.

Povod za usodni pretep med obiskovalci diskoteke z Otočca in drugo skupino, v katerem je umrl mladenič, je bil pretep do bro uro prej, ko je Medved napadel Otočana Petra Krušca, ker mu niso bili všeč Krušcovi dolgi lasje. V pretepu je sodeloval tudi brat umrlega Jože Florjančič. Poškodovani so bili vsi trije.

Za usodni obračun pa je največ kriv Kozolc, ki je, ko je v diskoteki zagledal pretepenega Medveda, sklenil, da se je treba Otočanom maščevati. Brez težav so k njemu pristopili še Medved, Andrej Vidmar ter drugi. Skupina najmanj desetih se je tako spravila na Otočane, ko so se ti že odpravljali domov in so bili pri avtomobilih. Brce z bulerji so bile za Bojana usodne.

Senat je pri vseh obtoženih kot olajševalno okoliščino upošteval dosedanje nekaznovanost, pri Medvedu pa še dejanje v zmanjšani prištevnosti zaradi zaužitega alkohola in mamila cannabis ter to, da je bil tudi sam pretepen in je oče mladoletnega otroka, za katerega mora skrbeti. Na odmero kazni so vplivale tudi splošne razmere v diskoteki Bruno, ki je že znana po tem, da se razni nesporazumi rešujejo na tak neciviliziran način, kar je nedopustno. Predsednik senata je poudaril, da bi prav solastnik diskoteke Bruno Vidmar, ki je bil najstarejši v skupini, moral pretep preprečiti, ne pa ga še spodbujati in sodelovati v skupini, ki je poškodovala več ljudi. Vsi štirje obtoženi so dolžni plačati milijon 456 tisoč tolarjev stroškov postopka ter vsak po sto tisoč tolarjev povprečnine. Sodba še ni pravnomočna. L. M.

Hudo poškodovan pešec napihal

STRANJE - F. H. iz Zagorice pri Čatežu je 18. septembra deset minut pred šesto zjutraj z osebnim avtom vozil iz Stranje proti Radohovi vasi. Pri Stranjah je zaradi vožnje preblizu desnega roba vozišča trčil v pešca M. G. iz Šentjurja. Po trčenju je pešca, ki je bil oblečen v temna oblačila in ni nosil kresničke, odbilo na travnik, kjer je hudo poškodovan obležal. Policisti so M. G., ki se zdravi v novomeški bolnišnici, preizkusili z alkotestom. V izdihanem zraku je imel kar 2,34 promila alkohola.

Ponarejen desettisočak

ČRNOMELJ - Lastnica bifeja Panda je v Dolenjsko banko 11. septembra prinesla dnevni izkupiček, delavec banke pa je odkril ponarejen bankovec za deset tisoč tolarjev.

Ukradli katrcro

ČATEŽ OB SAVI - V noči na 17. september je izginil osebni avto znamke Renault R4, reg. št. KK 85-25Z, vreden okrog 80 tisoč tolarjev.

Seminar o psiholoških vidikih nesreč

LJUBLJANA - V izobraževalnem centru RS za zaščito in reševanje na Igu pri Ljubljani bo 21. in 22. septembra potoval seminar držav srednjeevropske pobude o psiholoških vidikih nesreč, na katerem bodo sodelovali domači in tuji strokovnjaki. Otvoritev seminarja bo v četrtek, 21. septembra, ob 9. uri.

AMZS pomemben certifikat

LJUBLJANA - 29. avgusta je AMZS, d.d., za področje Storitve pomoči na cesti in garancije mobilnosti pridobil certifikat za vzpostavljen in delujoč sistem kakovosti, ki izpolnjuje zahteve standarda ISO 9002. Po trinajstih mesecih intenzivnega dela na trinajstih poslovnih enotah po vsej Sloveniji je sledila uspešno prestana certifikacijska presoja in pridobljen certifikat Q - 288.

Večji pomen duševnemu zdravju

Štiridnevna Letna šola prevencije in promocije duševnega zdravja v taboru Mojca - Tudi tuji predavatelji - 60 udeležencev - Strokovno izpopolnjevanje, izmenjavanje izkušenj

DOLENJSKE TOPLICE - Društvo za preventivno delo je v sodelovanju z Uradom za droge RS pretekli konec tedna, od 16. do 19. septembra, v taboru Mojca v Dolenjskih Toplicah organiziralo Letno šolo prevencije in promocije duševnega zdravja. Z njo želijo pripomoči k razjasnitvi dilem in vprašanj v zvezi z razumevanjem duševnega zdravja, posebno z namenom spoznavanja praktičnih poskusov delovanja na omenjenem področju.

"V naši strokovni in laični javnosti obstaja veliko nejasnosti v zvezi s pojmom duševnega zdravja. Večina s tem še vedno misli na odsotnost duševnih motenj in boleznih ali na zdravljenje in rehabilitacijo hospitaliziranih. Toda vse bolj očitna je povezanost duševnega zdravja z različnimi motnjami: od depresij, nagnjenosti k samomoru do zasvojenosti od legalnih in ilegalnih mamil, z alkoholizmom, antisocialnim in nasilniškim vedenjem itd." je na novinarski konferenci pojasnil predsednik Društva za preventivno delo, dipl. psih. Zoran Maksimovič. Društvo je že vrsto let organiziralo podobne šole, pred dvema letoma pa so še z nekaterimi drugimi nevladnimi organizacijami pripravili posvet na to temo. Prav potreba in želja po strokovnem izpopolnjevanju ter izmenjavi izkušenj s sorodnimi or-

Bosne in Hercegovine. Italijanski Center za zdravljenje odvisnosti je predstavil program preventivnega dela na delovnih mestih, ar spada v evropski projekt Evrodrice, hrvaško društvo Igra je nastopilo s projektom promocije duševnega zdravja za osnovnošolce "Dober - boljši - najboljši", društvo Svima pa je pojasnilo epidemiološko situacijo na Hrvaškem. Na letni šoli je sodelovalo tudi jugoslovansko Društvo za kreativni razvoj, bosanski predavatelj društva HealthNet pa so udeležencem približali temo Prevenција alkoholizma in odvisnosti od prepovedanih mamil. Slovensko društvo študentov medicine SLOMSIC je v projektu Virus spregovorilo o preventivnem projektu za preprečevanje aidsa. V štirih dneh pa so udeleženci - bilo je okrog šestdeset - našli čas tudi za razne debate in okrogle mize.

Naj tudi takšna srečanja pripomorejo k izboljšanju našega duševnega zdravja, saj je to nujno. Do srede septembra je namreč številka samomorilcev v Sloveniji naravnost strašljiva - 385.

L. MURN

PREDSTAVITEV ŠOLE - Društvo za preventivno delo in letno šolo v Dolenjskih Toplicah sta na novinarski konferenci predstavila (levo) Zoran Maksimovič in Milha Kramli z Ura da za droge RS. (Foto: L. M.)

"PIJEM DOBRO VODO"

Brigita Bukovec

Propagandne oglase

lahko naročite na telefonsko številko
07/39 30 514
ali 041/623 116
ali na faks številko 07/39 30 540!

RADIO
94,9 Mhz

VESELJAK

**cestno podjetje
novo mesto d.d.**

družba za vzdrževanje in gradnjo cest

Novo mesto
Ljubljanska 47

tel.: 07/33 22 531, 33 21 723
faks: 07/33 22 061

PRODAJA BETONA

po ugodnih cenah!

Možnost izdelave betona
po predhodnem naročilu.

NON STOP

POSEBNA PONUDBA:

za asfaltiranje dvorišč nudimo 3%
popusta za gotovinsko plačilo!

TRGOVINA

Livada (bivša vojaška skladišča)
tel.: 068/321-186 (g. Blažič)

Cenjene kupce obveščamo, da:

- smo vnovič pričeli proizvodnjo
v kamnolomu Sv. Ana - Vrhpeč
- imamo na zalogi kamen za zidanje

Posebna ponudba: z nakupom kamna za
zidanje iz kamnoloma Sv. Ana - Vrhpeč lahko
uveljavite 4% popusta za nakup betonov v
Betonarni Livada (bivša vojaška skladišča).

RENAULT

Clio KOMPAS

**Clio Kompas
zavrte! Slovenijo!**

Odkar je Slovenija dobila nov kompaz, jo je zajel
pravi magnetni vihar. Nič več ni, kot je bilo, še
nebesne strani niso več tam, kjer smo jih vajeni.
Clio Kompas je posebej za slovenski trg
zasnovan model s platišči iz lahke litine in
vgrajenim avtoradiom Sony.
To pa še ni vse! Če obiščete Kompasove dneve v
salonih Renault med 18. in 23. septembrom,
vas čaka še posebno presenečenje! V sodelovanju
s Kompas Holidays so namreč za vse obiskovalce
pripravili bogato nagradno igro, v kateri vas
morda sreča usmeri na letovanje na Kanare, ali
smučanje v Dolomiti. Vsi kupeji avtomobilov
Renault pa imajo do konca oktobra 10% popust
za izbrane aranžmaje Kompas Holidays.

Renault Clio.
Svet je njegovo mesto.

Vaš že za 1.669.000 SIT

www.renault.si

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje

Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- giricami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pijačami.

☎ 07/ 33 21 878

Vabljeni!

DOLENJSKI LIST

MANA
turistična agencija

Novo mesto
Kandijska 9

07/33 21 115, 33 25 477

Vsi na tej strani že imajo nove telefonske številke.

Kličite jih na nove!

086 + stara številka

<http://tis.telekom.si>

Nove številke izveste, če vtipkate:

Telekom
Slovenije

Slovenska Vele stranka

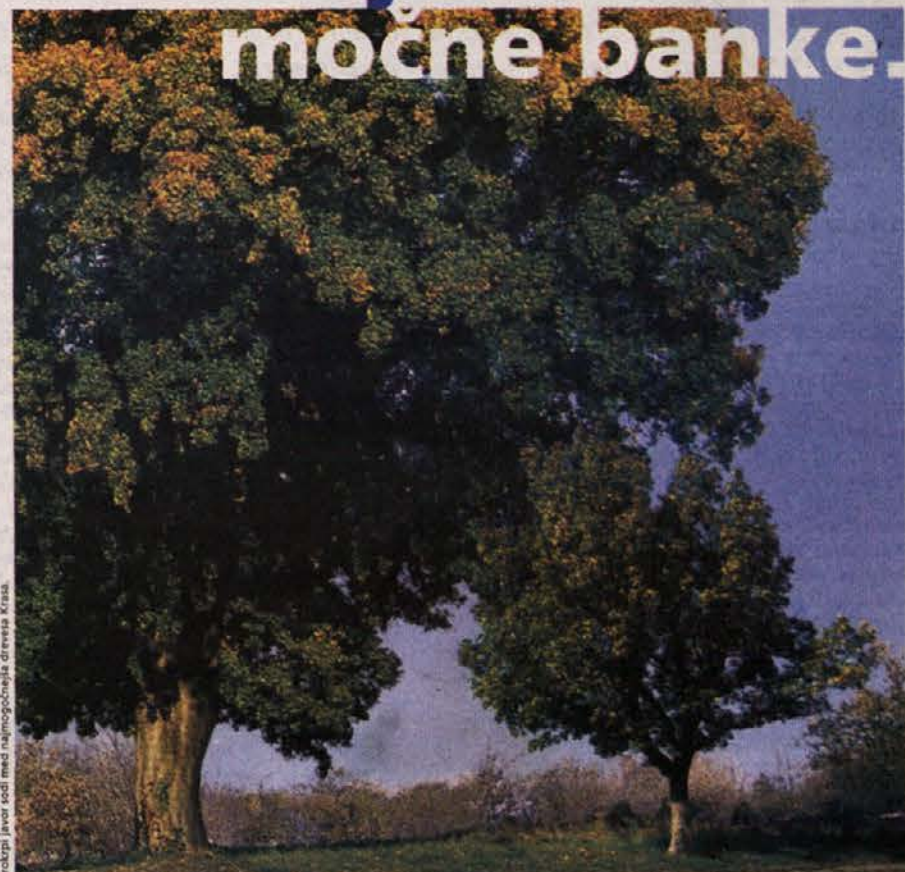
vabi na volitve,

vsak dan!

Na tisoče volivk in volivcev vsak dan v naših trgovinah izkazuje zaupanje izdelkom, ki jih prodajamo. Trudimo se, da bi s sprejemljivimi cenami in s kvalitetnimi izdelki naših dobaviteljev zadovoljili potrebe naših kupcev. Slovenska trgovska družba Vele iz Domžal je nastala z združitvijo trgovskih družb Tabor, Kočna in Napredek in prav pred kratkim se nam je pridružila tudi Preskrba iz Sežane. Načrtujemo pa združenje še z nekaterimi slovenskimi trgovci v veliko in še uspešnejšo trgovsko družbo.

V zavetju močne banke.

Plačilni promet za pravne osebe

Preko računa pri naši banki ste vključeni v plačilni promet največje in najmočnejše banke v državi. V 200 poslovalnicah bančne skupine Nove Ljubljanske banke nudimo celovit in cenovno ugoden servis, tudi z elektronsko banko Proklik NLB in dnevno-nočnimi trezorji. Uspešno stojimo ob strani tako majhnim podjetnikom kot največjim gospodarskim družbam. Doma in v tujini. Zato izkoristite naše prednosti. Pri nas so vaše denarne zadeve v dobrih rokah.

Vsa pojasnila dobite pri poslovnih skrbnikih v banki. Storitve so vam na voljo tudi v bankah bančne skupine NLB: Banki Domžale, Koroški banki, Pomurski banki, Banki Velenje, Banki Zasavje in v Dolenjski banki.

Rastimo skupaj.

Ljubljanska banka

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

NAJHITREJŠI IZBEREJO NAJHITREJŠE

Sint.net
HITRE POVEZAVE S SVETOM INTERNETA
Ljubljanska cesta 26
8000 Novo mesto
tel: 07/33 81 000
fax: 07/33 81 010
E-mail: info@sintec.si

Podjetje
za varovanje
premoženja
in oseb, d.o.o.
Novo mesto, Seidlova 5
tel.: 068/325-325
faks: 068/3917-305

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov
prijatelj

EDINO, KAR JI MANJKA, STE VI.

ALMERA JE POPOLN AVTO S POPOLNO OPREMO, OBLIKO IN VARNOSTJO. EDINO, ČESAR NIMA, JE PRAV TAKŠEN VOZNIK.

www.nissan-almerna.com

• POOBLAŠČENI ZASTOPNIK ZA SLOVENIJO: NISSAN ADRIA d.o.o., Ljubljana

• Pooblaščen prodajalca: • AVTOMEHANIKA VIDRIH, Otočec, 30 75 180 • AVTOMEHANIKA ZIERER, Sevnica, 81 40 389

Ponudba na višini ...

Ponudba velja od 14. septembra
do 27. septembra za
izdelke v zalogi v
ŽIVILA Hipermarketu Brežice.

HRENOVKE,
Celjske mesnine, 1 kg

799,-

DOMAČI KEKSI,
Kranjski kolaček, 0,5 kg

369,-

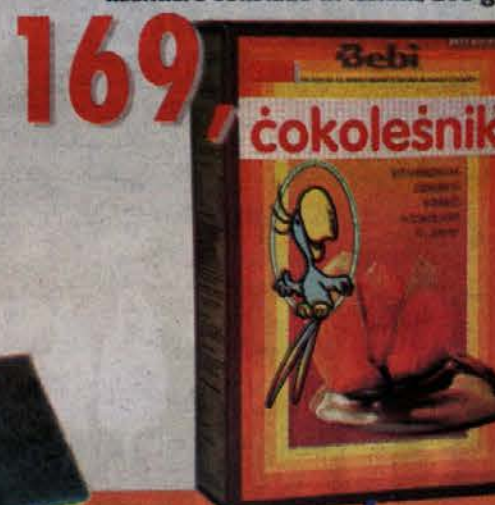

KOMPLET ZA ČIŠČENJE VILEDA,
6-delni set krp in gobic za gospodinjstvo

449,-

ČOKOLEŠNIK,
Kolinska, vitaminizirani zdrobovi
kosmiči s čokolado in lešniki, 200 g

169,-

... cene na dnu.

OLIMPIJEC PREPUŠČEN SAMEMU SEBI

Primoža Kozmusa so res zafrknili

Primož Kozmus je moral odpotovati v Avstralijo tri tedne pred svojim nastopom, tam pa zdaj vadi brez trenerja, prvih pet dni pa je bil tudi brez kladi

BREŽICE - Najboljši brežiški atlet, državni rekorder v metu kladi Primož Kozmus, je moral tako kot večina drugih atletov v Avstralijo odpotovati s prvo skupino slovenskih olimpijcev. V Brisbane, kjer je prebila čas do prihoda v Sydney, je atletska olimpijska reprezentanca prispela v nedeljo, 3. septembra, Primož pa je do kladi, s katerim je lahko začel trenirati, prišel šele v četrtek. Ves čas je tudi brez svojega trenerja Vladimirja Keva.

Zanj je zadolžen postojnski trener Borut Bilač, ki je sicer specialist za skoke, a se na met kladi prav nič ne spozna. Težko je doumeti trmoglavljenje pristojnih v slovenski atletske zvezi in olimpijskem komiteju Slovenije, da slovenske metalce sko-

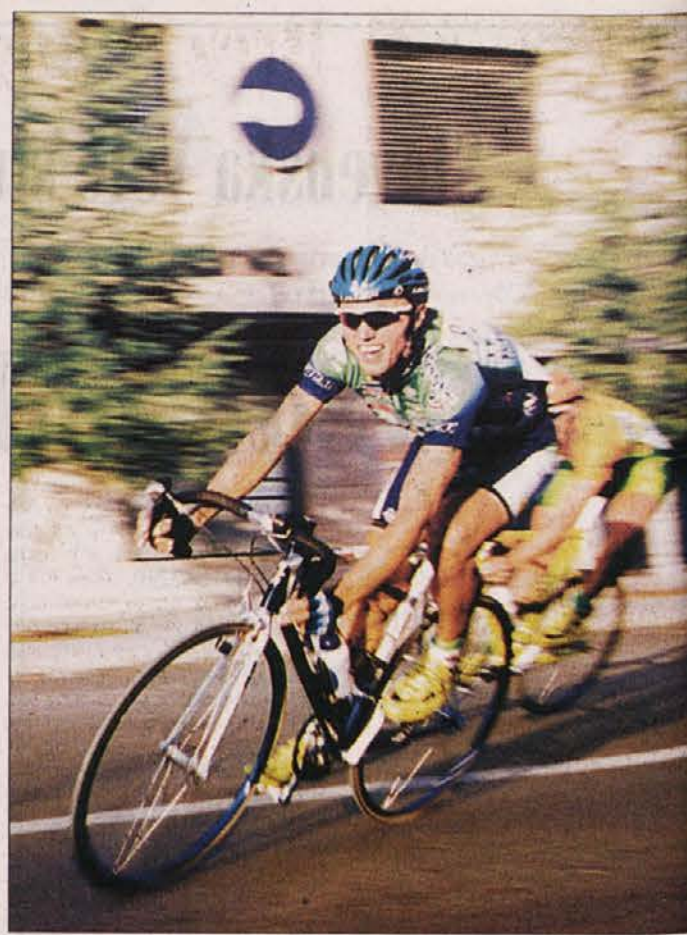
raj mesec dni pred najpomembnejšim nastopom v karieri pusti brez trenerjev in noče uslišati njihove želje, da bi zato, ker trenerji ne morejo z njimi v Avstralijo, atleti ta čas ostali doma, kjer bi lahko v miru delali s svojimi trenerji, in bi v Sydney odpotovali le nekaj dni pred nastopom, toliko da bi se privadili na časovno razliko. Medtem ko sta atletska zveza in olimpijski komitej pred odhodom športnikov v Sydney od njih dosledno zahtevala izpolnitev norm, so jih nekatere po prihodu v Sydney prepustili samim sebi, kot da bi jim bilo popolnoma vseeno, kako bodo športniki na igrah nastopili. Pomembno je le, da so izpolnili norme, na olimpijske igre pa gredo potem lahko le na izlet. Ob vsem tem je povsem razumljivo, da so odnosi med atleti in atletskimi funkcionarji v Sydneyju vse bolj napeti in da bo,

če bo potem kdo zapostavljenim atletom očital slab nastop, dokončno počilo.

Posledica katastrofalne odločitve Slovenske atletske zveze je, da je Primož na dveh tekmovalnih, ki se jih je udeležil v Avstraliji, dosegel svoja letos najslabša izida. Ostal je brez občutka za met in vrzel samo 69,92 in 71,32 metra, medtem ko je na pot odšel z izvrstno popotnico, saj je le tri dni pred odhodom vrzel kladi 75,54 m daleč.

Primož v ponedeljek še ni vedel, kdaj bo v soboto nastopil. Prva kvalifikacijska skupina bo namreč tekmovala ob 10. uri, druga pa ob 12.15, vendar to niti ni tako pomembno. Njegovo razpoloženje se je končno nekoliko popravilo, ko so na začetku tega tedna v Sydney prispeli Madžari, ki so do tedaj vadili doma. Primož je v ponedeljek vadi skupaj z njimi in od njihovih trenerjev dobil tudi prve uporabne nasvete, boljši pa je bil tudi njegov občutek za met, tako da morda le ni še vse izgubljeno.

I. V.

Uroš Murn

OLIMPIJEC UROŠ MURN

"Danes sem imel sedem ur treninga"

Novomeški kolesar Uroš Murn bo v sredo, 27. septembra, nastopil na olimpijskih igrah v Sydneyju - Pred odhodom je povedal marsikaj o kolesarski taktiki, treningu in odnosih med kolesarji - Študija in poklicnega kolesarstva ni lahko uskladiti

Od kdaj si želiš nastopiti na olimpijskih igrah?

Od svojega dvajsetega leta, ko sem začel nastopati med člani. Takrat sem se začel šele dobro zavedati pomena vsega tega.

Kaj pa, ko si kot otrok gledal olimpijske igre, nisi nikoli sanjal, da bi bil tudi sam med olimpijci?

Takrat nisem nikoli pomislil, da bi lahko tudi jaz nastopil, niti med mladinci nisem razmišljal o tem, šele med člani sem videl, da bi res lahko prišel tako daleč.

Kdaj si se kolesarstva lotil zares? Resno sem kolesaril že v pionirski konkurenci, ko sem imel 12 let, sploh pa med mladinci.

Si tudi kot pionir že zmagoval? Že kot pionir sem bil dober. Svoj največji uspeh v mladinski kategoriji si doživel v Avstraliji?

Tako je. To je bilo sedmo mesto na cestni dirki na mladinskem svetovnem prvenstvu.

V Sydneyju? Ne, v Perthu.

Vendar Avstralijo poznaš, tudi olimpijsko progo si lani že prevozil.

To nič ne pomeni. Res pa smo lani del ene etape vozili po olimpijski progi, ostalo pa smo prevozili za trening, tako da jo poznam.

Kakšna je olimpijska proga, ti ustreza?

Proga nima nobenega pravega klanca, čeprav je razgibana, a ni zelo težka. Najhuji klanec je dolg kilometer in pol in treba ga bo prevoziti na moč. Precej je ostrih ovinkov in prehoda s ceste na cesto.

Kakšne proge ti pravzaprav ustrezajo?

Če sem v formi, mi ustrezajo tudi klanci.

Kaj pa sprint?

Tudi.

Kakšne so tvoje možnosti na olimpijskih igrah?

Ne vem. Zame bi bila vrhunska uvrstitev okoli 10. mesta. Težko bo, tu bo pomembno vlogo igrala tudi sreča. Biti moraš ob pravem času na pravem mestu pa še zelo dober moraš biti.

Kapetan ekipe bo najbrž Andrej Hauptman.

Da, kapetan bo najbrž Hempti.

Kaj pomeni biti kapetan v kolesarstvu?

Kapetan je ponavadi najmočnejši kolesar, tisti, ki ima največ možnosti za zmago, in njemu je prilagojena taktika moštva. Vendar se vse ne da predvideti. Ne da se reči, da bomo naredili to in to. Dirke so nepredvidljive, zato je treba taktiko sproti prilagajati trenutni situaciji.

Pravijo, da je kolesarstvo kolektivni šport. Za nepoznavalce se to sliši malo čudno.

V bistvu morajo kolesarji moštva drug drugemu pomagati in delati za vodjo moštva. V tem je kolesarstvo ekipni šport. Vodja je lahko vnaprej določen na lažjih dirkah, ko pa pri-

demo (moštvo Krke Telekom, op. p.) na kakšno močno dirko, je vodja tisti, ki mu gre v konkurenci profesionalcev iz prvotigaških moštev tisti dan najbolj. Ne da se vnaprej določiti, kdo bo to.

Če si vodja ti, kaj počnejo drugi? Morajo ti omogočiti, da do zaključka dirke, ko se odloči o zmagovalcu, prideš čim bolj spočit.

Kaj te potem poriva, vlečejo?

Ha, ha! Ne v tem smislu. Poskrbijo, da ti ni treba pokrivati vseh pobe- gov, ampak da si zraven samo takrat, kadar misliš, da je kombinacija ube- znikov prava. Seveda moraš imeti občutek, da veš kdaj je to.

Torej kolesarjenje ni le vrtenje pedal, tudi razmišljanje je treba.

Ogromno.

Ti tudi sicer precej razmišljaš.

Kaj pa naj človek dela med sedemurnim treningom? Razmišljaš.

Mislil sem na tvoj študij. Zakaj si se poleg poklicnega kolesarstva odločil, da boš tudi študiral?

Hotel sem si zagotoviti še nekaj, kar mi bo zagotavljalo varno prihodnost. Med letošnjo sezono fakultete še nisem videl odznotraj, vendar sem trdno odločen, da bom študij gradbeništva končal.

Koliko ti še manjka do konca?

Zdaj ko so spremenili program, mi do visoke izobrazbe manjka še deset izpitov.

Kako lahko med tekami in trenin- gi, ki trajajo tudi po sedem ur dnevno, lahko sploh študiraš. Najbrž zaradi študija nisi manjkal na tekmah in treningih.

Ne, zaradi tega nisem izpustil nobenega treninga ali tekme. Študiram lahko le jeseni, ko je konec sezone. Med sezono lahko opraviš le katerega od lažjih izpitov, če ugotoviš, da boš tisti dan doma in imaš tudi nekaj dni časa, da se nanj pripraviš. Ko imam čas, ga moram izkoristiti do konca. Tedaj študiram od jutra do noči. Morda si vzamem odmor za uro ali dve treninga. Precej lažje je bilo, ko sem šele prišel med člane, ko pa si profesionalci in imaš skoraj vsak dan dirko, je študirati težko. Biti moraš zelo discipliniran. Če bom zamenjal moštvo in bom šel v tujino, lahko za nekaj let naredim križ čez študij.

Torej nameravaš oditi v tujino. Imaš že ponudbe?

Če bi bil letos v primerni tuji ekipi, bi dosegel več, kot sem. Nekaj se že dogovarjam, a do pravih dogovorov bo prišlo šele po olimpijskih igrah.

Na svetovnem prvenstvu ne boš nastopil?

Mislil, da ne, čeprav naj bi bil tudi za ta nastop neka rezerva prav jaz. Če mi v klubu do tedaj ne bodo našli primernih dirk, bom nastop na prvenstvu v vsakem primeru odklonil. Na tako velikih prireditvah lahko nastopiš le, če si popolnoma pripravljen, sicer nastop nima nobe-

nega smisla.

V Krki Telekomu je tvoj trener Srečko Glivar, s katerim sta prej skupaj trenirala in tekmovala. Kako si občutil to spremembo?

V poklicnem kolesarstvu je vloga trenerja nekoliko drugačna. Srečko mi med treningom ne ukazuje. V praksi je to tako: ko ga potrebujem, da bi treniral v zavetju za avtomobilom, ga pokličem in potem delava skupaj, sicer pa večino treningov opravi sam.

Kdo pa določa, kaj bo delal na treningu?

V bistvu sam sebe toliko poznam, da sam najbolj vem, kaj v določenem trenutku potrebujem, kaj mi najbolj prija.

Če ti prija ležati, potem kar ležiš?

Da. Če si zelo utrujen, je bolje da ležiš, kot da si silo treniraš. S tem bi naredil več škode kot koristi. Tudi počitek je zelo pomemben.

Imaš za olimpijske igre kakšen poseben trening?

Čisto poseben.

Kaj si delal danes?

Imel sem sedem ur treninga.

Si se vozil s kolesom ali si spremenil tempo ali kaj podobnega?

V bistvu sem prevozil sedem klanec dolgih od 20 minut do pol ure. To sem moral opraviti s srednjo intenzivnostjo s srčnim utripom okoli 160 udarcev na minuto, vmes pa sem vozil s srčnim utripom od 130 do 140 udarcev na minuto.

Kje je bilo to?

Prvi klanec je bil čez Gorjance, potem sem kolesaril na klanecih nad Semičem in potem od Črnomlja proti Kočevju čez Stari trg.

Večino treningov opraviš na cestah. Te zelo moti promet? Kakšna je kultura naših voznikov?

Avtomobili me zelo motijo. Naši vozniki so srednje prijazni. Najbolj uvidevni do kolesarjev so vozniki v Belgiji, na Nizozemskem in v Nemčiji. Najbolj nevarno je, če greš sam na trening. Nekateri avtomobilisti te tedaj enostavno ignorirajo. Prehitijo tik ob tebi, te prehitijo in takoj zatem ustavijo in zavijejo desno ter ti tako zaprejo pot. Kolo pa ima precej slabše zavore kot avto. Enkrat bom koga ustrelil. Ves čas moraš biti zelo oprezen in predvidevati, kaj bo kdo storil. Veliko varnejši smo v skupini. Tudi konflikti med kolesarji in avtomobilisti niso redki.

Tvoj brat igra badminton in je eden najbolj obetavnih mladih igralcev pri nas. Kako to, da se ukvarjata z dvema tako različnima športoma?

Ne vem. Brata nikoli ni zanimalo kolesarjenje. Ležijo mu igre z loparji, je dober tenisar in tudi namizni tenis mu gre dobro. Je tudi višji in že preveč mišičast, da bi lahko kolesaril.

Si gledal otvoritveno slovesnost? Zakaj greš tako pozno v Sydney?

Tam se ne da trenirati. Od olimpijske vasi imaš vsaj dve uri vožnje v

izredno gostem prometu, da prideš do ceste, kjer bi lahko treniral, poleg tega tam primernih cest za vadbene ne poznam in tudi avstralski vozniki niso vajeni kolesarjev in jih popolnoma ignorirajo. V Sydney bi šel še kasneje, če bi se to dalo. Najbolje bi bilo, če bi tja prispel dva ali tri dni pred tekmo. Italijani bodo prišli šele štiri dni pred dirko.

Kaj pa časovna razlika in aklimatizacija?

Po mojih izkušnjah to sploh ni tako pomembno. Enkrat malo potegneš in ne greš spat, potem pa greš spat prej in si že dober.

Kdaj bo prišel trenutek odločitve?

Dirka se bo začela 27. septembra ob enih, končala pa 220 km oziroma dobrih pet ur kasneje.

Kateri tri kolesarje bi izbral v ekipo poleg sebe?

Idealno bi bilo, če bi poleg mene nastopili Štangelj, Hauptman in Hvastija.

Kaj je po tvojem tisto, zaradi česar je Štangelj tako dober?

Pri njem odločajo izjemne telesne sposobnosti, glava in okolje.

Ali z okoljem misliš Gotno vas, kjer je doma, ali moštvo Liquigas?

Pomembno je to, da dirka na najmočnejših tujih dirkah.

Ali po njegovih uspehih v tujini na slovenske kolesarje gledajo drugače kot prej?

Prej ljubitelji kolesarstva in mnogi kolesarji sploh niso vedeli, kje je Slovenija, zdaj pa zagotovo vedo.

Kako je, kadar z Gorazdom nastopa na isti dirki?

Dokler gre počasi, vozimo skupaj, se pogovarjamo in šalimo, ko pa začne leteti, ima on svoje moštvo, jaz pa svoje. Jasno je, da ga jaz v odločilnih trenutkih ne bi zafrknil, pa tudi on, vem, bi ravnal enako. So pa naši kolesarji, ki vozijo za tuja moštva, zelo veseli, kadar nas (Slovence iz Krke Telekom, op. p.) v morju tujcev vidijo na dirki.

Kolikokrat si do sedaj zmagal?

Ne vem.

Najbrž veš vsaj za število zmag med profesionalci?

Med profesionalci sem zmagal šestkrat, od tega letos trikrat.

Kako proslavite zmago?

Proslavimo vsak uspeh in neuspeh. Naslednji dan po dirki se dobimo v Žolni v Dolenjskih Toplicah. To je napisano pravilo.

Pijete šampanjec, vino, pivo?

Kapučino.

Ti bo letos uspelo doleteti še četrto zmago?

Letos bom nastopil samo še na olimpijskih igrah.

Kaj bi naredil, če bi zmagal?

Še nekaj dni bi ostal v Avstraliji, vendar to ni možno. Dobro se zavedam, kam sodim. Kot sem rekel, bi bila uvrstitev okoli 10. mesta izjemen uspeh.

Srečno!

I. V.

Najlepša zmaga Suriye

ŠENTJERNEJ - Šentjernejski kasači so v nedeljo, 17. septembra nastopili v Komendi in zabeležili dve zmagi in še nekaj uvrstitev na nagajena mesta. V drugi točki sporeda je na dirki za kasače z zaslužkom do 150.000 tolarjev Roksi II z Janezom Košakom osvojil četrto mesto s kilometričnim časom 1:25,3. V tretji točki je med kasači z zaslužkom do 300.000 tolarjev zmagala kobila Leara Noble na vajetih Aleša Pavšiča (1:23,8). Uspeh Leare je dopolnila Pina z Igorjem Novakom (1:24,0). V peti točki sporeda za kasače z zaslužkom do 800.000 tolarjev je Sai Baba z Vojom Maletičem osvojila tretje mesto (1:21,4). V sedmi točki sporeda je med najhitrejšimi slovenskimi kasači na progi 2.200 m Valat z Jožetom Judežem osvojil drugo mesto (1:22,3). Najlepšo in najhitrejšo zmago pa si je pritekla Suriya z Vojom Maletičem, ki je ugnala vse konkurente na dirki domačih in uvoženih kasačev z izidom 1:19,4. To je bil v dveh letih peti nastop Suriye v Komendi in tudi njena peta zmaga na tem hipodromu.

Primož Kozmus

Miholjevič zmagal v Franciji

Nova mednarodna zmaga poklicnega kolesarskega moštva Krka Telekom - Vlado presenetil trenerja

NOVO MESTO - 26-letni Kolesar Krke Telekom Vladimir Miholjevič je zmagal 200 km dolgo dirko Tour de Dubs v Franciji. Že 20 km po štartu v mestu Morteau je glavni pobegnilo osem kolesarjev, med katerimi je bil od Novomeščancev le Vlado Miholjevič.

Očitno je bil to odločilni trenutek dirke, saj so ubežniki ves čas vozili zelo složno, tako da glavni ni uspelo, da bi jih v 180 km ujela. Vlado je bil med ubežniki med najbolj aktivnimi, saj je zmagal tudi v skupnem seštevku gorskih in letočih ciljev. Do končnega razpeta dirke je prišlo 10 km pred ciljem, ko je na 4-kilometrskem klanecu polovica kolesarjev iz ubežniške skupine zaostala, Vlado Miholjevič pa je vzdržal vse do cilja, kjer je imel dovolj moči, da je v ciljnem sprintu na veliko presenečenje trenerja Srečka Glivarja ugnal tudi preostale tri tekmece, Francoza Dominiqua Raulta (Big Mat-Auber 93), Švicarja Pierra Bourquenouda (Phonak) in Francoza Nicolasa Dumonta (Besson Chausures). Ostali kolesarji Krke Telekom, med katerimi so na preizkušnji tudi nekateri člani mlade novomeške

ekipe (Gimpelj, Plankar), so na cilj prispeli daleč za zmagovalno skupino.

Izidi: 1. Vladimir Miholjevič (Krka Telekom) 5:02.39 (41,434 km/h), 2. Dominique Rault (Francija, Big Mat-Auber 93), 3. Pierre Bourquenoud (Švica, Phonak) isti čas, 4. Nicolas Dumont (Francija, Besson Chausures) 0:04, 5. Paolo Manzoni (Švica, Saeco-Wetikon) 0:38... 22. Martin Derganc 9:24... 33. Sandi Papež 9:40, 34. Uroš Plankar 9:49... 36. Boris Premužič 10:37, 37. Andrej Gimpelj 10:41, Boštjan Mervar odstopil. V soboto bo člansko moštvo Krke Telekom nastopilo na kriteriju v Kamniku, potem pa bodo fantje odpotovali v Belgijo in na Nizozemsko.

I. V.

Visoka zmaga

NOVO MESTO - Nogometašice novomeškega Radia Krka so v tretjem krogu prve slovenske lige na domačem igrišču s 5:2 premagale Senožeti. Zadetke za Radio Krka so dosegle: Jasmina Mlakar 2, Metka Škrbec 2 in Sladana Zoranović 1.

V NOVO MESTO BREZ AVTOMOBILA

EVROPSKI DAN BREZ AVTOMOBILA

KOLESARSKI "SEJEM"

PREDSTAVITEV IN BREZPLAČNE VOŽNJE AVTOBUSOV

NOVOMEŠKEGA POTNIŠKEGA PROMETA, CEL DAN NA VSEH LINIJAH

OB 10h OTROSKA PRIREDITEV

TURNIR "FUN-BALL"

OB 19h PREDSTAVITEV FILMA "NOVO MESTO"

OGNJEVET

OB 20.30h KONCERT SKUPIN DURIHARSH IN TNT

BIVALNO OKOLJE

22. SEPTEMBER 2000, GLAVNI TRG, NOVO MESTO, ZAPRT ZA AVTOMOBILE

Brez Štanglja enostavno ne gre

Štangelj tokrat šesti na dirki Po Laziu, ki spada v kategorijo horse - V ciljnem sprintu je najprej poskušal po notranji strani ovinka

NOVO MESTO - Najboljši slovenski kolesar Gorazd Štangelj se je očitno že tako trdno usidral v svetovni eliti, da brez njegove prisotnosti v ospredju dirk najvišje kategorije enostavno ne gre. Zadnji mesec nastopi na dveh do treh dirkah in vsaj enkrat je povsem v ospredju. Tako je bilo tudi v soboto v Rimu, ko je bil na 66. dirki Giro del Lazio (Po Laziu), ki spada v tako imenovano kategorijo horse, na pragu še večjega uspeha, kot je bila njegova nedavna zmaga na Trofeu Melinda in Hauptmanovo zmagovalstvo na veliki nagradi Furnies, vendar v odločilnem trenutku ni imel sreče.

Že vse od začetka 200 km dolge dirke je bilo zelo zanimivo, saj so se na številnih klancih pobegi vrstili drug za drugim, dokler ni uspelo 6 kolesarjem, med katerimi je bil tudi Gorazdov klubski tovariš iz Liquigasa Davide Rebellin, ki je hotel na vsak način dokazati, da se mu je zgodila krivica, ker so namesto njega v italijansko olimpijsko reprezentanco uvrstili slabo pripravljenega Pantanija. Ko se je za ubežniki poglano na lestevici UCI najbolje uvrščeno kolesarsko moštvo na svetu Mapei, je bilo njihovega pobega 40 km pred ciljem v Rimu konec. Kot je povedal Gorazd po dirki, je bilo tedaj nujno biti povsem spredaj, sicer se na zelo slabi s kockami tlakovani cesti nisi mogli izogniti okvari. Prav njegova taktika vožnje v ospredju se mu je tudi tokrat izplačala, saj se je pravočasno priključil skupini 10

ubežnikov, v kateri sta bila med drugimi tudi drugouvrščeni na svetovni lestevici Italijan Francesco Casagrande in kasnejši zmagovalac Max Sciandri. Dirko je odločil ciljni sprint deseterice, pred katerim se je Gorazd čutil dovolj močnega za novo zmago, a se je nekoliko ušel. Začel je sprintati po notranji strani ovinka pred ciljem, a so ga tekmeči zaprli,

zato se je preselil na zunanjo stran, kjer pa mu je uspelo priti le do 6. mesta, za katerega pa je dobil 61 točk, s katerimi se je na svetovni jakostni lestevici povzpel še za približno deset mest, in naj bi bil zdaj uvrščen okoli 70. mesta.

Dirko je dobil bronasti z olimpijskih iger iz Atlante 33-letni Italijan z angleškim državljanstvom Max Sciandri (Linda McCartney). Dirka je bila za mnoge olimpijce zadnji test forme pred odhodom v Sydney, zato se zdaj mnogi sprašujejo, če ni to znak, da lahko Sciandri svojo olimpijsko uvrstitev izpred štirih let še izboljša.

I. V.

Zrimšek po Štangljevi poti

Novomeška kolesarja Jure Zrimšek in Tomaž Nose blestela na močni mladinski etapni dirki v Istri

NQVO MESTO - Novomeščan Jure Zrimšek je konec minulega tedna zmagal v skupnem vrstnem redu močne tridnevne etapne dirke za mladince Po Istri, kar je pred leti uspelo tudi Gorazdu Štanglju in Igorju Kranjcu. Zrimškov uspeh je tokrat s tretjim mestom dopolnil njegov klubski tovariš Tomaž Nose, precejšen delež pri njunem uspehu pa ima tudi Aleš Kebeč, ki je vozil v moštvo Dolenjska, medtem ko sta Zrimšek in Nose vozila v dresu slovenske državne reprezentance.

Tokrat je bila konkurenca na dirki Po Istri še posebej močna, saj so nastopile tudi državne reprezentance Kanade in Avstralije ter zelo močne ekipe iz Švice, Italije in Nemčije.

Merili bodo utrip

V vseslovenski akciji Mesec rekreacije bo sodeloval tudi novomeški Polar. Polarjevi strokovnjaki bodo med rekreativci in športniki opravljali brezplačne meritve z merilniki srčnega utripa po vsej Sloveniji. Vadečim bodo pomagali določiti pravilno intenzivnost vadbe ne glede na vrsto rekreativne dejavnosti. Pridružijo se jim lahko vsi, ki vadijo bodisi za boljše zdravje ali za vrhunske športne dosežke. Polarjevi strokovnjaki bodo obenem izmerili trenutno stanje telesne kondicije in maksimalno porabo kisika. Meritve bodo opravljali v Novem mestu v petek, 22. septembra, med 12. in 17. uro v zgradbi Polar v Kapiteljski ulici 14 (pri Kapitlju), v Krškem v četrtek, 28. septembra, v Kočevju v petek, 6. oktobra, in v Črnomlju prav tako v petek, 6. oktobra.

Odbojka na mivki

SENTJERNEJ - V soboto, 23. septembra, bodo v na hipodromu v Sentjernej pripravi tekmovalce v odbojki na mivki. Prijave bodo zbirali v gostišču ob hipodromu do sobote, do 10. ure.

Dan z žogo

ČRNOMELJ - Športna zveza Črnomelj in lokalna akcijska skupina za spremljanje odvisnosti od drog bosta v soboto, 23. septembra, ob 9. uri na športnih igriščih na Majerju pripravila že tradicionalno prireditev Dan z žogo s turnirji v košarki, malem nogometu, namiznem tenisu in sprotnostnem rolanju. Tekmovalce bodo razdelili v več starostnih skupin, vsi udeleženci pa bodo dobili malico, sok in manjšo darilo. Vsa dodatna pojasnila dobite po telefonu 07 30 61 143 pri Milanu Kordiču. Prijave bodo zbirali v soboto od 9. ure do 9.30.

Poraz za začetek

KOČEVJE - Rokometašice Gramiza so na prvi tekmi nove sezone klonile pred Jelovico 20:24. Potopljeno škofjeloško ladjo je rešil konec polčasa. Kočevke so bolje začele in dobile prvi polčas, v drugem pa so bile gostje močnejše. (M. G.)

Melamin brez točk

KOČEVJE - V prvem krogu v drugi namiznoteniški ligi je Melamin ostal brez točk na tekmi z Logatcem (1:6) in Škofljami (0:6). Kljub porazu so Kočevci pokazali solidno igrjo, edino zmago pa je dosegel Gregor Vidmar. (M. G.)

NOVOMEŠČANI TRETJI V PRVI LIGI - V nedeljo, 17. septembra, se je v Novem mestu z drugim turnirjem končalo tekmovalstvo v državni in 1. mladinski ligi, ki ga je pripravilo šahovsko društvo Novo mesto. V državni ligi je zmaga Radenska Pomgrad iz Murske Sobote nad šahovsko sekcijo MC Tomo Zupan iz Kranja in Novo Gorico, v 1. mladinski ligi pa je zmaga Šaleško šahovsko društvo Velenje, drugi je bil Zalec in tretje Novo mesto (na sliki levo med dvobojem z drugo ekipo Kranja). V domačem moštvo so se najbolje odrezali Berin Karamelič, Jaka Hrovat, Borut Lužar in Marjan Žitnik, ki so v 12 partijah zbrali 10 točk. (Foto: I. V.)

Ivana obstanek ne skrbi več

Za začetek namiznoteniške sezone je novomeška Krka v gosteh s 6:3 presenetila Mursko Soboto

NOVO MESTO - V prvem kolu tekmovalstva v 1. slovenski namiznoteniški ligi je moštvo novomeške Krke v gosteh nekoliko presenetljivo, a povsem zaslužno s 6:3 ugnalo Mursko Soboto. Prvi igralec dvoboja je bil novinec v novomeškem moštvo Mitja Horvat, sicer doma iz Murske Sobote, ki se mu nekdanji moštveni tovariši niso prav nič smilili. V igri posameznikov je z 2:0 premagal Nevena Karkoviča, Gregorja Kocuvana in Boruta Solarja, skupaj z letos odlično pripravljenim novomeškim veteranom Marjanom Hribarjem pa sta v igri parov zlahka opravila s Karkovičem in Kocuvanom.

Marjan Hribar, najboljši novomeški igralec namiznega tenisa vseh časov in bivši državni prvak v igri parov, je sicer že večkrat napovedal, da bo zaključil svojo bogato športno pot, a se je tudi to poletje premislil in kljub številnim službenim obveznostim in zaključevanju magistrskega študija na ekonomski fakulteti na novo sezono dobro pripravil, kar je dokazal tudi v igri posameznikov, kjer je z 2:0 premagal Kocuvana in

Solarja. Tretji član novomeške vrste Matjaž Retelj kljub dobri igri ni uspel premagati Karkoviča in Solarja. S slednjim je oba niza izgubil v podaljšani igri. Krka se bo na domačem

Po besedah tehničnega vodje moštva Krke Ivana Kapša je njegova vrsta na novo sezono dobro pripravljena in ne pričakuje, da bi se bilo treba bati za obstanek v družbi najboljših tako kot minulo sezono, ko so si Novomeščani obstanek izborili šele v dodatnih kvalifikacijah. Retelj in Hrovat zdaj vadiata v Ljubljani pri dosežanju trenerju državne reprezentance Bojanu Raku, občasno se jima pridruži tudi Marjan Hribar, oktobra pa se bo v Ljubljano preselil tudi četrti član novomeškega moštva študent Tomaž Krajc.

igrišču prvič predstavila v soboto, 23. septembra, ob 17. uri v telovadnici osnovne šole Otočec, ko se bo pomerila s Križami, kjer nastopata najboljši kitajski igralci v Sloveniji Xu Chi in mladinski državni prvak Žiga Jazbec.

I. V.

Pet mednarodnih zmag Mirnčanov

Mirnski badmintonisti v Trebnjem pripravili močan mednarodni turnir za mladince - Domačini kar petkrat na vrhu - Med posamezniki zmagi sester Silvester

TREBNJE - V absolutni mladinski kategoriji sta med posamezniki zmagala Miha Horvat (Mladost Lendava) in Maja Tvrdo (Olimpija Ljubljana), v igri parov pa kombinirani dvojici Pohar - Strmole in Tvrdo - Klemenčič. Največ, sedem zmag so dosegli slovenski igralci, kar petkrat pa so na najvišjo stopničko zmagovalnega odra stopili tekmovalci domačega kluba Tom.

Na 6. mednarodnem mladinskem badmintonskem turnirju Tom Junior International je nastopilo 150 mladih badmintonistov iz sedmih držav. Tudi tokrat sta se izkazali sestre Urška in Špela Silvester, ki sta obe nastopili v starejših skupinah. 14-letna Urška je brez težav zmagala v skupini do 17. leta, 13-letna Špela pa med igralkami do 15. leta. V igri parov, ki je ne vadita veliko, sta v finalu tesno izgubili s Hrvaticama Majo Savor in Matejo Šalov.

Ostala tri prva mesta so Tomovi badmintonisti dosegli v igri parov v kombinaciji s partnerji iz drugih klubov. Tako je Žiga Strmole v paru s Miho Poharjem (Olimpija Ljubljana) zmagal v igri parov v kategoriji

do 19. leta, Maja Klemenčič j stopila na najvišjo stopničko skupja z Majo Tvrdo (Olimpija), v kategoriji do 13. leta pa se je zmagave v igri parov skupaj z Avstrijko Beatrice Oberscher veselila Katja Strmole.

Drugo mesto je poleg sester Silvester v igri parov skupaj z Milijem Arapovičem (Olimpija) v kategoriji do 13. leta osvojil Tadej Jezernik. Tretja mesta so osvojili: v kategoriji do 13. leta Tadej Jezernik, Žiga Strmole in Katja Strmole v igri posameznikov, Matevž Bajuk in Aljoša Turk v igri parov ter Grega Škerbiš med posamezniki do 15. leta. Mirn-

čani so šesto zmago dosegli kot organizatorji, za kar so jim gostje iz tujine čestitali in obljubili, da bodo naslednje leto z veseljem spet prišli v Trebnje s še močnejšimi ekipami.

I. V.

Zmaga Kočevja

KOČEVJE - V 3. krogu druge ljubljanske medobčinske lige v nogometu je Kočevje v gosteh s 6:2 premagalo Belinko. Ob večji zbranosti bi lahko gostje dosegli več zadetkov, saj so pokazali napadalno in učinkovito igrjo. Že v prvem polčasu je bil izid 4:1. Zadetek za Kočevje so dosegli: Vukan 2, Murn 1, Kezele 1, Mihelič 1 in Mišmaš 1. V 4. krogu se bo Kočevje v nedeljo ob 16.30 v Gaju pomerilo z Logatcem. (M. G.)

V PARIH NI ŠLO - Mirnski badmintonisti Urška in Špela Silvester (z leve) sta na 6. turnirju Tom Junior International zmagali v svojih starostnih skupinah med posamezniki, v igri parov pa jima ni šlo, tako da sta finalni dvoboj s Hrvaticama izgubili. (Foto: I. V.)

V OSPREDJU - Gorazd Štangelj (desno) se rad vozi v ospredju, kar mu zadnje čase zelo dobro uspeva.

Vpis v Teniški center Košenice

NOVO MESTO - Teniški center Košenice bo do 1. oktobra oziroma do zapolnitve terminov vpisoval rezervacije za vadbene ure na obeh pokritih igriščih. Vpišete se lahko in dobite dodatna pojasnila po telefonu 334 71 14.

Konjenišтво doma na Bajnofu

Novomeška kmetijska šola Grm veliko da na konjeništvu - Učenci spoznajo vzrejo, turizem in tekmovalstvo

NOVO MESTO - Kmetijska šola Grm in konjeniški klub Krka, ki deluje v okviru šole, sta v nedeljo, 17. septembra, na novem hipodromu na Bajnofu v neposredni bližini kmetijske šole pripravila turnir v preskakanju ovir, na katerem je nastopilo 76 jahačev iz vse Slovenije, ki so opravili kar 117 tekmovalnih nastopov. Od kar 14 domačih tekmovalcev je bil najboljši Jure Grubačević, ki je med mladinci v kategoriji A2 z La Bambo zmagal, poleg tega je z Jafu v isti kategoriji osvojil četrto in s Sikerjem osmo mesto. Med člani je v kategoriji A2 zmagal Robert Krajnc iz Slovenj Gradca z Garantijem, najbolje uvrščeni domači jahač pa je bil Matjaž Krajnc, ki je z Lover-Boyem osvojil 5. mesto. Kmetijska šola Grm

je s konjeništvom tesno povezana, saj tudi klub pod pokroviteljstvom Krke kot že rečeno deluje v okviru šole. Učenci tako med študijem spoznajo vse vidike konjeništvu od vzreje konj, njihove uporabe v turistične namene pa vse do treninga konj in jahačev ter organizacije tekmovalnih priprave na tekmovalni nastop. Šola ima trenutno 50 konj, od katerih jih je 8 na Strugi, ostali pa so nastanjeni v šolskih hlevih. Šola ima tudi pokrito manežo, vsak učenec šole pa je deležen 11 ur šole jahanja.

V klub se lahko včlanijo tudi zunanji člani in ne le učenci šole. Za mesečno članarino 10.000 tolarjev pa lahko jahačo vsak dan tako rekoč celo leto.

I. V.

ČEZ ZAPREKE NA BAJNOFU - Zanimivo konjeniško prireditev na novem hipodromu na Bajnofu si je ogledalo kar precej ljudi, ki so med drugim videli tudi najboljšega novomeškega jahača Jureta Grubačevića. Jure je teden dni pred tem nastopil na državnem prvenstvu 5- in 7-letnikov. S petletno kobilo Jafa je v kategoriji A2 osvojil 2. mesto, med 7-letniki pa je v kategoriji Ma:130 z La Bambo osvojil za mladince izvršno 6. mesto. (Foto: I. Vidmar)

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC

TENIŠKI CENTER OTOČEC

CELOLETNI ZAKUP IGRISČ - V Teniškem centru Otočec najbolj zagretim igralcem ponujajo celoletni in sezonski zakup igrišč v dvorani. Celoletni zakup stane 140 tisoč tolarjev, sezonski pa 126 tisoč.

TENIŠKI TEČAJI ZA OTROKE IN ODRASLE - Za vpis v teniške tečaje je treba poklicati na telefonsko številko 068 75 458.

CENE IGRISČ - Cene ure na jama igrišč v teniški dvorani so odvisne od dneva in ure. Med tednom ura namiznega med 8. in 17. uro stane 2.000 tolarjev, od 17. do 22. ure 3.300 in od 22. do 23. ure spet 2.000 tolarjev. Ob sobotah, nedeljah in praznikih je cena enotna: 3.300 tolarjev.

DRUGA PONUDBA - Ura vadbe v fitesu stane 500 tolarjev, mesečna članarina pa 4.000 tolarjev, vstopnica za savno 1.200, namakanje v masažnem bazenu 500 tolarjev. Za ročno masažo boste odšteli 2.000 do 3.000 tolarjev, minuta sončenja v solariju pa znes 100 tolarjev. Lahko si privoščite tudi uro namiznega tenisa (500 tolarjev), ali uro aerobike (650 tolarjev). Rekreativni paket s savno, fitesom in masažnim bazenom stane 1.850 tolarjev, mesečni paket zdravlja z neomejeno uporabo savne, masažnega bazena in fitesa pa stane 10.500 tolarjev. Vse dodatne informacije dobite po telefonu 068 75 458.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Šola naj bo prijazna, mar ne?

DL 35, 31. avgusta

Prebrala sem članek pod gornjim naslovom in se odločila, da napišem svoje mnenje.

Ravnatelj Jožeta Pečnika in šola v Šmarjeti imam v lepem spominu še iz časa, ko sem še delala kot strokovna delavka in direktorica Svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše v Ljubljani. Posebno me je navdušilo ravnateljevo gledanje na šolo kot del okolja, v katerem deluje. V časih, ko vsi govorimo o vrednotah, o potrebi po vzgajanju itd., je bil ravnatelj Pečnik eden izmed redkih, ki je to zahteval resno jemal in jo uveljavljal v pedagoškem delu. Otrokom je poskušal posredovati v skladu s sodobnimi koncepti tudi druge načine izobraževanja, tako imenovanega življenjskega izobraževanja, ki dopolnjuje ozko začrtane učne programe. V naglo spreminjajočem se svetu, kjer se bodo morali mladi mnogo bolj prilagajati, spreminjati svoje poklice in se sprijazniti tudi z delnimi rešitvami, je tem pomembnejše, da poženejo korenine in zgradijo trdno osebnost, ki jim bo omogočala preživetje, obvladovanje konfliktnih situacij in najti košček sreče tudi v sebi.

Čestitam ravnatelju Pečniku za pogum, da je s tem ko je sledil svojem širokemu gledanju na izobraževanje, uvažal tudi pluralizem v naše šolstvo, ki ga tako pogrešamo. Želim, da se celotna problematika razreši v dobro ravnateljstva, učencev, staršev in učiteljev.

MARJA STROJIN, dipl. psih.

Hudič je v kanalizaciji

DL 37, 14. septembra

Kratek zapis, v okvirju in s provokativnim naslovom ponovno prinaša v javnost celo vrsto neresnic. Ker bo odločitev o načinu izgradnje in upravljanja bistveno vplivala na pogoje razvoja naše občine, predvsem pa na družinske proračune občanov, kritično spremljam dogajanje in odločitve župana in občinskega sveta. Opozoril bi rad na neresnice v članku, na primer: navedeno je, da je občina z mednarodnim razpisom iskala izvajalca študije. Občina Šentjernej ni nikoli objavila mednarodnega razpisa, ampak čisto običajen razpis v Uradnem listu Republike Slovenije za slovenske pravne osebe. Manj pomembno je, da je pri tem kršila Zakon o javnih naročilih vsaj v enem delu.

Kako more kdo sanjati, da bo občina dobila "lep kup zastojnega denarja iz Evrope uniije"? O tem se je tudi župan prepričal na ministrstvu, zato v zadnji ponudbi, ki je bila obravnavana na seji občinskega sveta, ni bilo nič več govora o takem načinu financiranja. Celotno več, naš župan je skupaj z ostalimi dolenjskimi župani podpisal petico, ki so jo poslali ministru Gantarju, v kateri protestira proti odločitvi ministrstva, da predlaganemu projektu (v njem je tudi šentjernejska kanalizacija) ne bo odobrila denarja iz skladov EZ. Denar iz teh virov bosta dobila predvsem Maribor in Ljubljana. "Javno podjetje, ki bo vodilo izgradnjo", je res predvideno v predlogu občinskega odloka, vendar svetnikom ni nihče pojasnil, kako bo to podjetje, ki je brez garantnega potenciala, najemalo kredite, kako bo zasebni vlagatelj preko njega črpal dobiček in ali so take transakcije sploh zakonite. Resnici na ljubo pa je potrebno povedati, da občina že ima javno podjetje (Komunala Novo mesto), ki opravlja vse javne gospodarske službe, ki so mu poverjene z občinskim odlokom. Veliko gospodarstev bi bilo, če bi temu javnemu podjetju enostavno naročili, naj kanalizacijski in čistilni sistem preprosto zgradi, pri tem pa bi ga kot investitor nadzirali.

Občinski svet je najprej sprejel sklep, naj kanalski sistem in čistilno napravo zgradi Komunala Novo mesto, potem pa sta bili potrebni dve leti prepričevanja, da je sedanji izvajalec nesposoben, in to samo zato, da bi izročili gradnjo in upravljanje "tujem kapitalu". Ni za omet povedati, da je JP Komunala za občino, ki je skoraj sedemkrat večja, primeren, saj je doslej zaigrala preko 600 km vodovodnega sistema in celoten sistem odvajanja in prečiščevanja odpadkov. Edina razlika med obema ponudbama je ta, da je rešitev s "tujem kapitalom" dražja za nekaj milijard tolarjev, če izračunamo celoten strošek v času trajanja koncesije. Razliko bomo plačali občani in njihče drug.

Za lase privlečena je tudi trditev, da "občina sama tega projekta ne bi mogla izpeljati". Iz predloženih ponudb na zadnji seji občinskega sveta je razvidno, da oba ponudnika računata na enake virov, s tem da je pri "tujem kapitalu" pisalo, da bo morala občina zastaviti v hipoteko prav vse nepremičnine v svoji lasti (šola, vrtec itd.). Če bi novinar hotel natančno čistega vina, bi javnosti povedal, da JP Komunala Novo mesto zgradi in upravlja s sistemom odvajanja in čiščenja brez vsakega problema, če je cena čiščenja odpadkov cca 320 SIT/m³, "tudi kapital" pa je samo za odvajanje (prez prečiščevanja) predlagal ceno cca 300 SIT/m³. Ustvarjanje dobička je edini resnični interes "tujega kapitala". To seveda samo po sebi ni nič narobe. Napak pa je to, da si je "tudi kapital" izbral prav občane Šentjerneja, da bo iz naših žepov poskrbali zeleni dobiček.

MARJAN DVORNIK

Izjava za javnost

DL 36, 7. septembra

Trditve skupine svetnikov o neurejenosti odnosih med svetniki in mano in o moji samovolji je zelo pavšalna, zato zavajajo tistega, ki zakonodaje ne pozna. V 29. členu Zakona o lokalni samoupravi je namreč zapisano: "Občinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine." Prav tako je v 33. členu omenjenega zakona napisano, da župan skrbi za izvajanje odločitev občinskega sveta. Oči-

tano samovoljo bi si kdo utegnil razlagati tudi v povezavi s pripravo proračuna, zato se mi zdi potrebno povedati, da je župan samo predlagatelj proračuna, potrdi in sprejme pa ga Občinski svet, torej imajo svetniki odločilno vlogo tudi pri odločanju o tem, kaj se bo v tekočem letu naredilo in kaj ne.

Popolnoma napačna je trditev skupine svetnikov, da sem jaz predlagal način za izplačilo obveznosti, ki jo ima MO Novo mesto do naše občine iz naslova tako imenovane delitve bilance. Opisani način je namreč predlog MO Novo mesto. Na osnovi finančne analize sem predlagal delno korekcijo (namesto 45% popusta samo 40%) in ocenil, da bi tako korigirani predlog moral biti sprejemljiv. O razdelitvi premoženja sem se do sedaj z MO Novo mesto pogajal sam. MO Novo mesto je najprej predlagala, da bi naša občina dobila 76 mio SIT. S pogajani mi je ta predlog uspelo zvišati na 207 mio SIT. Skupina svetnikov ocenjuje ta pogajanja kot neuspešna, mene kot nesposobnega pogajalca, istočasno pa soglašajo z rezultati pogajanj (potrditev obveznosti MO Novo mesto na 4. izredni seji Občinskega sveta). Ali s tem potrjujejo tudi svojo nesposobnost? To ni trditev, ampak vprašanje, na katerega naj si odgovorijo občani.

Na 4. izredni seji Občinskega sveta je bil med drugim uporabljen izraz "razmerje sil". To je politični izraz, za katerim se skriva absolutna večina. Naj jo tisti, ki jim je ta izraz tako pri srcu, uporabijo takrat, ko odločajo o proračunu, torej o izpolnjevanju želja in potreb občanov. Predlagajo naj, izglasujejo naj, jaz pa bom izvajal. Ne na absolutistični način, kajti absolutne večine ni na moji strani, za izvrševanja odločitev Občinskega sveta pa je tudi ne potrebujem.

O tej temi ne bom več pisal ali komu odgovarjal preko časopisa, vedno pa sem pripravljen za pogovor.

FRANC VOVK,

župan Občine Dolenjske Toplice

OBISK AMBASADORJA UNICEFA - Šmarješke malčke je letos obiskal znani ameriški filmski igralec Roger Moore, ambasador Unicefa, ki je bil prepričan, da v vrtcu preživljajo varno in srečno otroštvo.

Deset let vrtca v Šmarjeti

Po težkem začetku uspešno obdobje - Mesto našli tudi razvojno moteni otroci - Praznovanje kali neimenovanje ravnatelja

ŠMARJETA - Šmarješki vrtec je malčkom prvič odprl svoja vrata pred desetimi leti. V tedanji Skupnosti otroškega varstva smo dolgo tehtali odločitev, kje bomo še gradili, ko bo dograjen vrtec v Škocjanu: ali v Šmarjeti ali Brusnicah. Ravnatelj Šmarješke šole je bil vztrajen in prepričljiv, ko je trdil, da mora biti vrtec v Šmarjeti, kjer so dotlej vključevali otroke le v družinsko varstvo in skrajšane priprave na šolo. Ravnateljstva zagnanost se je obnesla, v Šmarjeti so dobili vrtec deset let pred Brusnicami.

Začetki niso bili enostavni, saj je bil prva leta vrtec napol prazen. Ob koncu gradnje je zmanjkalo tudi denarja za igranje, ki ga je šola delno opremila s lastnimi, delno s sredstvi sponzorjev. Starši so se sprva obotavljali in niso takoj vključili otrok v vrtec, nekateri so jih raje vozili v prepolne novomeške vrtece. Število otrok pa se je iz leta v leto povečevalo in že nekaj zadnjih let v vrtcu ne morejo vključiti vseh otrok, ki bi si to želeli. V šmarješkem šolskem okolišju obiskuje vrtec več kot 80 otrok, tamkajšnjih predšolskih otrok, kar je visoko nad republiškim povpreč-

Niso bili vsi kočevski Nemci angeli

Kočevarji so se prostovoljno izselili iz svojih domov - Imetje so prodali in predali italijanski družbi Emona - Zaplenjena lastnina je le majhna odškodnina za povzročeno gorje

Po vneprejšnjem načrtu so Nemci že v prvem letu okupacije selili Slovence iz dela Dolenjske in Štajerske, da bi na njihove domove naselili Nemce in tako razširili tudi svoje etnično mejo. Tako so s kraji vred izgnali tudi Kočberjeve iz Dobove, ter jih skodi Avstrijo odpeljali v Šlezijo. Samo največji lahkoverneži so se tolažili z nemško obljubo, da bodo dobili v Šleziji še lepša velika posestva poljskih kmetov in so morali zato pustiti doma vse, kar so imeli, vključno z živino in pohištvo. Tudi optimiste je minilo veselje, ko so jih po prihodu na cilj strpali v taborišča.

Ko so se Kočevarji selili iz Črmošnjic in njene okolice, sva bila s Polšnikovim Jankom iz Bereče vasi pri Metliki slučajno tam. Z velikim zanimanjem sva se pogovarjala z odhajajočimi in tistimi, ki so se odločili ostati na svojih dotedanjih domovih. Kot Slovenci se tudi ti Kočevarji zadnje noči pred selitvijo niso upali iz hiš. Z nama je ostal edini krošnjar iz Srednje vasi, kjer sva spresla. Ta je dolga leta pohajal po Sloveniji, ni postal nacist. Dejal nama je, da se seli predvsem iz solidarnosti s svojimi sovaščani in ker zlahka zapuša svojo borno kočjo nad studencem, saj se mu ne more nikjer goditi slabše. Njegovega nasveta, naj ostaneva doma, nisem upošteval, ampak sem odšel na vas ter se kot mlad fantič po mešal med druge. Tam je bilo ta večer izredno živahno, vsaj zame zanimivo. Nekateri so imeli vse večjo nostalgijo po domovih, kjer so preživljali svojo mladost, vse življenje z dobrim in slabim, in so sedaj tu zapuščali tudi lepe spomine. Najbolj čustvene je pričela peči vest, ker so zaradi njih v teh dneh iz njim namenjenih domov brez vsega izgnali Slovence. Večina mladih pa se je v razposajena pogovarjala in dogovarjala za ukrepe in dejavnost naslednjega dne. Mnogi so bili oblešeni kot nacisti SS, SA in najmlajši kot Hitlerjeva mladina. V nekaterih drugih

kraji se bili še dosti bolj agresivni, mnogo Slovencev so hudo pretepli in nekaj celo ubili. Propagandi je žal nasledla večina Kočevarjev, tako da so se iz zaostalih hribovskih vasi izselili prav vsi. Doma so ostali le nekateri na obrobju Kočevske. Mnogi od njih so sodelovali s slovensko osvobodilno vojsko in v glavnem živijo tam še sedaj.

V času roške ofenzive jeseni 1942 so njihovi domovi goreli kot bakle, ki so nam ob preboju iz obročev kazali, kod ne smemo iti. Naši belogardisti in kočevski nacisti so vodili desetstisoče Italijanov vseh rodov vojske nad nas, nekaj sto oboroženih partizanov, da bi nas dokončno uničili. To jim sicer ni docela uspelo, a so uničili naše delavnice, nekaj skladišč, kmetijskih pridelkov in seveda požgali kočevske vasi s šolami in cerkvami vred. Na kočevske domačije, ki so v vzhodnem delu še vedno ostale, pa so se spravili njihovi bivši lastniki, tokrat v sestavi enot, ki so izvajale veliko nemško ofenzivo na Dolenjsko in Kočevsko. Ljudem so dejali, da je vse to s kapitulacijo Italije postalo zopet njihovo in da raje prav vse uničijo, kot da bi prepuščali v last manjvrednim Slovincem.

Končno smo dočakali čas, ko so pričeli partizani Kočevarjem na slovenskih domovih zaplenjati vse, kar so potrebovali zase. Ko je tisoče tudi kočevskih Nemcev obležalo v Sovjetski zvezi in se je vojna sreča obrnila, takrat bi se mnogi najraje vrnili, če bi se seveda imeli kam. Tako kočevske imovine ne gre povezovali z razglasitvami po sklepih Avnoja že zato, ker takrat ti niso ničesar več imeli, saj so že prej s pomočjo Nemčije svoje imetje prodali in predali italijanski družbi Emona.

Od koga lahko Kočevarji sploh še terjajo svoje imetje, ki so ga pred šestimi desetletji lahkomišlelo zapravili? Italijani jim ga gotovo ne bodo vrnili, ker so ga plačali in ga sedaj celo terjajo od nas. Nam pa je to njim zaplenjeno imetje vsaj majhna odškodnina za vse gorje, ki so nam ga z okupacijo prizadejali. Tako je Kočevarjem ostala le še Nemčija, ki se tega dolga zaveda. Ob severni meji naše Štajerske jim je zgradila kar lepa naselja, ki predstavljajo trdno etnično mejo nemstva. In ko smo jih obiskali, so se norčevali iz naših pokojnin, češ da so njihove dosti višje. Prav je, da so zadovoljni in da so jo srečno odnesli ob povratku naših trpinov iz taborišč na svoje večkrat

uničene domove, ne da bi se jim za vse to zlo maščevali. Privoščim jim, da bi tudi vnaprej s svojimi rojaki živeli srečno in materialno bogato življenje, vendar ne na račun Slovencev.

RUDI ROGELJ

Že v prvem valu za 3 milijarde tolarjev škode

Pomoč do 31. oktobra

NOVO MESTO - Končna škoda, ki jo je povzročila letošnja suša, bo znana šele, ko bo državna komisija ocenila posledice julijske in avgustovske suše. Po nedavno sprejetem zakonu o zagotovitvi pomoči za škodo zaradi letošnjih ujm bo namenjenih 8 milijard tolarjev, od tega letos 4,6 milijarde. Ta denar bodo razdelili prizadetim občinam, njihovi župani pa so odgovorni za nadaljnjo delitev.

Naše območje je že suša do konca junija najbolj prizadela, kar kaže tudi višina končne ocene škode za ta čas. Na ribniško-kočevskem koncu, v Beli krajini, na Dolenjskem in v Posavju so ocenili, da je prvi val suše povzročil za 2,8 milijarde tolarjev škode v kmetijstvu, če pa tem krajem dodamo še občino Litija (165 mio), Velike Lašče (13 mio), Radeče (31), Bistrica ob Sotli (50) in Ivančna Gorica (123 mio), škoda že kar krepko presega 3 milijarde tolarjev.

Samo v treh posavskih občinah in Radečah znaša ocenjena škoda 1,3 milijarde tolarjev, od tega v Krškem 470, v Brežicah 480 in v Sevnici 298 milijonov tolarjev. V Trebnjem je škoda ocenjena na 244 milijonov, v Kočevju na 193 milijonov, v Šentjerneju na 242, v Metliki 103 in v Črnomlju na 80 milijonov tolarjev. Kot smo že pisali, je skupna škoda na območju nekdanje občine Novo mesto preseгла 800 milijonov tolarjev.

Letošnja pomoč bo delno poplačala le škodo, ki je nastala do konca junija, za poznejšo škodo pa bo treba 3,4 milijarde tolarjev zagotoviti iz proračuna za prihodnje leto. Pri oceni škode si bodo pomagali z novimi kartami ogroženosti, ki jih pripravljata Hidrometeorološki zavod. Občina naj bi pomoč kot akontacijo do višine 50 odst. dobile nazadnje do konca oktobra letos.

B. D. G.

KAKO KAŽE NA BORZI?

Tečaji še vedno zaspani

Dolgo vroče poletje ni prav nič ogrelo borznih tečajev. Tako težko pričakovani september ni prinesel nobenih bistvenih sprememb ne pri cenah delnic kakor tudi ne pri obsegu trgovanja, ki je še vedno pod vsemi povprečji. Nizke cene delnic in majhen promet še ne obetata rasti tečajev.

Relativno dobri poslovni rezultati kotirajočih družb v letošnjem letu, nekatere združitve, ki so že napovedane (Sava in Color, Radenska in Pivovarna Laško), druge pričakovane združitve (Dana, Union, Fructal), privatizacija državnih družb (Telekom, zavarovalnice in banke) bi morali vplivati na pozitivno rast delnic. Na drugi strani pa beležimo negativne vplive na račun privatizacijske vrzeli, menjave vlade, nestimulativne davčne zakonodaje za investitorje v vrednostne papirje, administrativnih omejitev za tujce ter zamudo pri oblikovanju družb za dodatna pokojninska zavarovanja. Nekaj vplivov bo še letos odpravljenih, kar daje upanje na boljše čase.

V zadnjem času se je največ trgovalo z delnicami Leka, katerih vrednost se je tudi nekoliko okrepila. Tečaj njihove delnice se je ustalil pri 35 tisočih, kar je še vedno malo glede na doseženi dobiček ob polletju, ki je bil res zelo ugoden. Med prometnejše delnice štejemo tudi Krkine, katerih cena se že nekaj časa giblje okoli 26 tisoč tolarjev. Tečaji že objavljenih družb za združitev se

gibljejo v nasprotju z vso logiko in strokovnostjo. Tako so Savine delnice od uradne najave prevzema družbe Color iz Medvoda dneva v dan cenešje. Tečaj pada tudi Colorje. Negativni tečaj beležimo tudi pri Pivovarni Laško, katerega vrednost je nižja, odkar se trguje na organiziranem trgu. Dosti boljše se ne godi niti delnicam Radenske. Te so še vedno znatno pod knjigovodsko vrednostjo. Ni ravno običajno, da se ob napovedih združitve cene delnicam znižajo.

Še bolj so lahko razočarani delničarji PID-ov. Pretežno prazni PID-i, tako imenovane dvojke, beležijo tečaje pod 26 tolarjev za delnico, kar je blizu najnižjim tečajem. Zelo nizko vrednost imajo tudi pokojninski boni, katerih cena se giblje pod 40 tolarjev. Nizki so tudi tečaji polpolnih PID-ov, saj se njihova vrednost giblje pod 50 tolarjev za delnico. Pri polnih PID-ih, tako imenovanih enkah, beležita le pomurski ceno nad 110 tolarjev, ter Triglav steber 1 ceno nad 90 tolarjev, vsi ostali imajo zelo nizke cene.

Tako nizke vrednosti delnic so prav gotovo tudi posledica delovanja samega borznega trga, ki se v danih okoliščinah ne more razviti tako, da bi pozitivne informacije o poslovanju in usmeritvah družb vplivale na pozitivno rast delnic.

LJUDMILA BAJEC

Dolenjska borzoposredniška družba Novo mesto
tel. 07 371 8221, 07 371 8222

Kako do zdravnika 2000

ZZZS bo izdal brošuro "Kako do zdravnika - 2000" - Po koristne informacije tudi na zavodove spletne strani in teletekst

NOVO MESTO - Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije bo jeseni ponovno izdal brošuro "Kako do zdravnika - 2000", v kateri bodo po posameznih območjih navedeni vsi Zavodovi pogodbeni izvajalci zdravstvenih storitev, kjer lahko zavarovanci uveljavljajo zdravstvene storitve v okviru pravic iz Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja. Knjižice - lani so jih natisnili v nakladi 30 tisoč izvodov - bodo na voljo tudi na zavodovih izpostavah v Novem mestu, Črnomlju, Metliki in Trebnjem. Poleg navedenih zdravstvenih domov, bolnišnic in zasebnih zdravnikov boste v njej našli tudi koristne napotke v zvezi z zdravstvenim zavarovanjem, npr. o izbiri in vlogi osebnega zdravnika, pravicah do zdravil, pregledih in storitvah v zdravstvu... Na novomeški območni enoti zavoda so

Bogat ulov ribičev paraplegikov

V povprečju je vsak ujel dobrih 30 kg rib

BREŠTANICA - Društvo paraplegikov Dolenjske, Bele krajine in Posavja je sredi septembra ob ribniku pri Brestanici pripravilo tradicionalno ribiško tekmovanje in nato še družabno srečanje z duom Escado.

Ribiči paraplegiki domačega društva in gostje iz pokrajinskih društev Zveze paraplegikov so se v triurnem tekmovanju pomerili v športnem ribolovu s plovcem. Med desetimi ribiči so največ ribiškega znanja pokazali Miran Jernejšek (MB), ki je ujel kar 5.150 gramov rib, drugi je bil Mirko Temnik (CE 4.980 gramov), tretji pa Franc Simončič (MB, 3.620 gramov). Največjo ribo (krapa luskinarja, 1.410 gramov) je ujel Alojz Cesar (LJ). Tisto prelepo jesensko nedeljo so ribe v ribniku prijemale kot za stavo. Deset ribičev je namreč v povprečju ujelo več kot 30 kilogramov rib, ki so jih ribiči paraplegiki po tehtanju ponovno spustili v njihovo vodno domovino. V mrežah smo lahko videli krape, babuške, ostriže, rdečke, rdečerepke, v gojitvenih in lovniških ribnikih pa živijo še amurji in postrvi. Ob razglasitvi rezultatov je zmagovalcem kolajne podelil predsednik ribiške družine Brestanica - Krško Emilijan Žvegljic, za pravičen potek tekmovanja in tehtanja bogatega ulova pa je skrbel Karl Radkovič.

JOŽE GLOBOKAR

Ujeti s pločvino

Da so tudi drugi ljudje?

Zanima me, zakaj dve gospe, katerih imen ne poznam, mislita, da je njun čas vreden več od časa drugih ljudi. Bilo je v torek, 12. septembra, med 16. in 17. uro, ko so bili v novomeški osnovni šoli Center roditeljski sestanki in je okoli šole, športne dvorane in Tilie vse vrelo od pločvine. Sedemica avtomobilov in s tem njihovih voznikov in morebitnih sopotnikov je debelo uro povsem neprosto voljno postavalo po parkirišču in pogledovalo na uro zaradi brezvestnega parkiranja omenjenih dveh gospo.

Če vzamemo povprečno bruto plačo, bi vsak od čakajočih v eni uri lahko zaslužil po 1.100 tolarjev, skupno torej 7.700 tolarjev. A račun niti približno ni pravi. V res-

letos v prvi polovici leta sklenili 47 pogodb z javnimi zdravstvenimi zavodi in zasebniki, tudi novimi. Od tega je 10 javnih zavodov: zdravstveni domovi in domovi za starejše iz Novega mesta, Črnomlja, Trebnjega in Metlike, Varstveno delovni center in Dolenjske lekarnice, z bolnišnico pa bodo pogodbo sklenili jeseni tako kot drugod v Sloveniji. Zasebnikov je na območju novomeške enote od 1. julija dalje že 36. Največ jih je s področja zobozdravstva, imajo pa tudi pogodbe s splošnimi zdravniki, ginekologinjo in internistko - pulmologinjo, okulistom, patronažnimi sestrami, fizioterapeviti in tremi zasebnimi lekarnami, in sicer v Novem mestu, Straži in Črnomlju (od 1. oktobra dalje).

Veliko koristnih napotkov in podatkov zavod nudi tudi na svojih spletnih straneh na internetu (WWW.ZZZS.SI), kjer lahko odgovornim osebam na Zavodu ali v Območni enoti Novo mesto zastavljate tudi različna vprašanja. Letos prvič, in sicer že od začetka turistične sezone dalje, pa lahko prek spletne strani zavoda naročate tudi obrazce in potrdila o urejenosti zdravstvenega zavarovanja za potovanje in bivanje v državi, s katerimi ima Slovenija sklenjene meddržavne pogodbe o zagotavljanju socialne varnosti. Osnovne informacije lahko zavarovanci dobijo tudi na teletekstu televizije Slovenija in samopostrežnih terminalih.

M. Ž.

Dom za sanje

Koncert novomeške glasbene skupine

NOVO MESTO - Stari Grki so VERJELI, da sanje usmerjajo človeka v prihodnost, veliko kasneje je prevladalo MNENJE, da sanje sproščajo čustvene napetosti in ohranjajo duševno ter čustveno ravnotežje, danes pa štirje mladeniči VEDO, da so sanje tako krhke in nežne, da potrebujejo zatočišče, kjer se bodo izživele. Zgradili so jim glasbeni dom. Skupina Dom za sanje, ki jo sestavljajo Miro Tomšič (vokal, akustična kitara in tolkala), Janez Dular (električna kitara in spremljevalni vokal), Peter Jenič (baskitara) in Miha Recelj (bobni in tolkala), vabi v soboto, 23. septembra, ob 19.30 na koncert v atrij Kapiteljske proštije. V primeru slabega vremena bo prireditev v avli osnovne šole Grm. (T. C.)

Izzrebali so Tino in Marka

ČRNOMELJ, METLIKA - Slovenski knjižni kviz, ki je letos nosil naslov Prežihov Voranc in Koroška, se te dni zaključuje po vseh 60-ih slovenskih knjižnicah, kjer žrebajo srečneža, ki jih bo skupaj z mentorjem 4. oktobra zastopal na zaključni prireditvi v Ljubljani. Belo krajino bosta zastopala Tina Baumgartner iz OŠ Mirana Jarca, ki so jo minuli petek izzrebali v Kulturnem domu v Črnomlju, in Marko Sumina, ki ga je igrala in režiserka Violeta Tomič minulo nedeljo izzrebala v čitalnici Ljudske knjižnice Metlika.

Predstavitelj strojev

KRASINEC - Člani strojnega krožka Bela krajina pripravljajo za soboto, 23. septembra, ob 10. uri v sodelovanju s Kmetijsko svetovalno službo na Krasincu ob cesti proti Gribljam predstavitev strojev za predsetveno pripravo tal. Mušič iz Mengša, Evroglotrade in Agroservis bodo predstavili podražila, predsetvenike, pluge, lemeže in deske.

Jubilej z okusom pelina

Podžupanja najavila obisk 90-letnika, a je ni bilo - Nakup pomembnejši?

Naš oče je 1. septembra dočkal 90 let. Kadar smo ga pred tem "podražili", kaj bo s slavljem, se je samo obrnil stran in ni nič rekel, čeprav je v Dolenjskem listu rad prebral članke o čilih starostnikih. Potem se je nekaj zasukalo: dan pred očetovim rojstnim dnevom je predsednik krajevnega skupnosti Otočec vprašal, če lahko pridejo skupaj z novomeško podžupnjo voščiti očetu. In smo se dogovorili za petek ob petih popoldne.

Oče se je malo vznemiril in šel zvečer bolj zgodaj spat, da bo naslednji dan spočit. Mi smo, kot se to spodobi, pripravili domače dobrote za pogostitev. Malo pred najavljenim uro se je pripeljal občinski uslužbenec in povedal, da bo gospa podžupanja malo zamudila, ker ima nujne službene opravke, sam pa je prinesel darilo za slavljenca. "Ne gre ji zameriti zamude, ker ima veliko dela, še posebej pred volitvami," smo dejali. Oče se je medtem lepo opravil, se obril in počesal, tako da je bil četrte ure pred najavljenim obiskom pripravljen. Presenečen je bil, ko je videl bogato darilo: razkošen šopek in veliko košaro s samimi izbranimi

Priznanja fotografom

RIBNICA - Krožna razstava v Linzu v Avstriji sodi med najmočnejša fotografska tekmovanja na svetu. Kočevski fotografi so na njej sodelovali kar s 85 deli. Največji uspeh je dosegel Stanko Pelc, ki je v kategoriji na temo Vode posegel kar po zlati medalji. Fotografija je posneta v Mirtovičkem potoku. Dva fotografa sta sodelovala na razstavi v Đurdevcu. Anja Papež je s fotografijo Ta deževni dan osvojila bronasto medaljo. Janez Papež, predsednik društva, pa je na natečaju Dediščina med nami za fotografijo "Jesen je tu" prejel 1. nagrado.

Borci tudi o volitvah

NOVO MESTO - Glavni odbor Zveze združenj borcev in udeležencev NOB Slovenije je v sredo, 13. septembra, sklical regijski posvet občinskih vodstev za občine Črnomelj, Novo mesto, Metlika, Semič in Trebnje. Na njem so ocenjevali politično stanje pred bližnjimi volitvami. Marjan Lenarčič je spregovoril o 60-letnici ustanovitve OF, kar bodo prihodnje leto obeležili s številnimi prireditvami, in o prenovi ter širjenju borčevske organizacije.

dobrotami.

Treba se bo rokovati z "občinskimi" in morda bo še kakšen fotograf zraven, saj danes tako dobro izgledam, si je mislil oče. Morda bo še slika v "Dolenjcu", pa kaj šaljivega jim bom povedal.

Potem pa se je ura počasi pomikala, a ob šestih še ni bilo nič in dobrote so šle nazaj v hladilnik. Medtem so mu čas krajšali domači, posebno vnuki, ki so prišli voščiti, pa nekaj znancev. Po 8. uri smo se domači odločili, da bomo sami pospravili, kar smo pripravili. Oče se je sicer tolažil, da je dobil občinsko darilo, mi pa smo vedeli, da bi bil vesel slasti osebnega stika z najavljenimi gosti, da bi se jim lahko zahvalil.

Pa še to: gospa podžupanja je bila tega dne ob 6. uri popoldan pri "najboljšem sosedu" na Cikavi z nakupovalnim vozičkom skupaj s svojo hčerjo in vnukinjama in je po vsej verjetnosti pozabila, da je prejšnji dan najavila obisk pri našem jubilarju. Je torej družinsko nakupovanje v Mercatorju tako pomemben službeni opravke, da zato ni prišla?

Svojci

Posavski harmonikaški as

Komaj 14-letni Jernej Kolar je zmagal na evropskem prvenstvu v italijanskem mestu Attimis

DOLENJA VAS PRI ATRIČAH - Niti 15 let še nima Jernej Kolar, pa vendar je harmonikaš, ki mu morajo na tekmovanjih priznati premoč številni drugi mojstri tega narodno-zabavnega instrumenta. Letos je dosegel že osem prvih mest, sem spadajo tudi naslov evropskega prvaka it Attimisa, prvo mesto v svoji kategoriji na svetovnem prvenstvu na Hrvaškem in v paru z Ljubljancem Matejem Pečanom ter še tretja zlata plaketa iz Ljubljane. Brez pretiravanja bi se lahko pohvalil tudi z ansam-

Jernej Kolar

blom Jerneja Kolarja, s kaseto, na kateri spremljajo svojo citrarico Klavdijo Molan, tremi harmonikami in še marsičem, ampak za kaj takšnega je Dolenjevačan veliko preveč skromen. Te dni je Jernej začel guli šolske klopi srednje elektrotehniške šole v Krškem, zato bo harmoniko postavil na stranski tir. Namesto treh ali štirih ur dnevno bo zdaj vadil samo še eno uro, presahnili pa so tudi nastopi, tako da bo z ansamblom igral in vadil samo enkrat tedensko. Mentor Jernejevega ansambla je Jože Budnik, sicer pa je bil njegov prvi učitelj Toni Sotošek. Da pa se je to vse sploh zgodilo, je kriv Jernejev stric, Mirko Kolar, ki ljubiteljsko.

V preteklih letih je bil Jernej dvakrat zmagovalec Vuhreda in Najviže Dolenjske, leta 1997 pravak alpskih držav v Italiji in je skupaj z letošnjim uspehom petkratni finalist Zlate harmonike Ljubljane. Bera z najelitnejšega harmonikaškega merjenja znanja je odlična: dve srebrni in tri zlate plakete. "Denarne nagrade so samo na večjih tekmovanjih, ampak pomembni so samo pokali, ker denar zapraviš, pokal pa ostane za celo življenje," pravi skromni Jernej.

MOJCA RAPUŠ

ORGANIZIRANO ZDRAVLJENJE - Društvo invalidov Novo mesto je tudi letos za svoje člane pripravilo skupinsko zdravljenje v zdravilišču v Temah Zreče in Topolšica. Od 1. do 11. septembra se je trideset članov prepustilo v oskrbo toplim rokam osebja z visoko stopnjo strokovnega znanja in napravami najsodobnejše medicinske tehnike. Animatorji so jih vsak dan vodili tudi po znamenitih in lepih štajerskih gričih, udeležili so se trgatve, pohodov in izletov. (Foto: M. Golob)

IZLET NA PRIMORSKO - Območna Zveza društev upokojencev Novo mesto je v začetku meseca pripravila že četrto tradicionalni izlet za predsednike in tajnike društev upokojencev kot nagrado pri izvedbi uspešnih letnih programov. Ko so prispeli v Vipavsko dolino, so jih z dobro primorsko malico postregli v vipavskem kmečkem turizmu. Pot jih je vodila do Vipavskega križa, od tam pa v dvorec Zemono, nekdanji sedež vipavskih grofov, v Vipavo in tamkajšnji muzej. Nato so se odpravili še do Kobjeglave, primorske vasice, ki slovi po pršutarni, in Stanjela, ene najstarejših značilnih kraških vasi. (Foto: M. Golob)

PRAZNOVAL JE NAJSTAREJŠI BREŽAN - Menda najstarejši prebivalec novomeškega Brega Ivan Bajer je v torek, 19. septembra, praznoval častiljivih 80 let. Življenjskemu jubileju je v krogu svoje družine nazdravil tri dni poprej v restavraciji Breg, ki je le nekaj metrov stran od njegovega domovanja. Hišico na romantičnem Bregu je kupil že njegov oče, danes pa je Ivanu in njegovi le leto dni mlajši ženi Ivi poletno domovanje. V njej preživita pet toplih mesecev v letu, drugače pa živita v stanovanjskem bloku Nad mlino. Z njima so se veselili tudi najbližji: sin Janez, vnuka Miha in Jure ter snaha Nevenka, ki je povedala: "Naša dedi in babi imata najboljši vikend. Ker nimata izpita za avto, lahko od svojega stanovanja do vikenda prideta kar peš!" (Foto: M. Židaršič)

ZLATOPOROČENCA ŠTIH - Po petdesetih letih zakona sta si večno zvestobo v soboto na otoškem gradu ponovno izrekla Erika in Alojzij Štih iz Novega mesta. Zlatoporočenca sta se spoznala leto pred svojo "prvo" poroko, postala sta ponosna starša dvema hčerama in stara starša trem vnukom. Danes sta oba upokojena, kar nekaj svojega časa pa preživita v vinogradu, kjer pride-lujeta cvček. Eriki in Alojziju sta tokrat kot pričji stali ob strani vnukinji Mateja in Jana, srečnemu dogodku pa je prisostvovalo ožje sorodstvo in nekaj prijateljev, ki so se z "mladoporočencema" nato veselili v gostišču Prepih. (Foto: M. Židaršič)

TROFEJNI ULOV - Lovcu Stanetu Kramarju iz Bojnika bo 16. avgust gotovo ostal v najlepšem spominu. Član lovskega društva Tržišče je namreč ob 4.40 zjutraj v revirju Zgornje Vodalje uplenil štiri do pet let starega trofejnegajelena. Iztrebljen je tehtal 180 kilogramov, trofeja pa je bila težka 4 kilograme. (Tekst: Wolfgang Bahr, foto: Mitja Blatnik)

NAŠE KORENINE

Šopek vijolic za mamico

Čudni časi so bili in čudna otroštva. Ko se je Mimi začela zavedati sveta okoli sebe, so bili v njem mati Mici in dva para starih staršev. Prvi par je bil doma pri Jankovih, drugi pri Blatnikovih. Od Blatnikovih se je mati prisojila k sosedu, Jankovemu Janezu. V tem zakonu se je rodila Mimi. Vendar, ko se je deklica začela zavedati, očeta še ni poznala. Mati in stari starši so bili v bližini, očetovo mesto pa je bilo prazno. Ko je otrok spraševal po njem, so se starejši spogledovali in se izmikali odgovoru. Neke noči je potrkalo na okno. Mimi je vedela, da se bo to nekoč zgodilo. "Oče, oče!" je veselo vzkliknila in planila pokonci. Potem je zagledala neznano kosmato postavo in se boječe umaknila. A postava jo je ljubeče gledala, razprla roke in dejala: "Jaz sem tvoj oče!" In Mimi se je hitro privadila ter zlezla v varno naročje. Tako se je njen oče vrnil iz prve svetovne vojne.

V njenem spominu je še lepo posteljana bela postelja. Sveče so gorele. Njena mati je ležala na postelji vsa bleda in negibna. Deklica bi rada zlezla k njej, poiskala tolažbo, se pogovorila. Pa so jo odrasle roke dvignile in glas, poln sočutja, je dejal: "Mamica ne more. Pojdi, naberi rož in jih prinesi. Lepše bo!" Pa je deklica šla in v sadovnjaku nabrala šopek vijolic. Položila ga je ob materino zglavje. A mati se ga ni razveselila. Njeno obličje je ostalo negibno.

Opisani podobi sta iz mladosti sedaj sedemdesetletne Mimi Janko. Ženica biva v Domu starejših občanov v Šmihelu in le poredko zapusti posteljo. Zato pa se podobe iz življenja na Uršnih selih, kjer je preživela vse svoje življenje, rade prikadejo k njej. Očeta smo že omenili. Komaj se je dobro navadil na to, da je njegova mlada družina dobila prirastek, že ga je avstrijski cesar poklical na fronto. Smrt, ki je tam neusmiljeno kosila med slovenskimi fanti, zanj ni marala. Živ se je vrnil domov. A veselje nad snidenjem z domačimi je bilo kratkotrajno. Že na pomlad mu je namreč umrla žena, Mimina mati. Šest let je bilo deklici tedaj. Saj je kmalu dobila nadomestilo, kajti oče se je ponovno oženil, vendar mati je le mati.

Po materini smrti se je Mimi no življenje precej spremenilo. Materini in očetovi starši so v njem dobili še več prostora, vse bolj pa so ga napolnjevali tudi živali, ki so igrale pomembno vlogo vse do njenega odhoda v šmihelski dom. "Živali sem imela vedno rada," vzdihne in se zazre v steno nas posteljo.

In spet zaplešejo po njej slike iz življenja na Uršnih selih. Spomin na pomladno in jesensko pašo po lažih in gozdovih okoli vasi, na pastirske ognje, igrice in prigode okoli njih, na vrtnike, ki so drug za drugim izginili v mraku časa. Živi so le še v teh meglenih podobah, ki se kot na velikem ekranu pomikajo preko bele stene.

Mimi se ni nikoli poročila. Z očetom in mačeho je živel v skupnem gospodinjstvu, in čedalje večje breme odgovornosti, dela in posesti na Uršnih selih je prehajalo na njena pleča. Oče je imel med obema vojnama vaško trgovino. Ni bila bogve kaj, toda

za prvo silo se je v njej dobilo vse, kar so potrebovale kmetije, ki so posamič ali v gruclah poselevali jase tja globoko v zeleno prostranstvo kočevskih gozdov. Od tam so v trgovino prihajali kupci. Mima jih je precej poznala še iz Sušice, kamor je hodila v šolo. V Sušice so hodili tisti čas slovenski otroci, na Laza pa je bila osnovna šola za otroke Kočevarjev. Tam so se učili nemško.

Trgovina je delala vse do prvih let italijanske okupacije. Potem jo je oče zaprl. Jo je pač moral, saj so bile police prazne. Spraznili pa je niso italijanski vojaki, ki so sicer precej domačinov odpeljali v koncentracijska taborišča, temveč partizani, katerih varno zaledje so bila širna gozdna prostranstva za vasjo. Kot trgovec je oče veljal za razrednega sovražnika in nič ni pomagalo dejstvo, da je bil Slovenec, da osvobodilnemu boju ni bil nenaklonjen in da je bila trgovina na tako velikem območju nujno potrebna. Ne, za odneseno blago ni dobil nobenega povračila in vrata prodajalne so ostala zaprta tudi po vojni.

Jankova Mima je imela rada živali in živali so jo v tistih težkih povojnih letih preživljale. To je bila drobnica, ovce in koze, ki jih je kupovala na sejmi ob belokranjski železnici vse tja do Karlovca, in potem vzrejala na domačih pašnikih, pa goveja živina, največ krave, ki so ji dajale mleko. Kadar je bilo treba, jih je vpregla v plug in z njimi obrnila zemljo na domačih njivah. Ta je bila potem vsa prhka in voljna dajati toliko, da je zadostovalo za skromno gospodinjstvo.

Potem je tu še Bič ali B'č, kakor mu pravijo domačini. Skrivnostni kraj, kamor je Mima zelo nerada zahajala. Pa saj ji niti ni bilo treba, kajti doma so imeli velik vodnjak, ki so ga vode ob pomladnem in jesenskem deževju tako napolnile, da so zaloge ponavadi zadostovale za celo leto. Včasih, ob največji suši, pa je bilo le treba tja po vodo ali na pranje. To je nekakšen vaški izvir, v katerega se je treba do vode spustiti po kamnitih stopnicah. Višina vode v izviru niha z gladino podtalnice. Ob velikem deževju lahko kar precej naraste. Prav s tem Bičem je povezanih tudi nekaj grozljivih zgodb, zaradi česar se je Mima temu kraju izogibala, če je le mogla.

Prva zgodba govori o fantu, ki je bil zelo zaljubljen, njegova izbranka pa mu ljubezni ni vračala. Brezup ga je prignal tako daleč, da je dekletu prerezal grlo, sam pa svoje je življenje končal v Biču. Tudi druga zgodba je žalostna. Govori o že zrelem možaku, gospodarju in očetu. Žena mu ni bila zvesta. Svojo ljubezen je poklanjala vsakemu, ki se je je pozelel. Tudi on si je poiskal mir in uteho v hladnem Biču.

Zdaj je Mima že stara in Bič ter Uršna sela se zdita skoraj nedosegljiva. Dom starejših občanov v Šmihelu, kjer živi, pa je poln podobnih zgodb iz naše bližnje preteklosti. Tu živijo ljudje, ki jih edini še poznajo. Nekateri so ta dom včasih posmehljivo imenovali Predjamski grad, v resnici pa je zakladnica, odprta vsakomur, ki jo previdno in s spoštovanjem odpira.

TONE JAKŠE

S POLICISTI V AKCIJI PROMIL

Vse manj alkoholnih hlapov za volanom

Mračilo se je že, ko so se v soboto zvečer izpred policijske postaje Črnomelj odpravile v noč štiri patrulje osmih policistov, po polnoči pa še štiri. Može v modrem so imeli posebno nalogo, saj jim je pred tem prometni inšpektor na Policijski upravi Novo mesto Jožef Kočevar dal napotke za nočno akcijo Promil, ki je potekala od 7. ure zvečer do 7. ure zjutraj. Prva postaja je bilo parkirišče Pri Bučku v Dragovanji vasi pri Črnomlju.

Policisti so si takoj nadeli odvesne jopiče, v avtomobilih poiskali svetleče loparčke za ustavljanje in akcija, ki je bila za mnoge neprijetno presenečenje, se je pričela. Minila je pač še ena lepa jesenska sobota, ko so mnogi potrgali še zadnje grozdje v vinogradih ali pa ga že pridno prešali v zidanicah.

Inšpektor Kočevar se je postavil na cesto in ustavljanje voznikov se je pričelo. Ni bilo izjem. Vsakega, ki je pripeljal mimo, je čakal preizkus alkoholiziranosti. "Dober večer! Kontrola dokumentov, prosim. Izvajamo akcijo Promil. Odrejam vam preizkus alkoholiziranosti," se je v temi slišalo iz vseh strani, saj so to delali kar štirje policisti naenkrat. Večina voznikov se je strinjala in postopek se je pričel. "Ste v zadnjih petnajstih minutah zaužili kaj alkohola, ste kadili, imate morda v žepu mobilni telefon? No, če ne, potem si tule vzemite ustnik in ga vstavite na alkotest. Močno pihnite in pet, sedem sekund enakomerno pihajte! Kar močno, nič se ne more pokvariti. Ne ustrašite se, ker bo piskalo," so več ali manj prestrašenim voznikom, od katerih so mnogi pihali prvič, govorili policisti. Rezultati, ki so jih vsakemu takoj pokazali, so v glavnem kazali 0,0 promila.

Pripeljal je tudi mlad fant. Ker je malo prej imel v ustih še cigareto, je moral nekaj minut počakati na alkotest. Vozil je trezen, toda ker so policisti posumili, da vozi pod vplivom mamil, so mu odredili strokovni pregled z odvzemu urina v črnomaljskem zdravstvenem domu, rezultat analize pa bo prispeval Inštitut za sodno medicino v Ljubljani. Seveda fant ni bil ravno navdušen: "Pokvarili ste mi sobotni večer," je dejal in se le odpeljal s policisti. Sicer pa so se vsi ustavljeni vozniki do policistov obnašali zelo prijazno in vljudno, kar ni ravno običaj. Do mož v modrem so namreč nekateri tudi žaljivi in nesramni, "ampak to si upajo, ko ustavlja po dva, ne pa, ko nas je toliko na kupu," je dejal mlad policist.

Seveda belokranjska policijska "zaseda" ni bila več skrivnost. Samo pet minut po pričetku akcije je novomeški Radio Krka že obvestil o Promilu. "Nič hudega, naj ljudje vedo, da gre zares in ustavimo vsakega. Zavedamo se, da že naša prisotnost na cestah deluje preventivno in pripomore k varnosti vožnje in k zmanjšanju prometnih nesreč. Vsaka tovrstna akcija, kot je Promil, je v javnosti odmevna in mnogi spet pomislijo na morda že pozabljeno strogost zakona pa tudi na dejstvo, da alkohol in droge ne gredo skupaj z volanom," je dejal Kočevar, ko sva se odpeljala proti semiškemu koncu, kajti tudi policijske patrulje so se razkropile po Beli krajini in voznike "presenečale" na različnih krajih.

Policista v bližini Semiča sta naletela tudi na manj populne

udeležence v prometu. Voznik, ki je mirno povedal, da je pil, ker prihaja s trgovine, je napihal

KOROŠEC NI NIČ NAPIHAL - Edini od ustavljenih voznikov, ki se je pri pihanju pustil ovekovečiti za vse čase, je bil Korošec, ki je v Belo krajino pripotoval po svojo ženo, ki je trkala v Tanč Gori. Seveda je napihal nulo. (Foto: L. M.)

1,12 promila alkohola in je avto lepo parkiral ob cesti ter se na svoj cilj odpravil peš. Manj veselja je pokazal mlajši moški, ko je meritev pokazala, da ima v organizmu 0,56 promila alkohola, dejal, da to ne more biti res, saj je spil le eno pivo, res pa je tudi, da od kosila ni nič jedel. Policist mu je ponudil strokovni pregled v črnomaljskem zdravstvenem domu, pa ga ni sprejel, češ da zdajle, nima časa, ker bi že pred pol ure

Slovenski modni utrip

Tudi slovenska moda ni več, kar je včasih bila. Povečuje se prodaja zahtevnejšim kupcem na domačem trgu, izdelki se prodajajo na konkurenčne tuje trge, prodajalne namesto sivih in zastaralih postajajo svetle, sodobno opremljene in prijaznejše kupcem. In kar je najpomembnejše, dolgočasne kolekcije oblačil in obutve nadomestja zbir izdelkov, za katerimi se skriva prava modna filozofija.

Na nedavnem modnem utripu, kot so organizatorji pomenovali veliko modno srečanje v prostorih Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) v Ljubljani, se je predstavilo 15 vodilnih slovenskih proizvajalcev oblačil, obutve in modnih dodatkov, od sevnške Lisce in Kopitarne, novomeškega Laboda in metliške Beti do radovljške Almere, murskosoboske Mure, tržiškega Peka, kranske Planike, žirovske Alpe, škofje-loškega Kroja in Lokateksa ter vrhnjske Industrije usnja. "Kogar ni bilo tam, ga ni", bi lahko dejali modni strokovnjaki, ki so bili nad modnim srečanjem naravnost navdušeni.

Najprej so jih na predavanjih seznanili z modnimi trendi, odprli priložnostno razstavo in jim na koncu nudili izčrpano modno revijo na temo pomlad in poletje 2001. Oblikovalci so tudi tokrat presenetili z modnimi idejami, ki so se spremenile v kolekcije za prihodnjo sezono. Barve, detajli, linije, ki sledijo telesu, prostonost... Vse v imenu ženskevosti, ki se že nekaj sezon vztrajno vrača k NJEJ, in v imenu moškosti, ki jo ohranja ON. Modni utrip pod vodstvom Društva modnih oblikovalcev in modelarjev Slovenije ter GZS so različne sloge, ki so na koncu prepuščeni izbiri posameznika, združili v tri teme: osebnost, praznovanje življenja in življenjska moč. Se prepoznate v katerem izmed njih?

JERCA LEGAN

moral biti v Semiču. Zato ga čaka srečanje s sodnikom za prekrške, za 24 ur pa so mu tudi odvzeli vozniško dovoljenje. Škoda, da se ni strinjal z napihano številko, saj bi jo sicer zaradi tolerance odnesel mnogo boljše.

"Alkoholiziranost v prometu se k sreči manjša, lani je bilo vinjenih povzročiteljev prometnih nesreč na področju naše uprave 11,60 odstotkov, letos je malo manj, 10,50 odstotkov. V glavnem ostajajo občasni pivci, ki si alkohol privoščijo na raznih zabavah, ter odvisneži, ki bi bili v večini potrebni tudi alkoholnega zdravljenja," je povedal inšpektor Kočevar. Prav zaradi njih je povprečna vrednost alkoholiziranosti pri nas še vedno visoka - 1,75 promila.

Ob mojem vračanju domov, ko je v naših krajih že divjalo pravo neurje, mnogi pa so mirno spali, so policisti še ostajali na svojih delovnih mestih. Niso le ustavljali ljudi, da bi preizkušali njihovo vinjenost, temveč so jih tudi opozarjali na pravilno hitrost vožnje, na pripenjanje z varnostnim pasom, kar

naj velja tudi za otroke na zadnjih sedežih, na potrebno opremo ipd. Spet drugi policisti pa so se ukvarjali s čisto drugimi problemi. Kot je bilo slišati s sporočil po zvezi, jih je nekaj odšlo na ogled samomora neke ženske, odprava z vodnikom službenega psa pa se je odpravila delat red in mir v hišo, kjer je moški svojo družino strahoval z nožem.

Policijsko delo je pač takšno, zato se ne gre jeziti, ko jih zagledamo na cesti. Velikokrat, ko potrebujemo njihovo pomoč, so še kako dobrodošli.

V sobotni akciji Promil so policisti v Beli krajini ustavili 138 voznikov in jih 48 preizkusili z alkotestom. Pet je bilo pozitivnih, eden je napihal več kot 1,6 promila alkohola, eden pa je preizkus odklonil. Dva voznika sta odklonila strokovni pregled glede alkohola, enemu pa so odredili strokovni pregled v zvezi z mamili. Policisti so na mestu izrekli tri denarne kazni ter izdali devet plačilnih nalogov. Naslednja akcija Promil bo v soboto, 30. septembra.

LIDIJA MURN

NAVODILA SO POMEMBNA - Policisti so vsakemu vozniku pred uporabo alkotesta dali natančna navodila. (Foto: L. M.)

PREPROSTI DODATEK K PREHRANI

Zdravljenje s sokom pšenice

Mnogim bolnikom so pošle moči, da bi spremenili svoj način hranjenja in si s tem pomagali k ozdravitvi. Ena od poti pa je preprost dodatek k prehrani, ki vsebuje hranilne snovi, ki jih telesu primanjkuje. Bolno telo je namreč zastrupljeno, ker ni sposobno izločati strupenih ostankov presnove, je pa tudi podhranjeno zaradi pomanjkljive in neustrezne prehrane. Z navadno prehrano je podhranjenost težko odpraviti. Če pa izberemo izjemno učinkovito prehrano, ki zmene prehraniti in oživiti bistvene funkcije organizma, je to mogoče kljub veliki količini strupov v telesu. In taka hrana obstaja, to so polnovredni klorofilni sokovi.

Polnovredni klorofilni sokovi so sveži presni sokovi, ki jih pridobivamo iz tistih prehransko celostnih živilov, ki so bogati s klorofilom (z listnim barvilom, ki daje rastlinam značilno zeleno, včasih pa škrlatno barvo). Taka živila imajo več pomembnih pomlajevalnih zdravilnih lastnosti, ki so zmanjševanje zaksanosti obolelega telesa, obujanje usihajočih življenjskih funkcij, so lahko prebavljiva in so potrebna za odpravljanje bolnikove podhranjenosti. Med polnovrednimi klorofilnimi sokovi izstopa sok

mlade pšenice. Mlada pšenica je izredno bogato živilo, saj je v decilitr njenega soka več hranljivih snovi kot v dveh litrih soka navadne domače zelenjave. Po mnenju strokovnjakov je sok mlade pšenice (pšenične trave) prehransko najbogatejša tekočina, kar jih človek pozna. Le po kalorični vrednosti je skromen.

Klorofil je po svoji sestavi zelo podoben hemoglobinu v naši krvi, zato nam uspe s klorofilom hitro povečati njegovo količino. Hemoglobin je sestavni del rdečih krvnih teles. Klorofil ali zeleno listno barvilo je učinkovito zdravilo za mnoge akutne in kronične bolezni, kot so npr. arterioskleroza, sinustitis, osteomielitis, gastritis in gastrični ulkusi, drugi kronični ulkusi, majavost zob in krvavenje dlesni, krvavenje krčnih žil, vnetje trebušne mrene, obolenja kože, tuberkuloza, visok krvni pritisk, obolenja srca, jeter in trebušne slinavke, astma, hemoroidi, obolenja debelega črevesja, kronična utrujenost, zaprtje in drugo. Učinkovit je tudi pri zdravljenju psihičnih obolenj in motenj (npr. depresij), z njim je mogoče doseči izboljšanje tudi pri nekrvnih obolenjih. Rane in odrgnine, zdravljene zunanje in notranje s klorofilom, se zacelijo za četrtno časa hitreje.

Da je živilovni klorofilni sok učinkovit, ga je potrebno zaužiti zadostno količino. Če vzamemo za merilo klorofilno najbogatejši sok, to je sok mlade pšenice, ga moramo spiti dnevno 1,1 dcl. Uživati ga začnemo po požirkih, postopoma pa količino povečujemo.

Pšenično travo lahko vzgajamo na njivi, vrtu, zelo dobro se obnese tudi vzgoja na blatnih in stanovanjskih površinah. Vse mora biti pridelano biološko (ekološko, organsko, naravno). Če vzgajamo travo na vrtu ali njivi, ne smemo uporabljati umetnih gnojil in strupenih škropljenj.

ANICA JANEŽIČ-MIKEC

AFORIZMI

- Birokratski mlini lahko meljejo hitreje, če jih podmažeš s finančnim mazivom.
- Slovenija gre naprej - z glavo skozi zid.
- Nič ne pomaga naziv pomladna stranka, če imaš zimski karakter.
- Izrek z napako: Tih mafjska reka gospodarske in politične bregove dere!

MARJAN BRADAC

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 21.IX.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi; 8.30 Mostovi; 9.10 Pod klobukom; 10.00 Zgodbe iz školjke; 10.35 Junaki divjine, nad.; 11.25 Naravni parki Slovenije; 12.20 Naokoli po Nemčiji; 13.00 Poročila - 14.40 Talk show - 14.30 Zoom - 16.30 Poročila - 16.45 Enajsta šola - 17.15 Robin in Rozi, ris. nad. - 17.45 National geographic, nad. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Tednik - 21.05 Turistična oddaja - 21.25 Osmi dan - 22.00 Odmevi, kultura, šport - 23.00 Pisave - 23.30 Portret terorista, dok. oddaja

SLOVENIJA 2

7.25 Sydney 2000 - 19.30 Videospotnice - 20.05 Olimpijska kronika - 22.00 Grace na udaru, nan. - 22.20 Parada plesa - 22.50 Poseben pogled, film - 1.45 Družinska razmerja, nad.

KANAL A

8.15 Dogodivščine Rokca in Binča, ris. - 9.15 Angela, nad. - 10.10 Luz Maria, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Adrenalina - 13.30 Princ z Bel Aira, nan. - 14.00 Matlock, nan. - 15.00 Ricki Lake - 15.55 Oprah show - 16.50 Angela, nad. - 17.40 Luz Maria, nad. - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Dvojčici, nan. - 20.00 Krog prevar, film - 21.40 Lepi časi, film - 22.30 Seinfeld, nan. - 23.10 Roka pravice, nan. - 0.00 Danyjeve zvezde - 1.00 Odklop

POP TV

6.00 Dobro jutro, Slovenija - 9.30 Tri ženske, nad. - 10.30 Divji angel, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 Volitive 2000 - 14.00 Moj bivši mož, nan. - 14.30 Življenje teče dalje, nan. - 15.30 Zakon v L.A., nan. - 16.25 Tri ženske, nad. - 17.15 Divji angel, nad. - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Raztresena Ally, nan. - 20.55 Nikita, nan. - 21.50 Prijatelji, nan. - 22.20 Dharma in Greg - 22.50 Stražar, nan. - 23.40 M.A.S.H., nan. - 0.10 Taksi, nan.

GAJBA TV

9.30 Borzni monitor - 15.10 Živa-magazin - 16.40 Euro PTV - 17.10 Nove dogodivščine Robina Hooda, nan. - 18.00 Sinbadove pustolovščine, nan. - 19.00 Živa-novice - 19.15 Ljubica, otroci so se skrčili, nan. - 20.10 Materinski nagon, film - 22.00 Živa-magazin - 23.00 Euro PTV - 23.30 Zvezdne steze, nan. - 0.20 Družina za umret, nan. - 0.50 Pop bazar

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.30 Risanka - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Tedenski kulturni pregled - 21.30 Iz združenja lokalnih TV

HTV 1

8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 13.20 Velikani 20. stol., nad. - 14.15 Poročila - 14.20 Ženska, ki je ljubila Elvira, film - 16.05 Deček spoznava svet - 17.00 Split - 17.30 Hrvaška danes - 18.20 Kolo sreče - 19.05 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Umreti za svet - 20.45 Kviz - 21.15 Dok. film - 21.40 Nenadoma Susan, nan. - 22.05 Poročila - 22.25 Koncert - 23.45 Poročila - 23.50 Teža, film - 1.30 Smeje se, film - 3.10 Velikani 20. stol.

HTV 2

8.00 Turistične panorame - 14.45 Črna kronika, nad. - 16.25 Newyorška policija, nad. - 17.10 Martin Chuzzlewit, nad. - 18.05 Stolejte naroda, dok. nad. - 19.00 Hugo - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.25 Ženska vojna, nad. - 21.20 Urgenca, nad. - 22.15 Pobrano na Južni ulici, film - 23.35 Umetnine svetovnih muzejev

PETEK, 22.IX.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi; 8.30 Izobraževalna oddaja - 9.00 Risanke; 10.05 Enajsta šola - 10.35 National geographic, nad.; 11.30 Slovenski magazin - 12.00 Usode ljubezni, nad. - 13.00 Poročila - 13.40 Osmi dan - 14.10 Portret terorista, dok. oddaja - 15.00 Vsakdanjik in praznik - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Sedem na mah, lut. igrice - 17.45 Resnična resničnost - 18.20 Dosežki - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Umazani ples, film - 21.40 Deteljica - 21.50 Polž v solati - 22.30 Odmevi, šport - 23.30 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

7.25 POI Sydney 2000 - 19.30 Videospotnice - 20.05 Olimpijska kronika - 21.35 I.A.G., am. nad. - 22.50 Videospotnice - 23.25 Sydney 2000

KANAL A

8.15 Risanka - 9.15 Angela, pon. - 10.10 Luz Maria, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 Princ z Bel Aira, nan. - 14.00 Matlock, nan. - 15.00 Ricki Lake - 15.55 Oprah show - 16.50 Angela, nad. - 17.40 Luz Maria, nad. - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Dvojčici, nan. - 20.00 Rajski svet, dok. oddaja - 21.00 Mladoporočenci - 21.30 Zmenkarje - 21.00 Priča, film - 0.15 Plen, nan. - 1.15 Danyjeve zvezde

POP TV

6.00 Dobro jutro, Slovenija - 9.30 Tri ženske, nad. - 10.30 Divji angel, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 Pop'n'Roll - 14.00 Moj

bivši mož, nan. - 14.30 Življenje teče dalje, nan. - 15.30 Zakon v L.A., nan. - 16.25 Tri ženske, nad. - 17.15 Divji angel, nad. - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.00 Hudičeva zalega, film - 22.45 Teksaški mož postave, nan. - 22.40 Zlobni dvojček, nan.

GAJBA TV

9.30 Borzni monitor - 15.10 Živa-magazin - 16.40 Euro PTV - 17.10 Nove dogodivščine Robina Hooda, nan. - 18.00 Osvojitve, nan. - 19.00 Živa-novice - 19.15 Ljubica, otroci so se skrčili, nan. - 20.10 Pokličite za umor, nan. - 22.00 Živa-magazin - 23.00 Euro PTV - 23.30 Zvezdne steze, nan. - 1.20 Pop bazar

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 18.00 Kulturni pregled - 18.20 Kmetijski razgledi - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Svetovno znani mehurčki, dok. film - 21.00 Novice - 21.20 Brez panike - 21.40 Motosport mundial - 21.50 Vesele tačke

HTV 1

8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 13.20 Raziskovalec, nad. - 14.15 Poročila - 14.20 Deček, ki ni spal, film - 16.00 Otroška nad. - 16.25 Briljanteen - 17.10 Škotska voda, dok. oddaja - 17.30 Hrvaska danes - 18.20 Kolo sreče - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Ženska po imenu Jackie, nad. - 21.45 Mačkovec, film - 23.20 Poročila - 23.40 Filmski maratoni: Sovražna priča; 3.25 Slepa ljubezen, fr. film; 5.00 Popolni cilji, am. film

HTV 2

8.00 Vremenska panorama - 14.15 Zoja, nad. - 15.40 Omerta, nad. - 16.25 Urgenca, nad. - 17.10 Martin Chuzzlewit, nad. - 18.05 Stolejte naroda, dok. nad. - 19.00 Hugo - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kviz - 20.30 Slovesno odprtje Jeseni v Vinkovih - 21.40 Dok. film - 22.35 Čas je za jazz - 23.35 Umetnine svetovnih muzejev

SOBOTA, 23.IX.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi; 8.30 Zgodbe iz školjke; 9.10 Radovedni taček - 9.30 Enajsta šola - 10.00 Veliki pobeg male slonuce, film - 11.35 Srebrnogrivi konjiki, nan. - 12.00 Tednik - 13.00 Poročila - 13.30 Trgovina, nem. drama - 15.00 Anna, am. film - 16.30 Poročila - 16.45 Otroška nad. - 17.10 Fliper in Lopatka, risanka - 17.50 Na vrtu - 18.20 Prelomni trenutki zgodovine, nad. - 18.50 Risanka - 19.00 Danes - 19.05 Utrip - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Razvedrilna oddaja - 21.35 Potovanje predalec, dok. nad. - 22.35 Poročila, šport - 23.05 V New Orleansu, nan. - 23.50 Vran, nan. - 0.30 Sioux City, am. film

SLOVENIJA 2

7.25 POI Sydney 2000 - 19.30 Videospotnice - 20.05 Olimpijska kronika - 22.00 Talo lepo vzgojeni ljudje, fr. film - 23.30 Svetnik, nan. - 0.25 Sydney 2000

KANAL A

8.00 Risanka - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Korak za korakom, nan. - 11.00 Katie Joplin, nan. - 11.30 Mladoporočenci - 12.00 Oče Dowling, nan. - 13.00 Kung Fu, nan. - 14.00 Ljubezen v snegu, film - 15.45 Sever in jug, nan. - 16.45 Življenjska priložnost - 17.50 Divje živali, dok. nan. - 18.40 Divji svet, dok. nan. - 19.30 Glavca, nan. - 20.00 Težka osmica, film - 21.45 Tajna naloga, film - 0.00 Policijska kamera, nan. - 1.00 Čestni bojevniki, nan.

POP TV

7.20 24 ur, ponov. - 8.30 Risanke - 9.00 Hrošče-borgi - 9.30 Knjižni molj Wishbone - 10.00 Harry in Hendersonovi, nan. - 10.30 Košarkarji, nan. - 11.00 Ameriška gimnazija, nan. - 11.30 Sabrina, nan. - 11.50 Mladi Herkul, nan. - 12.15 Deklica in konj, film - 14.215 Ladja zaljubljenih, nan. - 15.205 Nevarna srca, nan. - 16.2015 Pop'n'Roll - 17.2015 Izganjalna vampirjev, nan. - 18.150 Jack in Jill, nan. - 19.15 24 ur - 20.00 Lepo je biti milijonar - 21.00 Miss Slovenije - 23.00 Formula 1, trening - 0.00 Dive, am. film

GAJBA TV

15.00 Živa-magazin - 16.00 Euro PTV - 17.30 Vzoredni svet, film - 19.10 Pica, ti in jaz, nan. - 19.40 Družinski hlevček, nan. - 20.30 Posebna enota, nad. - 21.20 Dosjeji X, nan. - 22.10 Čudodelnik, film - 0.50 Pop bazar

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.55 Kako biti zdrav? - 18.25 Motosport Mundial - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Iz združenja - 20.30 Posavski obzorik - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 22.20 Svetovno znani mehurčki, dok. film

HTV 1

8.30 Poročila - 8.35 National geographic - 9.25 Festival Sibenik - 10.15 Risanka - 10.25 Zvezdne steze, nan. - 12.00 Poročila - 12.35 Am. film - 14.05 Dnevi estrade - 15.15 Andre, am. film - 16.55 Beverly Hills, nad. - 18.05 Melrose Place, nad. - 18.55 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Zabavni program - 21.10 Film - 23.10 Poročila - 23.30 Mini nad. - 1.00 Nočni filmski maratoni

HTV 2

10.00 Potovanja, nad. - 11.00 Otok: Krk - 13.15 Vedno te hočem ljubiti, nad. - 16.30 Črno-belo v barvi - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Zlata krila, nad. - 21.00 Damon, nad. - 21.20 Svet zabave - 21.50 Pravi čas - 23.25 Umetnine svetovnih muzejev

NEDELJA, 24.IX.

SLOVENIJA 1

8.00 Živ žav: Risanke; 10.05 Ozare; 10.10 Dlan v dlani; 11.00 Svet divjih živali, nad. - 11.30 Obzorja duha - 12.00 Ljudje in zemlja - 13.00 Poročila - 13.20 Turistična oddaja - 13.40 4 x 4 - 14.10 Polž v solati - 14.35 Razvedrilna oddaja - 16.05 Prvi in drugi - 16.30 Poročila - 16.50 Vsakdanjik in praznik - 17.45 Alpe-Donava-Jadran - 18.15 Naravni parki - 18.45 Risanka - 18.50 Zrebanje lota - 19.00 Danes - 19.05 Zrcalo tedna - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Zoom - 21.40 Portret - 22.30 Poročila, šport - 23.00 Drive in Camillo

SLOVENIJA 2

6.25 POI Sydney 2000 - 19.30 Videospotnice - 20.05 Olimpijska kronika - 22.05 Nove pustolovščine Nicholas Hulta, nad. - 22.50 Murphy Brown, nan. - 23.15 Šum na srcu, fr. film

KANAL A

8.00 Risanka - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Korak za korakom, nan. - 11.00 Katie Joplin, nan. - 11.30 Zmenkarje - 12.00 Oče Dowling, nan. - 13.00 Kung Fu, nan. - 14.00 Resnica boli, film - 15.45 Sever in jug, nan. - 16.45 Klit: Kupid; Glas bojevnika; Ruby Wax - 20.00 Porotnik, film - 21.40 Stilski izizz - 22.10 Browninova verzija, film

POP TV

7.20 24 ur, ponov. - 8.30 Risanka - 9.00 Hrošče-borgi, nan. - 9.30 Knjižni molj Wishbone, nan. - 10.00 Harry in Hendersonovi, nan. - 10.30 Košarkarji, nan. - 11.00 Ameriška gimnazija, nan. - 11.30 Pop'n'Roll - 12.30 Nevarna srca, nan. - 13.30 Miss Slovenije - 15.30 Puščavski ogenj, nad. - 17.15 Najnevarnejše živali sveta, nad. - 18.10 Volitive 2000 - 19.15 24 ur - 19.50 Formula 1 - 22.00 Indijski tekač, film

GAJBA TV

15.00 Živa-magazin - 16.00 Euro PTV - 17.30 Severna obala, film - 19.10 Pica, ti in jaz, nan. - 19.40 Družinski hlevček, nad. - 20.30 Posebna enota, nan. - 21.20 Komandosi, nan. - 22.10 Franki zvezda, film - 1.00 Pop blazar

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.25 Belokranjski obzorik - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Moj kraj - 20.30 Smo dobri gospodarji? - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.20 Kmetijski razgledi - 21.35 Kako biti zdrav?

PONEDELJEK, 25.IX.

SLOVENIJA 1

8.00 Tedenski izbor: Utrip; 8.20 Zrcalo tedna; 8.40 4 x 4 - 9.10 Otroške oddaje; 10.40 Resnična resničnost; 11.15 Dosežki; 11.35 Na vrtu; 12.00 Prelomni trenutki zgodovine, nad. - 12.30 Prvi in drugi - 13.00 Poročila - 13.25 Ljudje in zemlja - 14.15 Polnočni klub - 15.25 Pisave - 16.00 Dober dan, Koroska - 16.30 Poročila - 16.45 Radovedni Taček - 17.00 Pleme, nan. - 18.35 Zrebanje 3 x 3 plus 6 - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Hotel ob Vrbskem jezeru, nan. - 21.00 Volitive 2000 - 22.10 Odmevi - 23.10 Tantadruj, TV film

SLOVENIJA 2

6.25 POI Sydney 2000 - 19.30 Videospotnice - 20.05 Olimpijska kronika - 22.00 Spomini na prvo ljubezen - 23.00 Brane Rončel izza odra - 0.25 Ulice posute z zlatom, am. film

KANAL A

8.15 Risanka - 9.15 Angela, pon. - 10.10 Luz Maria, film - 11.00 Oprah show - 12.00 Danyjeve zvezde - 13.30 Princ z Bel Aira, nan. - 14.00 Matlock, nan. - 15.00 Ricki Lake, pogovorna oddaja - 15.55 Oprah show - 16.50 Angela, nad. - 17.40 Luz Maria, nad. - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Dvojčici, nan. - 20.00 Prava stvar, film - 22.10 Roswell, nad. - 23.10 Seinfeld, nan. - 23.40 Roka pravice, nan. - 0.40 Danyjeve zvezde - 1.30 Odklop

Nagrade v Novo mesto in Črnomelj

Žreb je izmed reševalcev 36. nagradne križanke izbral Miro Kraševac in Nedo Štrbenec iz Novega mesta ter Marijo Banovec iz Črnomlja. Kraševčevi je pripadla denarna nagrada, Štrbenčeva in Banovčeva pa bosta za nagrado prejeli knjigo. Nagradjenkam čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 2. oktobra na naslov: Dolenjski list, Germova ulica 4, p.p. 212, 8001 Novo mesto, s pripisom "križanka 38". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

Rešitev 36. križanke

Pravilna rešitev 35. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: SOLINAR, EPOLETA, RADOVAN, AVRIKELJ, DIN, ROA, ASSISI, BASK, STAŽ, KOR, KAVL, SENAT, ETA, ETAŽERA, ZENICA, ATON, ARAFAT, NONA.

POP TV

6.00 Dobro jutro - 9.30 Tri ženske, pon. - 10.30 Divji angel, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 Volitive 2000 - 14.00 Moj bivši mož, nan. - 14.30 Ladja zaljubljenih, nan. - 15.30 Urgenca, nan. - 16.25 Tri ženske, nad. - 17.15 Večna ljubezen, nad. - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 O psih in mačkah, film - 21.45 Volitive 2000 - 22.30 Nagobčnik za jezikavko, nad. - 23.20 Stražar, nan. - 0.10 M.A.S.H., nan.

GAJBA TV

9.30 Borzni monitor - 15.10 Živa-magazin - 16.40 Euro PTV - 17.10 Nove dogodivščine Robina Hooda, nan. - 18.00 Osvojitve, nan. - 19.00 Živa-novice - 19.15 Ljubica, otroci so se skrčili, nan. - 20.10 Devica - v živo, film - 22.00 Živa-magazin - 23.00 Euro PTV - 23.30 Zvezdne steze, nan. - 0.20 V imenu pravice, nan. - 1.10 Pop bazar

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 18.30 Sportni pregled - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Pokličite župana - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Moj kraj, ponov. - 21.45 Sportni pregled

TOREK, 26.IX.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi; 8.30 Mostovi; 9.00 Risanka; 10.00 Štirideset zelenih slonov, nan.; 10.20 Dober večer; 11.10 Potovanje predalec - 12.00 Hotel ob Vrbskem jezeru, nem. nan. - 13.00 Poročila - 14.10 Alicia, evrop. kult. mag. - 14.35 Tantadruj, film - 16.00 Prislunimo tišini - 16.30 Poročila - 16.45 Oddaja za otroke - 17.10 Moje mestce, nan. - 17.45 Moč in sijaj starega Rima, dok. nan. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Na morje, nan. - 21.00 Volitive 2000 - 22.10 Odmevi, šport - 23.10 Letting go, drama

SLOVENIJA 2

7.25 POI Sydney 2000 - 19.30 Videospotnice - 20.05 Olimpijska kronika - 22.00 Postman blues, jap. film - 0.00 Svet poroča - 0.30 Z umetniki...

KANAL A

8.15 Risanka - 9.15 Milady, nad. - 10.10 Luz Maria, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 Princ z Bel Aira, nan. - 14.00 Matlock, nan. - 15.00 Ricki Lake, pogovorna oddaja - 15.55 Oprah show - 16.50 Milady, nad. - 17.40 Luz Maria, nad. - 18.30 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.00 Vsi županovi možje, nan. - 19.30 Dvojčici, nan. - 20.00 Kviz - 20.30 Enota Delta 1, film - 22.40 Tretja izmena, nad. - 23.30 Seinfeld, nan. - 0.00 Roka pravice, nan. - 1.00 Danyjeve zvezde

POP TV

6.00 Dobro jutro - 9.30 Tri ženske - 10.30 Večna ljubezen, nad. - 11.30 Ne pozabi me nikdar, nad. - 12.30 Volitive 2000 - 14.00 Moj bivši mož, nan. - 14.30 Pop'n'Roll - 15.30 Urgenca, nan. - 16.25 Tri ženske, nad. - 17.15 Večna ljubezen, nad. - 18.15 Ne pozabi me nikdar, nad. - 19.15 24 ur - 20.00 Otrok preveč, film - 21.45 Volitive 2000 - 22.30 Bolnišnica upanja, nan. - 23.20 Stražar, nan. - 0.10 M.A.S.H., nan.

GAJBA TV

9.30 Borzni monitor - 15.10 Živa-magazin - 16.40 Euro PTV - 17.10 Xena, nan. - 18.00 Osvojitve, nan. - 19.00 Živa-novice - 19.15 Beverly Hills, nad. - 20.10 Hladen kot led, film - 22.00 Živa-magazin - 23.00 Euro PTV - 23.30 Zvezdne steze, nan. - 0.20 V imenu pravice, nan. - 1.10 Pop bazar

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.15 Risanka - 18.30 Sportni pregled - 18.45 Nas poznate? - 19.00 Novice - 19.15 24 ur - 20.00 Recept za umor, film - 21.35 Novice - 21.50 Sportni pregled - 22.00 Pokličite župana, pon.

SREDA, 27.IX.

SLOVENIJA 1

7.55 Tedenski izbor: Kultura, Odmevi; 8.30 Dober dan Koroska; 9.00 Oddaje za otroke; 11.30 Obzorje duha; 12.00 Na morje, nad. - 13.00 Poročila - 14.25 Velik pobeg male slonice, film - 16.00 Mostovi - 16.30 Poročila - 16.45 Pod klobukom - 17.45 Junaki divjine, nad. - 18.45 Risanka - 19.00 Kronika - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Nočni metulji, nad. - 21.00 Volitive 2000 - 22.10 Odmevi, kultura, šport - 23.05 Bazovica - 23.55 V Bachovem letu

SLOVENIJA 2

7.20 Videospotnice - 8.00 POI Sydney 2000 - 19.30 Videospotnice - 20.05 Olimpijska kronika - 20.40 Liga prvakov v nogometu - 22.40 Morlock, nem. nan.

KANAL A

8.15 Risanka - 9.15 Milady, nad. - 10.10 Luz Maria, nad. - 11.00 Oprah show - 12.00 Danyjeve zvezde - 13.30 Princ z Bel Aira, nan. -

izdaja

3,6-12 mesečna
zakladna menica

varna in likvidna naložba

Zakladna menica je serijski, imenski, kratkoročni vrednostni papir, obrestovan po nominalni obrestni meri in izdan v apoenih po 10.000 SIT

Pooblaščenici vpisniki:

**ABANKA d.d. Ljubljana, 01 471 82 00 • BANK AUSTRIA CREDITANSTALT d.d., Ljubljana, 01 477 78 53 • BANKA VIPA d.d., 05 338 50 00
NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d., 02 229 22 90
SKB BANKA d.d., 01 471 51 88 • NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana, 01 476 52 06 • FACTOR BANKA d.d., 01 437 76 13**

Oznaka menice	Datum avkeleje	Datum izplačila	Število dni
TZM29 • DZM03	26.09.2000 • 26.09.2000	28.12.2000 • 27.09.2001	91 • 364
TZM30 • SZM07	24.10.2000 • 24.10.2000	25.01.2001 • 26.04.2001	91 • 182
TZM31 • DZM04	28.11.2000 • 28.11.2000	01.03.2001 • 29.11.2001	91 • 364
TZM32 • SZM08	22.12.2000 • 22.12.2000	29.03.2001 • 28.06.2001	91 • 182
TZM33 • DZM05	23.01.2001 • 23.01.2001	26.04.2001 • 24.01.2002	91 • 364
TZM34 • SZM09	27.02.2001 • 27.02.2001	24.05.2001 • 30.08.2001	84 • 182

TZM - trimesečna zakladna menica • SZM - šestmesečna zakladna menica • DZM - dvanajsetmesečna zakladna menica

Za izplačilo obveznosti ob zapadlosti jamči Republika Slovenija

Podrobne informacije pri vseh pooblaščenih vpisnikih in izdajatelju:

Ministrstvo za finance • Zakladnica • Sektor za upravljanje z likvidnostjo proračuna • Beethovnova 11 • 1502 Ljubljana
Telefon: +386 (1) 478 65 55, +386 (1) 478 63 34, +386 (1) 478 62 31 • Telefaks: +386 (1) 425 70 66
E-mail: majda.vrhovec@mf-rs.si, tomaz.oplotnik@mf-rs.si, primoz.dolenc@mf-rs.si
http://www.sigov.si/mf/slov/menice/prosp.html

**SREDNJA ŠOLA ZA GOSTINSTVO
IN TURIZEM NOVO MESTO**
Ulica talcev 3
8000 NOVO MESTO

razpisuje
izobraževanje ob delu za sledeče poklice:

- KUHAR, IV. stopnja
- NATAKAR, IV. stopnja

Pogoji:

- končana osnovna šola ali končani skrajšani program
- zaposlitev v gostinstvu

GOSTINSKI TEHNIK, V. stopnja

(diferencialni izpiti)

Pogoji:

- končana gostinska šola za poklic kuhar ali natak
- (izobraževanje traja 4 semestra)

V jesenskem času šola organizira funkcionalne 5-dnevne tečaje (25 ur).

- tečaj za mlade gospodinje
- tečaj za poznavalce vin (sommelier)
- tečaj za barmane (amaterje)
- biti dober gostitelj v hiši (za mlade moške)
- tečaj za pripravo sladkih jedi (za gospodinje in ljubitelje sladkih jedi)
- tečaj o prometu z nevstekleničenim vinom in vinskim moštom (za gostilničarje)

Vsi tečaji (ob dovolj prijavljenih kandidatih) bodo potekali v prostorih šole v popoldanskih urah od 15. ure dalje.

Informacije dobite v tajništvu šole na tel. št. 07/321-527.

Kmečka zadruga Sevnica, z.o.o.
Sevnica, Savska cesta 20/c,

objavlja prosto-delovno mesto

DIREKTORJA ZADRUGE

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo agronomske ali ekonomske smeri,
- da ima tri oz. pet let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih,
- da predloži koncept dolgoročne poslovne strategije.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta. Z izbranim kandidatom bo sklenjeno delovno razmerje za čas trajanja mandata.

Kandidati naj pismene prijave z življenjepisom, dokazili o izobrazbi, opisom delovnih izkušenj in konceptom dolgoročne strategije zadruga pošljejo na naslov: **KMEČKA ZADRUGA SEVNICA, Savska cesta 20/c, 8290 SEVNICA**, s pripisom "za razpisno komisijo", v 15 dneh po objavi. Kandidati bodo o izbiri obveščeni pismeno.

KZ KRKA, z.o.o., PE AGROSERVIS - PRODAJA VOZIL - LEASING,
Knafečeva 2, Novo mesto, v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 24.9.2000, objavlja javno licitacijo naslednjih poškodovanih in rabljenih vozil:

Zap.

št.	Znamka in tip vozila	Letnik	Izkl. cena v SIT
1.	CITROEN XSARA break 1.6	2000	1.100.000
2.	ŠKODA FABIA 1.4	2000	1.400.000
3.	HYUNDAI ACCENT 1.3 LS	1998	250.000
4.	VW POLO 1.6 Classic	1996	450.000
5.	SEAT IBIZA 1.4	1998	250.000
6.	VW POLO 1.6 Classic	2000	300.000
7.	PEUGEOT 206 1.4	2000	1.100.000
8.	DAEWOO LANOS 1.5	2000	500.000
9.	RENAULT 19 Limited	1995	200.000
10.	RENAULT MASTER Furgon 2.8 DT	1999	500.000
11.	FIAT PUNTO 55 S	1997	200.000
12.	VOLVO 440 TURBO	1992	250.000
13.	PEUGEOT 106 1.0	1999	900.000
14.	PEUGEOT 306 XR	1996	200.000
15.	DAEWOO NUBIRA Wagon 1.6	1998	1.300.000
16.	PEUGEOT BOXER 2.4	1999	2.900.000
17.	TAM 130 T 11 B 1	989	300.000

Licitacija bo v nedeljo, 24.9.2000, ob 9. uri v prostorih PE Agroservis, Knafečeva 2, Novo mesto. Ogled vozil bo v petek, 22.9.2000, od 8. do 15. ure, ter eno uro pred začetkom licitacije. 10-odst. vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Vozila pod zap. številko 15, 16 in 17 so rabljena, nepoškodovana in v voznem stanju.

KZ Krka z.o.o., Novo mesto

BUKOVEC Z DRUŠČINO - Nemški ovčarji so že 15 let del Bukovčevega življenja. (Foto: P. M.)

Republika Slovenija
UPRAVNA ENOTA NOVO MESTO

Oddelek za okolje in prostor

Novo mesto, Seidlova c. 1

8000 Novo mesto

Upravna enota Novo mesto, Oddelek za okolje in prostor, Seidlova c. 1, objavlja v skladu s 60. členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93)

JAVNO NAZNANILO

I.
KRKA, tovarna zdravil, d.d., Novo mesto, Šmarješka c. 6, je zaprosila Upravno enoto Novo mesto, Oddelek za okolje in prostor, za izdajo dopolnilnega enotnega dovoljenja za gradnjo testne postaje (linija NOTOL) v prizidku k tabletnemu oddelku v Ločni, na zemljišču parc. št. 992/33 in 992/26, k.o. Bršljin.

II.
Možni vplivi na okolje so emisije v zrak, vodo in hrup. Pričakujejo se emisije prahu, odpadne vode od pranja in čiščenja proizvodnih prostorov in opreme, ki vsebujejo farmacevtske substance, emisije hrupa iz sistemov za klimatizacijo, trdni odpadki s farmacevtskimi substancami in trdni, komunalnim podobni odpadki. Testna postaja po svoji velikosti spada med majhne onesnaževalce. Z ustreznim ravnanjem pri obratovanju objekta bodo emisije v zrak in vodo neznatne oziroma zanemarljive, stanje tehnike za ravnanje z odpadki pa se ocenjuje kot ustrezna. Iz poročila o vplivih na okolje, ki ga je izdelala Envita, d.o.o., Ljubljana, izhaja, da z gradnjo testne postaje ne bodo nastajale dodatne emisije, ker se v testno postajo preseli le obstoječa proizvodnja in je predvideni poseg v celoti sprejemljiv za okolje.

III.
Javna predstavitev osnutka dopolnilnega enotnega dovoljenja za gradnjo testne postaje (linija NOTOL) v prizidku k tabletnemu oddelku v Ločni, na zemljišču parc. št. 992/23 in 992/26, k.o. Bršljin, ter poročila o vplivih na okolje bo v prostorih Mestne občine Novo mesto, Seidlova c. 1, I. nadstropje, v času uradnih ur od 25.9.2000 do 12.10.2000, kjer bo predložena dokumentacija in knjiga za vpis pripomb. Vsi krajanje Krajevne skupnosti Ločna-Mačkovec in ostali interesi imajo možnost ogleda dokumentacije ter podati pismene pripombe v knjigo pripomb.

IV.
Javna obravnava in zaslišanje nosilca posega v okolje in prostor bo v sredo, 4.10.2000, v prostorih Krajevne skupnosti Ločna-Mačkovec, Seidlova c. 28, s pričetkom ob 16. uri.

Upravna enota Novo mesto

Vzreja psov v Beli krajini

Andrej Bukovec iz Čudnega sela že 13 let vzreja nemške ovčarje, sedaj tudi foksterierje

ČUDNO SELO - Andrej Bukovec si je prvega psa kupil pred 15 leti. Danes ima pasarno s približno dvajsetimi nemškimi ovčarji in foksterierji. Njegovi nemški ovčarji so na raznih tekmovanjih osvojili že več kot 30 pokalov.

Bukovec je najprej začel z vzrejo nemških ovčarjev in pred 13 leti je imel prvo leglo. Kasneje je pri Mednarodni kinološki zvezi v Švici registriral pasarno z imenom Zeleni Jurij. Vsi nemški ovčarji so šolani. Bukovec se je hotel letos prijaviti na svetovno prvenstvo, vendar je zamudil s prijavo, zato bo tekmoval drugo leto. Dve nemški ovčarki z vrhunskim rodovnikom je kupil v Nemčiji. Ena je celo hčerka mladinskega svetovnega prvaka. Psi tudi pari v Nemčiji, kar je zelo drago: "Vzreja ne prinaša dobička, je bolj hobi."

Zasluge za vzrejo foksterierjev pa si lahko prilastita Bukovčeva otroka, ki sta hotela majhnega psa. Tako je pred štirimi leti prišla k hiši Foxi in navdušila družino. Do zdaj je imela že dve legli. Foksterierji so kljub temu, da so lovske pasme, zelo primerni za družinske pse. Še posebej se razumejo z otroki, primerni pa so tudi za stanovanja v bloku, saj imajo zelo kvalitetno dlako.

Za Belo krajino in Dolenjsko je značilno, kot je dejal Bukovec, da sta na repu povpraševanja po psih: "Ljudje še vedno primerjajo ceno rodovniškega psa s ceno prašiča ali teleta." Vendar se tudi tukaj stanje izboljšuje. Ljudje več povprašujejo po psičkih kot po psih, najraje pa imajo spomladanske pse. To izhaja iz zmotnega prepričanja, da so ti psi najboljši. Danes to ne velja več, saj so se razmere za vzrejo psov tako izboljšale, da je vseeno, kdaj je pes rojen.

Vzreja psov je zelo zahtevna, saj vzame veliko časa: "Ves čas moraš opazovati pse, da na koncu že veš, kako dihaajo." Bukovec upa, da se bo vzreja rodovniških psov v Beli krajini bolj razvila. Sam je pripravljen pomagati vsakomur, kdor bi rad začel.

P. MOVRIN

Gusti Škrabec

Odplavali so poslednji zvoki tja daleč med dolenski griče, ljudje pa so kar stali, kot da ne morejo razumeti, da je končana zgodba nekega življenja, življenja človeka, ki so ga imeli radi in so ga dobro poznali.

Gusti Škrabec je bil leta 1938 rojen v vasi Pristavica in se je že pri sedmih letih težko poškodoval z bombo, tako da je popolnoma oslepel in so mu zaradi poškodb amputirali obe roki. Vsi ljudje so zmajevali nad njegovo usodo, prepričani, da bo vse življenje revež, odvisen od milošine drugih. Po koncu druge svetovne vojne je odšel v Zavod za slepo in slabovidno mladino, dokončal osemletko, se vpisal v redno gimnazijo, zatem pa še na pravno fakulteto, kjer je 1965 diplomiral. Prav tu se človek zamisli in si ne more kaj, da si ne bi zastavil vprašanja: le kako, popolnoma slep in brez rok?

Veliko napora je Gusti vložil v svoj študij in kasnejše delo, v veliko oporo mu je bila pri tem njegova žena, oba otroka in prijatelji. Pri vsem njegovem delu pa je bilo zanimivo to, da ni nikoli izpostavljaj svoje invalidnosti in je hotel biti povsod enak z drugimi, zdravimi ljudmi in sebi in drugim dokazoval, da se da z veliko volje doseči tisto, kar je na videz nedosegljivo. In prav zato je bil naš Gusti poseben človek.

JOŽE ZUPANC

Tine Cvitko

Minuli teden je nenadoma umrl član našega društva upokojencev Tine Cvitko.

V službi je bil pri policiji. Bil je vesten delavec. Družino si je ustvaril v Šentjernej. Tine je imel dolga leta zelo bolno ženo. Večkrat sem ju obiskala in bila ganjena, kako ljubeče jo je sam negoval. Vedno me je prosil, če bom ob njegovi smrti imela govor. Žal me je vest o njegovi smrti doletela na Hvaru. Naj bodo ti skromni stavki v spomin na vse dobro, kar je v življenju storil.

TINCA KUHELJ

Milan Tekavec, nagradenec Zadrzne zveze Slovenije, za trajen doprinos k razvoju zadrznštva

Nagradenec
Zadrzne zveze
Slovenije

Milan Tekavec iz Velikih Lašč

VELIKE LAŠČE - V sredo, 30. avgusta, je na 38. Kmetijsko-živliskem sejmu potekal Dan zadrznštva, ki je v kraj Veliki Osoinik in s tem tudi občino Velike Lašče prinesel prestižno nagrado. Milan Tekavec, kmet in bivši župan občine, je dobil najvišje priznanje Zadrzne zveze Slovenije za življenjsko delo in trajen doprinos k razvoju zadrznštva.

Milan je bil od mladih dni aktiven v zadrznih organizacijah. Bil je tudi član upravnega in nadzornega odbora KZ Velike Lašče, en mandat je deloval v živinorejskem odboru ZKS, en mandat pa je bil tudi član predsedstva ZKS. Kot kmet je veliko sodeloval tako s KZ Velike Lašče kot tudi z ZKS. Med prvimi na tem območju so kupili traktor ter poskusili novosti, kot je bilo takrat siliranje krme ter pašno-kosni sistem. Za življenjsko delo podeljuje ZKS le dve priznanji letno, drugo je odšlo v Kamnik.

B. ŽAGAR

Ilegalcev spet polno

POSAVJE - Policisti so na območju PU Krško pretekli teden med drugim prijeli 7 bosanskih in 2 romunska državljan, med 16. in 18. septembrom pa še 13 tujih državljanov.

GPG, d.d., Ljubljana
Poslovna enota Novo mesto
8000 NOVO MESTO, Kandijska cesta 60
Tel. št.: 068/373-16-60, 373-16-61

zaposli:

1. VODJE GRADBIŠČ

Pogoji:

- dipl. inž., inž. gradbeništva, gradbeni tehnik
- zaželen strokovni izpit,
- delovne izkušnje v gradbeništvu

2. GRADBENE DELOVODJE

Pogoji:

- gradbeni delovodja
- delovne izkušnje v gradbeništvu

3. ZIDARJE

4. TESARJE

5. ŽELEZOKRIVCE

Pogoji:

- ustrezna stopnja strokovne izobrazbe za posamezen poklic,
- lahko tudi gradbeni delavec usposobljen z delom za posamezni poklic
- ustrezne delovne izkušnje

Delo bo potekalo na terenu (Dolenjska) in v poslovnih prostorih glede na potrebe družbe.

Z izbranimi kandidati bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas.

Strokovnim sodelavcem nudimo možnost razvoja kariere, stimulativno plačo in nagajevanje po rezultatih dela.

Za dodatne informacije lahko pokličete na tel. št. 07/373-16-61 ali se osebno oglašite v kadrovske službi na sedežu poslovne enote.

Pisne ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazili o izobrazbi ter referencami, pošljite v 8 dneh po objavi oglasa kadrovske službi poslovne enote, na naslov:

GPG, d.d., Ljubljana
Poslovna enota Novo mesto
8000 NOVO MESTO, Kandijska cesta 60

ZAHVALA

*Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče,
le solza in duša ve,
kako boli, ker te več ni.*

Ob boleči izgubi drage žene in mame

ALOJZIJE MARKOVIČ

roj. Novljan

Gor. Gradišče 14,
Dolenjske Toplice

se zahvaljujemo vsem, ki ste jo v življenju imeli radi, spoštovali in ji v hudih trenutkih stali ob strani, se je spomnili v molitvi, ji poklonili cvetje in jo pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala gospodu župniku Kožuhu, patronažni službi, še posebej sestri Jelki, Urološkemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto ter dr. Borutu Kraglju iz Onkološkega inštituta.

Vsi njeni

ZAHVALA

Globoko pretreseni še vedno ne moremo verjeti, da nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in dedi

LOJZE URBANČ

iz Gubčeve ulice 3

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pisne in ustne izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter vso pomoč in pozornost v najtežjih trenutkih. Hvala medicinskemu osebju Splošne bolnišnice Novo mesto in osebju Kliničnega oddelka za abdominalno kirurgijo KC Ljubljana za vso skrb in nego v času bolezni. Najlepša hvala LD Škocjan, pevskega zboru Globoko, rogistom ter vsem ostalim lovcom za izjemno slovo na pogrebu. Zahvaljujemo se tudi gospodu Milošu Kovačiču za čudovite misli ob slovesu, župniku Cirilu in gospodu Francu Bregaču za poslovljni govor. Še enkrat najlepša hvala vsem, ki ste žalost in bolečino delili z nami in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Pepca, hčerki Sonja in Nataša z družinama

ZAHVALA

*Delo, trud, trpljenje -
to bilo tvoje je življenje.*

V 72. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, tast, brat in stric

JOŽE LEŠNJAK

kovač v pokoju
iz Volčkove vasi 9 pri Šentjerneju

Naša skupna zahvala naj velja vsakemu posebej: sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem, znancem, sodelavcem KZ Agro servisa in sodelavcem kuhinje Splošne bolnišnice Novo mesto, zdravnikom in osebju EIT oddelka bolnice Novo mesto za trud, g. dekanu Trpinu za lepo opravljen obred in cerkvenim pevcem za zapete žalostinke. Vsem iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama, sestra in teta

KATICA POVŠE

iz Novega mesta, Trubarjeva 3

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoci: hči Mojca z možem Vladom, vnuka Jure in Miha, sestre Marica, Marjanca, Martinca in brat Ivan z družinami in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Minilo je leto žalosti, odkar ni v našem domu več dragega moža in očija

SLAVKA KERINA

Sela 6, Šmarješke Toplice

Vsem, ki ste nama v tem težkem letu pomagali, nama bili v oporo, prizgali sveče na njegov prerani grob, iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Kogar imaš rad, nikoli ne umre - le daleč je...

Ob prezgodnji in boleči izgubi

MARJETE ŠTEBLAJ - METE

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti. Iskrena zahvala tudi osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani, delavcem Zdravstvenega doma in Splošne bolnišnice Novo mesto za nesebično pomoč kot tudi mešanemu pevskega zboru Društva upokojencev Novo mesto za sočutno zapete žalostinke.

Žalujoci: vsi njeni
Novo mesto, septembra 2000

IZ PORODNIŠNIC

V času od 4. do 12. septembra so v novomeški porodnišnici rodile: Jerneja Bučar iz Volčkove vasi - Gregorja, Lidija Šraj iz Gor. Podšumberka - Žana, Brigita Škarja z Gor. Jesenic - Roka, Marinka Šterk iz Kanižarice - Luka, Klavdija Kavšek z Broda - Gašperja, Mateja Kobetič iz Črnomlja - Aniko, Sonja Vrana z Mirne - Miha, Nataša Vide iz Grobelj - Blaža, Marjeta Žnidaršič iz Dobrnica - Tjašo, Zorka Hrovat iz Irče vasi - Lučko, Marjeta Uhan iz Rodin - Tino, Tatjana Cvelbar iz Kostanjevice - Timaja, Helenca Skube iz Gor. Ajdovca - Evo, Jožica Lončar iz Družinske vasi - Marka, Nataša Bertole iz Sromelj - Roka, Melita Špiler iz Sp. Starega grada - Žiga, Simona Kunstek iz Rožnega Dola - Urško, Nataša Zidar z Mirne - Laro, Anita Hrovat Vidic iz Meniške vasi - Hano, Marija Voglar iz Prečne - Valentina, Barbara Kastigar iz Žužemberka - Niko, Irena Jakša iz Geršičev - Vanjo, Marjanca Jerman z Otočca - Miha, Špela Jerman s Krke - Katjo, Irena Kernc Peterle z Drečjega Vrha - Špelo, Majda Kovačič z Žalostne gore - Matejko in Matica, Višnja Petrušič iz Kamanja - Anamarijo, Nataša Gorjanc s Tol-

stega Vrha - Bernardo, Melita Povhe iz Leskovca - Gašperja, Barbara Papež z Daljnega Vrha - Gašperja.
IZ NOVEGA MESTA: Mateja Lukan, Šegova 8 - Klaro in Jasmina Jašaragič, Ulica Slavka Gruma 22 - Elvisa.

Čestitamo!

ZAHVALA

*Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče,
le solze in srce ve
kako boli, ko te več ni.*

V 68. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi mož, oče in brat

JOŽE ROMŠEK

iz Tržišča 32

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo družini Blažič za vso pomoč, prijateljem in vsem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in sveče. Hvala g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem in izvajalcu Tišine, govornikom g. Jamšku in g. Gačniku. Hvala zdravniku dr. Senici in patronažni sestri Jožici za vso skrb med boleznijo. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi prezgodnji zadnji poti, in pogrebni službi Novak. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

Tržišče, Vevče, Ljubljana, Vrhnika, Trzic, Smlednik, Adlešiči, Črnomelj, Tržišče, 15.9.2000

OBČINA ŽUŽEMBERK, Grajski trg 33, 8360 Žužemberk
Občane, organe in organizacije ter druge zainteresirane obveščamo, da bodo **JAVNE OBRAVNAVE** osnutka sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin in dolgoročnega plana Občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do leta 2000 in srednjeročnega družbenega plana Občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do leta 1990, **za območje Občine Žužemberk** - dopolnjene 2000, po naslednjem razporedi:

- 26.9.2000 v prostorih OŠ Prevole ob 16. uri.
- 26.9.2000 v prostorih gasilskega doma v Šmihelu ob 18.30.
- 27.9.2000 v prostorih lovske dvorane v Žužemberku ob 17.30.
- 28.9.2000 v prostorih gasilskega doma na Ajdovcu ob 16. uri.
- 28.9.2000 v prostorih gasilskega doma na Dvoru ob 18.30.

Vljudo vabljeni.

Župan Franc Škufca l.r.

V SPOMIN

*Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče,
le solza in duša ve,
kako boli, ker tebe, draga mama,
več med nami ni.*

22. septembra bo minilo žalostno leto, odkar nas je za vedno zapustila naša draga

ANA PLUT

z Vinjega Vrha 12 pri Semiču

Hvala vsem, ki ste jo ohranili v lepem spominu in ji prizigate sveče.

Vsi njeni

ZAHVALA

Tiho in hitro se je od nas poslovila naša draga teta in svakinja

MARIJA ALJANČIČ

roj. Bezeg

stanujoča v Vavpotičevi ulici 4
v Novem mestu

Ob boleči izgubi naše drage se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam in njej v zadnjih trenutkih stali ob strani ter darovali cvetje, sveče in jo pospremili na zadnji poti. Iskrena zahvala tudi osebju Doma starejših občanov v Šmihelu, medicinskemu osebju Urološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, gospodu župniku Cirilu Plešču za lepo opravljen obred in vsem ostalim.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Vsakdo sam stoji na srcu zemlje,
s sončnim žarkom preboden:
in je takoj večer.
(Salvatore Quasimodo)*

V 80. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

IVAN JANKO BEVK

iz Metlike

Hvala vsem sorodnikom, znancem, sodelavcem in sosedom, ki ste nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Ravno tako hvala tudi dr. Mlačku, patronažnim sestram, pogrebni službi Piškurič in g. župniku za opravljen obred.

Vsi njegovi

*Odpočij zdaj trudne si oči,
za vse še enkrat hvala ti.
Dobrota tvojega srca
ne bo nikoli pozabljena.*

tedenski koledar

Četrtek, 21. septembra - **Matej**
Petek, 22. septembra - **Mavricij**
Sobota, 23. septembra - **Slavko**
Nedelja, 24. septembra - **Nada**
Ponedeljek, 25. septembra - **Gojmir**
Torek, 26. septembra - **Justina**
Sreda, 27. septembra - **Damjan**

LUNINE MENE
21. septembra ob 3.30 - **zadnji krajec**

kino

BREŽICE: Od 21. do 24.9. (ob 18.30) Kremenčkovi. Od 21. do 26.9. (ob 20.30) Hiša debele mame. 23.9. (ob 22.15) Buena vista social klub. 27.9. (ob 20.30) Mirno jezero.

ČRNOMELJ: 22.9. (ob 20. uri) in 23.9. (ob 18. uri in 20.30) Misija: nemogoče 2. 24.9. (ob 18. in 20. uri) Opoldanski obračun.
GROSUPLJE: 22.9. (ob 20. uri) Erin Brockowich.
KOČEVJE: 24.9. (ob 19. uri) Erin Brockowich.
KRŠKO: 22. in 23.9. (ob 20. uri) ter 24.9. (ob 18. uri) Erin Brockowich.
METLIKA: 22.9. (ob 20. uri) Opoldanski obračun. 23.9. (ob 18. uri in 20.30) Misija: nemogoče 2.
NOVO MESTO: 21., 22., ter od 25. do 27.9. (ob 18. uri in 20.30) ter 23. in 24.9. (ob 16. in 18.30 in 21. uri) Vihar vseh viharjev.
RIBNICA: 23.9. (ob 22. uri) Erin Brockowich.
VELIKE LAŠČE: 23.9. (ob 20. uri) Erin Brockowich.

MALE OGLASE

sprejemamo tudi po pošti in na telefonsko številko
07/39 30 512

Izven delovnega časa lahko mali oglas oddate na avtomatski telefonski odzivnik.

OSMR TNICE in ZAHVALE

sprejemamo tudi po pošti in na faks številko
07/39 30 540

Male oglase, osmrtnice in zahvale sprejemamo tudi po elektronski pošti na naslov:
info@dol-list.si

Male oglase objavljamo na internetni strani
Dolenjskega lista na naslovu:
http://www.dol-list.si

KMETIJSKI STROJI

KOSILNICO BCS 110 z vozičkom, molzni stroj Virovitica, voz zapravljevek in 2 koma-ta prodam. ☎ (041)913-825. 2492
MALO RABLJENO vrtno kosilnico prodam. ☎ (07)3323 320. 2505

MOTORNIA VOZILA

OPEL VECTRO 2.0i, 5V, letnik 1993, in audi 80 2.0, letnik 1993, lepo ohranjen, prodam. ☎ (041)628-851. 425
SUZUKI MARUTI, letnik 1994, zelo dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)83-578. 2479
JUGO, letnik 1982, 53.000 km, registriran do 4/01, v dobrem voznem stanju, prodam za 59.000 SIT. ☎ (068)27-560, od 19. do 21. ure.
FORD FIESTO 1.3, letnik 1997, registrirano do 6/01, sive kovinske barve, lepo ohranjeno, ugodno prodam. ☎ (0608)21-777 ali (0608)89-292. 2507
R MEGANE 1.4, letnik 1996, lepo ohranjen, prodam. ☎ (041)697-849. 2518
R LAGUNA 1.8, letnik 1996, in passat arriva 1.8, letnik 1993, prodam. ☎ (041)859-936 ali (068)89-364. 2525

KEBOR, d.o.o.
Novi trg, Novo mesto
PREPIS VOZIL
041/546-159

Oddamo v najem
salon za prodajo vozil in opremljen servis na atraktivni lokaciji v Novem mestu.
07/49-59-059

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
Uredništvo: Jožica Dornič (odgovorna urednica), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Pere in Igor Vidmar

Izhaja ob četrkih. Cena izdava 220 tolarjev; naročnina za 26 izvodov v 2. polletju 5.460 tolarjev, za upokojence 4.914 tolarjev, za pravne osebe 10.920 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izdava oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu. Oglasi: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.900 tolarjev (v barvi 3.100 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.800 tolarjev (v barvi 6.200 tolarjev); za razpis 3.500 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9.

Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Germova ulica 4, p.p. 212. Telefoni: uprava 07/39 30 500, odgovorna urednica 39 30 528, propagandna služba 39 30 514, naročniška služba 39 30 508 in 39 30 510, mali oglasi in osmrtnice 39 30 512, računovodstvo 39 30 504 in 39 30 506. Telefaks: 07/39 30 540.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TCR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

PRODAJ

SMREKOVO OBLOGO, ladijski pod, širine 5, 7, 9 in 11 cm, debeline 13, 16 in 20 mm, od 550 SIT, bruna, okrasne zaključne letve prodam. Možna dostava. Mizarstvo Blažič, Družinska vas, ☎ (068)73-587. 2033
OPAŽ in ladijski pod, smrekov, z dostavo, prodam. ☎ (063)451-082. 2064
8-VALNE salonotne plošče, 120 komadov, nove, prodam. ☎ (068)33 26 583. 2478
15 M³ bukovih drv prodam. ☎ (068)66 655. 2483
MOŠT modre frankinje ali žametne črne prodam. ☎ (068)85-954. 2483
KVALITETNO VINO, belo in rdeče, prodam. ☎ (07)30 22 543. 2489
ODPRT kamin in stroj za brušenje parketa prodam. ☎ (01)666-217. 2495
GROZDJE žametne črne iz Leskova pri Krškem prodam. ☎ (031)329-526. 2508
KOTNI TROSED, raztegljiv v ležišče, star leto in pol, moder, skoraj nerabljen, prodam 60 % ceneje kot v trgovini. Ogled v Novem mestu. ☎ (041)412-532. 2528
BIVALNI KONTEJNER, suha gabrova drva in polhovo mast prodam. ☎ (07)33 48 107 ali (041)850-518. 2531
SUHA bukova že razžagana drva prodam. ☎ (068)323-547. 2533
MOŠT modre frankinje prodam. ☎ (068)71-249 ali (041)809-400. 2515

RAZNO

ODKUPUJEMO sekundarne surovine (železo, aluminij, baker, svinec, medenina) ter ostale kovine in kable. Plačilo takoj! ☎ (041)612-861. Novo mesto. 2132
GRADITELJI! Po konkurenčnih cenah in kvalitetno izdelujemo strojne tlake, strojne omote in termo fasade. ☎ (041)642-762.
ZELIŠČAR Nusret Rizvić. Anervin, slovito zdravilo za ženske bolezni, za sproščanje mišične napetosti in krčev ter živčnosti, nespečnosti, za hudo nervozo, sprošča mišice maternice, preprečuje nevarni spontani splav! ☎ (041)886-345, non stop. 2476
PARKETARSTVO KUMAN - brusimo, lakiramo parket, ladijski pod, polagamo laminat, pluto, topli pod. ☎ (041)746-851. 2484
NA NOVO TRGU prodam ali oddam lokal, 50 m². Možna pisarniška dejavnost. ☎ (041)208-773. 2487
BREZ TVEGANJA in stroškov odlične zaslužke. Ni akviziterstvo! Nudimo kredit. ☎ (040)227-071. 2496
ŠTUDENTKA EKONOMIJE inštruirala za osnovno in srednjo šolo. ☎ (031)316-169.
OPRAVLJAM vsa traktorska dela. ☎ (041)961-524. 2514
ZARADI BOLEZNI dam v najem delavnico za popravilo manjših kmetijskih strojev v okolici Novega mesta. ☎ (068)326-242. 2521

SPORTNI CENTER
FIT & FUN
FITNESS - SOLARIJ - MASAŽA
Voranečeva ulica 1
(Regrske košenice)
Novo mesto
Tel.: 068/322-827

ROLETARSTVO
BAYER
Bayer Aleksander, s.p., Stopiče 37 a
068/80 210
040/202 868

URŠKA Novo mesto
več kot plesna šola
ZAJUJATE PLESNIM MOJSTROM!
CELOLETNA PLESNA ŠOLA ZA OTROKE, TEČAJI ZA MATURANTE, VALETO, SKUPINE ZA HIP HOP, ŠPORTNI PLES...
V ZAČETKU OKTOBRA TUDI TEČAJI ZA ODRASLE,
Z OHEJENIM ŠTEVILOM TEČAJNIKOV, V PLESNI DVORANI MARDFI
TEL: 0609 44 041 / 625 949

Avtomehanika
Jurij Murn, s.p.
Resslova 4, Novo mesto
068/24-791
• prodaja vozil
• mehanika
• kleparstvo
• ličarstvo
SUZUKI
Suzuki darilo: do 1.000 l goriva!
UGODNI PLAČILNI POGOJI!

Krekova zavarovalnica d.d.
Ciril Metodov trg 1, Ljubljana
tel.: 061 133 52 50
fax: 061 134 31 36

Ustvarjamo zavarovalnico, ki svojim zavarovancem nudi varnost in si vztrajno pridobiva njihovo zaupanje.

Ustvarjamo jo ljudje, ki nam je dinamično in kreativno delo z ljudmi ter zadovoljstvo zavarovancev izziv.

Nasha vrata odpiramo
NOVIM SODELAVCEM – ZASTOPNIKOM
Za trženje premoženjskih in osebnih zavarovanj na območju celotne Slovenije

Vabimo vas, da se vključite v pozitivno naravnano okolje, kjer bo vaše delo spoštovano in ustrezno ovrednoteno.

Če imate najmanj srednješolsko izobrazbo, poznavanje osnov dela z računalnikom ter vozniški izpit B kat., pošljite vloge z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov:

Krekova zavarovalnica d.d.
Ciril Metodov trg 1
1000 Ljubljana
v roku 8 dni od dneva objave oglasa.

KREKOVA ZAVAROVALNICA d.d.
steber varnosti in zaupanja

Dnevi evropske kulturne dediščine v Krškem
20.-29. september 2000
Valvasorjeva hiša
predavanje, okrogla miza, arhitekturna, slikarska, kiparska delavnica, razstave, koncerti, literarno dramski večer

TESNENJE oken in vrat s silikonskimi tesnili. Velik prihranek pri ogrevanju. Izvajam tudi vsa mizarska popravila. Tel. 07/33 22 750, GSM 041/242 701.

SLUŽBO DOBI

ZAPOSILIMO natakarico, kuharico, snazilko ter dekle za občasno delo za šankom. ☎ 041/956-658.
NATAKARICO in KUJARICO zaposlimo v novomeški okrepčevalnici. Možnost stalne zaposlitve. ☎ 07/33 22 765.
DEKLE za delo v stredbi zaposlimo. Picerija Šentpetr, Otočec, ☎ (041)630-213. 2477
VOZNIKA E- kategorije v mednarodnem transportu zaposlim. ☎ (041)689-021. 2488
V PICERIJi zaposlimo za nedoločen čas ali honorarno natakarice. ☎ (041)794-606. 2491
GALERIJA KRALJ išče dekle ali fanta za honorarno delo (okvirjanje slik). ☎ (07)33 72 720. 2501
MIZARJA ali priučenega delavca v mizarstvu zaposlimo. ☎ (0609)637-114. 2506
PRIPRAVNIKO (KA) gostinske smeri in dekle s prakso v dnevnem baru ter žensko za 4-urno pospravljanje lokala zaposlim. Nedelje proste. ☎ (041)643-707. 2513

Cankarjeva založba, d.d., ponuja prosta delovna mesta za vse, ki bi radi delali v skupinah na terenu. Dobra provizija in brez potnih stroškov. Informacije po tel.: 04/232-51-31.

CELI SVET, d.o.o., Brnčičeva 5, 1231 LJ-Črnuče, zaradi razširitev dejavnosti zaposlimo 2 trgovca-ki v trgovini v Novem mestu in 2 trgovca-ki v Črnomlju. Kandidati naj oddajo vloge s pripisom za katero mesto oz. trgovino na zgoraj navedeni naslov v roku 8 dni od objave oglasa.

VULKANIZERSTVO

ŽELITE redno zaposlitev in nadpovprečen zaslužek? Pokličite na ☎ (07)33 24 901 ali (041)294-172. 2520
ČISTILKO za čiščenje gostinskega lokala zaposlimo v jutranjih urah. ☎ (068)75-143.

STANOVANJA

TRISOBNNO STANOVANJE, 73 m², v Šegovi ul., drugo nadstropje, obnovljeno, vseljivo septembra, prodam. ☎ (041)622-531. 2389
DVOSOBNO STANOVANJE v Smrečnikovi ul. v Novem mestu, 59 m², opremljeno, obnovljeno, prodam. ☎ (041)802-399. 2497
GARSONJERO na Mesnih njivah 9 prodam za 4.200.000 SIT. ☎ (040) 22 55 88. 2498
NA RAKI pri Krškem oddam prenovljeno dvosobno stanovanje z garažo in vrtom. ☎ (07)30 24 084. 2499

ZAHVALE

DRUŽINI BRATKOVIČ IN FRANKO se zahvaljujemo vsem gasilcem gasilske zveze Šentjerneje, gasilec Prekopa, vaščanom ter sovaščanom za hitro in nesebično pomoč pri gašenju gospodarskega poslopja. 2523

ŽIVALI

VALILNICA IZ SENOVEGA obvešča, da zbira naročila za bele kilograme piščance, rjave in grahaste nesnice ter bele težke kokoši. ☎ (07)49 71 375. 2236
SPREJEMAMO NAROČILA za bele kilograme in večje piščance ter purane, ki jih lahko dobite po 15. septembru. Martin Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec, ☎ (0608)89-038. 2383
MLADE NESNICE, hisex, rjave in grahaste, pred nesnostjo, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila zbira: Jože Zupančič, Otovec, Črnomelj, ☎ (068) 52-806, Gostilna Krulc, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-587, in Dušan Sajevec, Vavta vas 9, ☎ (068)84-111. 2412
TELICO, visoko brejo 9 mesecev, prodam. ☎ (07)30-89-769. 2480
VEČ brejih kobil z žrebci prodam. ☎ (068)67-470 ali (041)358-455. 2482
TELIČKA junčka, starega 10 tednov, prodam, kupim pa 1 teden ali 10 dni starega junčka. ☎ (068)68-238. 2486
PONY žrebička, starega 16 mesecev, prodam. ☎ (068) 80 110. 2490
KOBILO z rodovnikom in žrebe prodam. ☎ (068)40 117. 2500
RJAVE JARKICE pred nesnostjo prodajamo vsak dan. Ramovš, Šentrupert, ☎ (068)40 189 ali (041)542-756. 2502
BELE težke kokoši, enoletne rjave kokoši, rjave jarkice v začetku nesnosti ter bele kilograme piščance prodajamo od 25.9. dalje. ☎ (068)82-424. 2503
PRAŠICE, težke cca 100 kg, prodam. ☎ (068)325-308. 2504
ČRNO-BELEGA BIKCA, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)84-341. 2509
KRAVO s telicom in 1 leto staro telico prodam. ☎ (068)89-533. 2512

Salon za pse
Budja - ul. talcev 12 - Novo mesto
068/324-377

KOKOŠI, rjave nesnice, primerne za zakol ali nadaljnjo rejo prodajamo na farmi na Gor. Lazah. Perutinarstvo Humek, ☎ (07)30 67-108. 2510
KRAVO za zakol prodam. ☎ (031)575-526. 2517
2 TELETI, črno-belo in sivo, stari 10 dni, prodam. ☎ 30 89 670, popoldan. 2517
PUJSKE, težke 20 do 40 kg, in večjo količino predelane hlevskega gnoja prodam. ☎ (068)76-696 ali 73-317. 2519
ČB BIKCE, stare 7 dni in hlevski gnoj prodam. ☎ (068)83-358, po 18. uri. 2532
MLADO KRAVO simentalco, brejo, pasno, prodam. ☎ (07)49 75 471 ali (031)306 012.

RADIO UNIVOX
107.5 MHz
e-mail: info@univox.si

DEŽURNE TRGOVINE
V soboto, 23. septembra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
• Novo mesto: od 8. do 20. ure: Mercator center Cikava
od 7. do 13. ure: Nakupovalni center Drska
• Šentjernej: od 7. do 17. ure: Market Šentjernej
V nedeljo, 24. septembra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
• Novo mesto: od 8. do 12. ure: Mercator center Cikava
od 8. do 11. ure: Samopostrežba Ločna, Market Drska, Market Smrečnikova
• Straža: od 8. do 11. ure: Market Straža
• Šentjernej: od 8. do 11. ure: Market Šentjernej

DOLENJSKI LIST

PCN TRGOVINA
Vse
za gradnjo
Novo mesto, Srebrniče 1
tel. 07/393 28 50
07/393 28 64
faks 07/393 28 61

Verjemite ali ne...

Krvavec Kum
104,5 105,9

RADIO BREŽICE
na 88,9 in 95,9 MHz

AFORIZMI

- Ne črni ne rdeči, ta pravi potrebnosti so naši državci.
- Ne barva ne oblika dvorane ne delata za naše državljane.
- Ni stranke ta prave, če v njej ni pameti zdrave.
- Če so politiki v službi naroda, je število nezaposlenih veliko večje.
- Poslanci so že v nebesih, vedno manj vedo, kako je nam na Zemlji.

"Zato pa ste nerazviti!"

Zakaj smo Belokranjci nerazviti, mi je poskušala razložiti Brežičanka, ki je namakala svoje razgato telo v Kolpi v Futkovcih. Ko se je prijatelj Stane pošalil, da bo tistemu, ki je parkiral avto na njegovem travniku, zaračunal parkirno, je rdečelasa gospa užaljeno eksplodirala: "Prvič sem na Kolpi. In zadnjič. Zato pa ste nerazviti."

Če je to res, bomo še dolgo. Nerazviti namreč. Tudi po zaslugi takšnih turistov, kot je gospa iz Brežic. Prepričana, da ji bo Bela krajina ležala pred nogami, ko bo prišla tja delat škodo. Na urejenem kopalisku, kjer je treba plačati parkirno in morda še kaj, bi se verjetno gostji iz Brežic prijazno smejali. Po službeni dolžnosti, če že ne drugače. Tam, kjer od njene obiska deželica belih brez ostane kvečjemu kakšen neprijetno dišeč kupček za grmom, pa bi lahko mirne duše prenesla tudi pripombo o nepravilnem in, mirne duše zapišem, celo nesramnem parkiranju železnega konjička. Si kar predstavljam, kaj bi naduta užaljenka storila, če bi uzrla svoj avto na svojem vrtu, dvorišču, njivi ali travniku. Prepričan sem, da bi me nadrla kot psa, če pa bi se že skušala zadržati, bi gotovo tvegala infarkt. Belotočna pa bi postala vsekakor.

Zgolj za primerjavo: če v Ameriki brčnete žogo na sosedovo zelenico, greste lahko po njo le, če vam to dovolj sosed, sicer bodo imeli vaše dejanje za motenje posesti. Kazen ne bo izostala. Bela krajina seveda ni Amerika. Tu naj bi vladali balkanski zakoni, se pravi, da bi vsakdo počel, kar se mu zljubi, sicer je vse skupaj neprijazno in odbijajoče. Če bo Brežičanka uresničila svojo grožnjo in je res več ne bo na belokranjske travnike v zasebni lasti, se ji že vnaprej najlepše zahvaljujem. Sicer pa ima v dobrem pivčajo po lastni izbiri.

TONI GAŠPERIČ

LERAN

Novo mesto
Lebanova 24

http://www.leran.si
e-mail: leran@siol.net

telefon: 07/33 79 940
07/33 79 941
faks: 07/33 22 282
mobitel: 0609/633 553
041/633 553

Prodamo:

• **HIŠE:** na Ajdovcu (okolica), v Brezovici pri Šmarjeških Toplicah, na Bučki, v Črnomlju, Dobindolu (Uršna sela), na Dobravi, v Dol. Ponikvah (pri Trebnjem), Jagodniku, Krškem, na Malem Vrhu pri Brežicah, Malem Slatniku, v Metliki, Mokronogu (in okolici), Novem mestu (in okolici), na Otočcu, v Semiču, Sevnici (okolica), Straži, Šentjernej (okolica), Škocjanu, Viru pri Domžalah, Žužemberku;

• **STANOVANJA:** v Kostanjevici, Krškem, Ljubljani, Novem mestu, Smolenji vasi, Straži, Šmarjeških Toplicah in drugod;

• **VIKENDI:** v Brestanici (okolica), Dol. Kotu pri Dvoru, Gabrju, Metliki (okolica), Mirni (okolica), Novem mestu (okolica), Podbočju (Šutenski Vrh), Straži, Šentjernej (okolica), Škocjanu (okolica);

• **GRADBENE PARCELE:** v Črnomlju, Tušem Dolu, Mirni Peči, Mokronogu, Novem mestu (in okolici), Šentjernej (Grobje), Šentrupertu (Vrh), Šmarjeških Toplicah;

• **POSLOVNI PROSTORI:** v Črnomlju (picerija, diskoteka), Dolenjskih Toplicah, Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center), Straži in drugod;

• **POSLOVNO-STANOVANJSKI OBJEKTI V OBRATOVANJU:** v Šentjernej - Dol. Vrhpolje (bife in stanovanje), Novem mestu (gostilna);

• **KMETIJE:** v Beli krajini, Jagodniku, Šentrupertu (okolica), Trebelnem (okolica).

Oddamo:

• poslovne prostore, gostilno in stanovanje v Novem mestu, stanovanje v Črnomlju in Krškem.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

DOLENJSKI LIST

zavarovalnica triglav, d.d.

Območna enota Novo mesto

največja slovenska zavarovalnica

REDNO ZAPOSILI

- Samostojnega referenta za zavarovalno-pravne zadeve**
v pravni službi,
z doseženim nazivom Univerzitetni diplomirani pravnik (VII. stopnja pravne smeri), z poznavanjem ustreznih programskih orodij.
Prednost pri izbiri imajo kandidati z opravljenim državnim pravniškim izpitom.
- Vodjo predstavništva v Črnomlju**
z dokončano VI. ali VII. stopnjo ekonomske, komercialne ali strojne smeri.
- Zavarovalne zastopnike za prodajo premoženjskih in/ali osebnih zavarovanj**
za posamezna področja na območju Dolenjske, Bele krajine in Kočevja, z dokončano V. ali VI. stopnjo izobrazbe.

OD VAS PRIČAKUJEMO:

- komunikativnost
- veselje do dela z ljudmi
- samoiniciativnost in iznajdljivost
- lastni prevoz
- varno zaposlitev

PONUJAMO VAM:

- ustvarjalno delovno okolje
- strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje
- samostojno in dinamično delo
- stimulativne zasluge

Vaše cenjene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov:

Zavarovalnica Triglav d.d., OE Novo mesto
Novi trg 8, 8000 Novo mesto

Novo mesto
Kandijska 9

07/33 21 115
33 25 477

Mazda vam ponuja leasing z obrestno mero:

Demio 1.4i TE Cool
2.229.376 SIT

Primer izračuna*:
za Demio 1.4i TE Cool
50 % polog - 1.114.688 SIT
50 % v 24 obrokih po 46.445 SIT
Obresti vam podarimo

Premacy Exclusive
3.499.000 SIT

323 F-cool
od 2.381.338 SIT

Nemogoče, boste rekli. Pa vendar je res: pri Mazdi vam ponujamo izjemno ugoden leasing, z 0-odstotno obrestno mero za avtomobile Demio 1.4i TE Cool, 323F-cool in Premacy Exclusive. Če pa ste se zagledali v kakšnega od drugih modelov, bomo tudi v tem primeru poskrbeli za naduse ugoden kredit in leasing. Še več: polog in rok odplačila bomo prilagodili vašim željam in potrebam, ves postopek pa boste opravili na enem mestu - pri vašem prodajalcu z vozili Mazda. Oglasite se!

* Kupec plača le stroške odobritve in vodenja leasinga v znesku 1,5 % MPC. Višina mesečnega obroka je odvisna od valutnih razmerij.

Ljubljana: A COSMOS, 01/51 95 090; GAMA CENTER, 01/52 31 126; MAZDA CITY, 01/24 25 000; Maribor: AVTOCENTER ŠERBINEK, 02/45 03 550; Ptuj: AVTOCENTER ŠERBINEK, 02/78 38 451; Murska Sobota: AVTOCENTER LEPOŠA, 02/53 61 770; Celje: STIGMA 93, 03/49 18 500; Zagorje: AVTOHIŠA KRŽIŠNIK, 03/56 64 729; Velenje: AS AVTOMOBILI SKORNŠEK, 03/89 72 170; Kranj: AVTO MOČNIK, 04/20 41 696; Nova Gorica: AUTORENT, 05/30 28 460; Koper: AVTOPLUS, 05/61 37 038; Novo mesto: SIGMACOM, 07/33 76 400; Brežice: GAMA, 07/49 93 030

www.mazda.mms.si

Za Vas posredujemo pri nakupu in prodaji vseh delnic, ki kotirajo na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev.

KREKOVA BANKA

BORZNO POSREDNIŠTVO

tel.: 02 - 22 93 119

e-mail: primoz.kovacic@krekova-banka.si

Propagandne oglase

lahko naročite na telefonsko številko
07/39 30 514 ali 041/623 116
ali na faks številko 07/39 30 540!

DESET DOMAČIH

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Špeli Mohar, Hrib 13 a, Loški Potok. Nagradniki čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsako nedeljo ob 17. uri (ponovitev pa je ob torkih o polnoči), je ta teden takšna:

1. (5) Mehanik - ansambel Marjana Kočevčarja
2. (1) Gobarska - ansambel Vrisk
3. (2) Sezimo si v roke - ansambel Nagelj
4. (4) Pojoča skrinjica - ansambel Poljub
5. (3) Vesela Dolenjka - ansambel Rubin
6. (-) Hvala za kruh - ansambel Mladi Dolenjci
7. (6) Zdaj vse drugače je - ansambel Franca Potočarja in Podliski fantje
8. (7) Kamen na srcu - ansambel Vasovalci
9. (8) Avto moj ne ve - Kvintet Dori
10. (9) Kraljestvo naše sreče - Čuki

Predlog: Rože iz domačega vrta - ansambel Slapovi

Kupon št. 38

Glasujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto

Jani Gačnik

Alojza Mustra, ki je zaslužen za razvoj sodobnega sadjarstva na našem območju. Zadnje čase pa se z vsem srcem predajam prav oživilanju starih sadovnjakov, kjer mi je v veliko pomoč strokovni vodja projekta Franc Kotar. Ta projekt je še posebej zanimiv, ker je v Sloveniji štiri milijone visokodebelnih sadnih dreves, ki so pomembna naravna dediščina, za katero se moramo zahvaliti cesarici Mariji Tereziji. V njenih časih je bila Slovenija sadovnjak Evrope, po številu ohranjenih visokodebelnih dreves pa je še vedno posebnost," pravi Gačnik.

Agronom Jani Gačnik iz Metlike je ob koncu študija vrtnarstva in sadjarstva v diplomski nalogi obdelal možnosti razvoja sadjarstva v Beli krajini. Ne po naključju, saj sta mu enako pri srcu rodna Bela krajina kot sadjarstvo. Res je, da se danes vse, kar je zapisal pred več kot desetletjem, ne uresničuje povsem, a se je pri pripravi diplomske naloge veliko naučil.

Gačnik se ni nikoli sprijaznil, da je moral biti splošni svetovalec, in je vselej, hote ali nehoti, več pozornosti namenjal njemu ljubelemu sadjarstvu. Bilo mu je celo tako pri srcu, da sta bila s sosedom Mirkom Trampušem pred desetletjem pobudnika rojstva Sadjarskega društva Bele krajine. Kako zagnano je bilo mlado društvo, pove tudi to, da si je leta 1994 drznil pripraviti v Metliki prvo sadjarsko razstavo v samostojni Sloveniji. Bela krajina v sadjarstvu takrat v Sloveniji ni pomenila skoraj nič, saj je imela le odstotek vseh sadovnjakov v državi. A vendar so vsi, ki so do takrat podcenjevali belokranjske sadjarje, po ogledu odmevne razstave s spoštovanjem gledali na zagnance iz slovenske Kalifornije, kot mnogi radi imenujejo deželo ob Kolpi.

Gačnik se je temeljiteje posvetil sadjarstvu pred štirimi leti, ko je postal svetovalec specialist za sadjarstvo na novomeškem oddelku Kmetijskega zavoda Ljubljana. "Pokriva" namreč intenzivno sadjarstvo na Dolenjskem, v Posavju, Beli krajini in na Gorenjskem. Velik zalogaj, ki pa mu je pred pol drugim letom dodal še enega: postal je namreč organizacijski vodja projekta za vso Slovenijo z zgovornim naslovom "Oživitev travniških sadovnjakov in sadnih vrtov Slovenije". "Pri intenzivnih nasadih nadaljujem pionirsko delo svojega predhodnika mag.

Prav osveščanju ljudi namenja Jani posebno pozornost. "Jabolko je dar narave, in kdor da kaj na svoje zdravje, ga bo cenil tako kot izdelke iz njega. A moramo tudi pri soku in žganju ljudi navaditi na kulturo pitja," meni Jani, z mislimi pa je že v svojem in mnogih drugih sadovnjakih po Sloveniji. Ob tem se sogovorniku mimogrede utrne vprašanje, kako zlasti jeseni, ko je potrebno pobrati sadove celoletnega truda in jih primerno shraniti, sodelavci zmore vse delo. "Res delamo cele dneve in tudi ob sobotah. Morda bi kdo pomislil, da nismo pri pravi, a prepričani smo, da se nam bo trud poplačal, ko bodo poprijeli tudi vsi tisti, ki jim ni vseeno, kakšni so slovenski sadni vrtovi," je prepričan Jani.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

SKORAJ KILOGRAMSKI PARADIŽNIK - Paradižnik, ki ga vidite na sliki, je dozorel priidni gospodinjici Rozini Poglajen iz Ručetne vasi. Teha natanko 980 dkg. Je lep, zdrav in vzbuja apetit. Gospa Rozina pravi: "Moj vrt - moje veselje." In s tem lepim pridelkom to tudi potrjuje.

MOGOČNO DREVO - Otroka iz naselja na Ruperčvrhu pod še živo, okoli 100 let staro in kakih 35 m visoko sekvojo. (Foto: A. B.)

Ruperška sekvoja je omagala

Ena od sekvoj na Ruperčvrhu se je posušila, drugi pa se je posušil vrh - Stari sta okoli 100 let - V Novem mestu še dve manjši sekvoji - Dočaka tudi 3000 let

RUPERČVRH - Od nekdanjega lepega gradu Ruperčvrh pri Novem mestu, požganega med drugo svetovno vojno in dokončno razdejanega po njej, ni do današnjih dni ostalo tako rekoč nič več. Le daleč naokoli vidni okoli 35 m visoki mogočni sekvoji še označujejo kraj, kjer je stoletja stal grad z bogato in zanimivo zgodovino. A neusmiljeni čas ne prizanaša niti njima. Ena je letos dokončno omagala in se posušila pa tudi drugi se je vrh posušil.

Kdaj točno so sekvoji posadili v grajskem parku na Ruperčvrhu in kdo je to storil, ni znano. Vsekakor pa drevesi nista starejši od 150 let, saj so takrat prve sekvoje, drevesa, katerih domovina je ameriška Kalifornija, posadili v Evropi. Po ocenah strokovnjakov so najstarejše sekvoje na Slovenskem stare okoli 100 let, se pravi, da bi ti na Ruperč-

Pravega vzroka za sušenje ruperških sekvoj strokovnjaki ne poznajo. V Sloveniji so ta drevesa pač premalo poznana, poleg tega pa tu rastejo v precej drugačnih razmerah kot v svoji domovini Kaliforniji. Potomec zadnjih lastnikov ruperške graščine Anatol Fabjančič, ki večino časa živi v Argentini, za to krivi pribiranje zastav na vrh dreves ob povojnih sindikalnih zabavah, kar je malo verjetno. Ena od bolj verjetnih domnev je, da sta se sekvoji začeli sušiti, ko so za naselje Ruperč vrh napeljali nov vodovod. Rezervoar prejšnjega je bil namreč prav blizu sekvoj, stare azbestne cevi so na vseh koncih puščale in drevesi, ki za svojo rast potrebujejo ogromno vode, sta bili tako stalno izdatno namočeni. Ko so zgradili nov vodovod, je to namakanje presahnilo in sekvoji sta se začeli sušiti.

V Sloveniji je bilo leta 1977 evidentiranih, zmerjenih in popisanih 36 gorskih sekvoj, v rod katerih sodita tudi ruperški. Med najlepšimi so še danes tri drevesa v grajskem parku v Pišecah, ki so bila že takrat visoka nad 40 m. Žal se je medtem posušila lepa sekvoja v parku pri mokriškem gradu, tudi visoka okoli 40 m; svojčas je uspevala tudi sekvoja v samostanu Pleterje, vendar se je prav tako posušila. Dve sekvoji pa še danes lepo uspevata v Novem mestu, česar večina Novomeščanov sploh ne ve. Gre za 40 do 60 let stari drevesi na vrtu hiše v Šmihelu, do nedavnega last Gozdnega gospodarstva, danes je v njej novomeški Kmetijski zavod. Gorska sekvoja (Sequoiadendron) je eno najmočnejših dre-

ves na svetu, ki doseže izjemno starost in največjo velikost v živem svetu sploh. Njena domovina je Kalifornija. Številna drevesa so stara 2000 do 3000 let. Največja doslej znana sekvoja je General Sherman v ameriškem Giant forestu, ki je visoka 83 m in ima v prsni višini 31 m obsega, v premeru meri 11 m, tehta 2.200 ton in bi iz njenega lesa lahko naredili 40 enodružinskih hiš. Najvišja doslej znana sekvoja, ki pa ne stoji več, je v višini merila celo 135 m, druga pa 114 m. In še zanimivost: storžki tega mogočnega drevesa so prav majceni, semena pa tako lahka, da jih 100 tehta komaj en gram.

A. BARTELJ

POSUŠENA SEKVOJA POSUŠENA SEKVOJA - Spodnja od dveh mogočnih sekvoj na Ruperč vrhu se je letos posušila, zgornja, katere del je videti na fotografiji levo, pa je še zelena, le vrh se ji je ponovno posušil. (Foto: A. B.)

KULTURNI CENTER JANEZA TRDINE

vabi k vpisu abonmajev
še do petka, 29. septembra.

V Podturnu se je ličkalo

V občini Dolenjske Toplice obujajo ljudske običaje - Ličkali so številni domačini in gostje zdravilišča - Pesem in ples

PODTURN - Vse večji napredek in mehanizacija v kmetijstvu je kmetom olajšala delo, ob tem pa jih je prikrajšala za tiste trenutke, ki so ljudi nekoč družili tudi med delom. Zato je pred leti Turistično društvo Dolenjske Toplice z ličkarijami začelo obujati pozabljeni ljudski običaj nekdanje sosedske pomoči, s katerim so se med delom pletle niti prijateljstva. Letošnja, minulo soboto, je bila že šesta zapored, tamkajšnje turistično društvo in Aktiv kmečkih žena ter vaščani Podturna pa so jo pripravili pri Jurkovem kozolcu.

Le dobri dve uri so ličkarji potrebovali, da so se pretolkli skozi velik kup koroze, ki jo je večino prispeval 72-letni gospodar Franc Tisovec, en voz pa jo je pripeljal Lado Urbančič iz Poljan. Delovno vzdušje je spremljalo petje in smeh, zanj je dobobra poskrbel *cigan Brajdimir s svojo Berto. Kostja Fink je kuhl polento, Frenk Čibe se je spomnil, kako so ličkali nekoč, zgodovino Podturna je opisala šolarica Katja Jordan, po končanem delu pa so s spletom dolenjskih plesov "Abrahama grede" vzdušje še bolj poživili člani

Folklorne skupine Kres. Seveda brez likofa ne gre. Zanj so dobro poskrbele pridne gospodinje iz Dolenjskih Toplic in Podturna. Vesele družbe ni pregnala niti huda nevihta. Preselila se je pod kozolec, tiste najbolj vztrajne pa sta do poznih večernih ur zabavala ljudska godca Jože in Stane.

Številnim domačinom se je pri opravi pridružil okoli trideset gostov Zdravilišča Dolenjske Toplice, ki so se k Jurkovemu kozolcu pripeljali z lojtnikom. S tem so sklenili teden grozdja, ki so ga za svoje goste pripravili v zdravilišču. V tem času so jim ponudili jedi, sestavljene ali obogatene z različnimi sortami grozdja, ter poskrbeli za bogat in pester program. Odpravili so se lahko na trgatve, si ogledali prikaz predelave grozdja v mošt, slovenski gasilski muzej v Metliki in vinogradniški muzej v Semiču, pokusili mlado vino, belokranjska vina in še bi lahko naštevali.

Ličkarja v Podturnu je lepo uspela, zato Turistično društvo Dolenjske Toplice kliče nasvidenje prihodnje leto v eni izmed vasi v občini.

M. Ž.

STAR OBIČAJ - Domačin Stanislav Gorše (drugi z desne) je po starem običaju spletel predpražnik iz ličkanja. (Foto: M. Žnidaršič)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Delavci zamudijo avtobus - Kako je z akcijskimi cenami v trebanjski Tejki - Bralka kliče na pomoč: Je kdo videl trčenje pod Novoteksom v Trebnjem?

Vojko iz Župeče vasi se jezi, ker ob nesreči v Cerkljah ob Krki ni bilo zapisano, da se je v cestno oviro in nato v hišo zabil policist. "Kakšne policaje imamo, da tako hitro vozijo, ali jih v šoli tako učijo?" se je vpraševal.

Kovačičeva iz Novega mesta je opozorila, da avtobus iz Straže proti Novemu mestu odpelje točno ob 14. uri, zato ga delavci zamudijo in morajo čakati do 15.15. Bolje ni niti pri povezavi s Črnomljem. Če želi hčerka priti k pouku do sedmih, mora na vlak ob 4.28 in na šolo čakati poldruugo uro, z

avtobusom ob 6. uri pa pouk zamudi. Na avtobusni in železniški postaji jih niso mogli pomagati.

Mi smo poklicali v podjetje I&I Koper, kjer je Drago Korošec iz komercialne službe bralki priporočil, naj čimprej (do konca oktobra usklajujejo vozne rede) napiše predlog, ga utemelji in pošlje na družbo I&I, Vojkovo nabrežje 32, Koper. Priloži naj tudi svoj naslov, da ji bodo lahko odgovorili.

Dolgoletni naročnik Tone iz Ljubljane je pohvalil Silvestra z radia Sraka, ki s svojim žametnim glasom dobro speje vsako oddajo, zato je zanj najboljši napovedovalec in si zasluži, da ga kdaj predstavimo v našem časopisu.

Letaki, ki opozarjajo na akcijske cene v trgovini Tejka v Trebnjem, pritegnejo tudi bralko iz okolice Trebnjega. Pravi, da je vprašala trgovko, ali velja akcijska cena, doma pa je opazila, da so ji zaračunali redne cene. "Ne bi se jezila, saj se vsak lahko zmoti, toda v Tejki se napake ponavljajo, trgovke pa se izgovarjajo na računalnik," je opozorila. Lastnica trgovine priporoča strankam, naj se v podobnih primerih takoj obrnejo na poslovovalce ali katerega od družinskih članov, kajti odkritje napake ali rešen nesporazum bo vsem v korist. "Podobnih pritožb še nismo imeli, res pa se stranke zelo pogosto razburjajo ob akcijah. Gospodinjstva

namreč dobijo reklamne letake že v ponedeljek, čeprav se akcija začne šele v sredo. Mnogi zahtevajo nižje cene tudi takrat, ko akcije še ni, ali pa je že mimo," je pojasnila.

Iz Trebnjega smo ta večer prejele še en klic na pomoč. Naši bralki je neznanec v torek, 5. septembra, na parkirišču pod Novoteksovo ograjo v Trebnjem med 8. in 11. uro močno razbil rdeči citroen AX, ki je bil za nameček še izposojen! Storilec je izginil. Obupana bralka prosi vse, ki so morebiti nesrečo videli (parkirišče je ob prometni cesti), naj pokličejo policijo ali pa številko njenega mobilnega telefona: 040-35-22-82.

Janko Tavčar iz Novega mesta se boji, da se v mestu ponavlja kranjska zgodba, saj je v Koštalovi ulici nedavno v groznih mukah in s peno na ustih umrl mlad muček, ki je bil očitno zastrupljen, pred kratkim pa je v isti ulici izginil še en hišni muc.

V čevljarskem podjetju Intertob v Novem mestu po nepotrebnem letijo grde opazke na račun delavcev, ki iz takih in drugačnih razlogov ne stavkajo. "Vrh stavkajočih morda ne ve, da se ne spodobi za ljudmi sikati, kako hodijo, kako zadnjico imajo in podobno," je opozoril glas na drugi strani žice (naslov v uredništvu).

B. D. G.

Umrl najstarejši Potočan

LOŠKI POTOK - V torek, 5. septembra, je prenehalo biti srce najstarejšemu Potočanu Janezu Šegi, ki je bil rojen 21. septembra 1903 v Šegovi vasi. Umrl je 16 dni pred 97. rojstnim dnevom. Janez si ni nikoli ustvaril lastne družine. Živel je s sestro Pavlo. Bil je kmet, furman in gozdni delavec, dokler so mu za ta dela dopuščale moči. Rad je kramljal z ljudmi o svojih prigodah in o težkem življenju. Pri tem ni pozabil pokazati slike slavnega sorodnika, astronava Ronaldaa Šege iz Amerike, ki ga je obiskal prav v tisti stari hiši, kjer je bil rojen astronautov ded.

A. K.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj zuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prislunhili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki 07/ 39 30 522 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prislunhil.